DONDERDAG 16 AUGUSTUS 1928

NO· 189

Deli Courant

44ste Jaargang

Dagblad voor Sumatra

PRIJS DER ADVERTENTIES:
Van 1—10 regels f3.50. Voor elken regel meer f 0.35.
Geplaatst binnenpagina eerste blad f 0.70 per regel.
Bij 4 of meermalen plaatsing 25 pCt. korting.
Advertentiën moeten vooruit betaald worden.

Tel. Redactie bureau 257. Administratie bureau 201.
Tel. Redactie huis 608. Administratie huis 524.

Uitgeefster de N. V. DE DELI COURANT
te 's-Gravenhage
Directeur: F. C. SCHAALJE.

Administrateur: J. GERRITSEN te Medan.
Wnd. Administrateur: B. A. PLAAT.

Hoofd-Redacteur: J. J. VAN DER LAAN te Medan.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per jaar voor Medan . . . . f 20.—
Per jaar voor Ned.-Indië . . . . „ 25.—
Per jaar voor Nederland en het Buitenland „ 40.—
Afzonderlijke nummers . . . . „ 0.10

Agenten: H. M. VAN DORP & Co., voor Java.
J. H. DE BUSSY, voor Amsterdam.

EERSTE BLAD

Dit nummer bestaat uit vier bladen.

VAN VERLOF TERUGGEKEERD.

Ondergeteekende is van verlof teruggekeerd en heeft de hoofdredactie van dit blad weder aanvaard.

Na alle genietingen van een buitenlandsch verlof is dàt dan toch eigenlijk de grootste vreugde: teruggekeerd te zijn in de omgeving, die in den loop der jaren zoo lief is geworden en tot den arbeid die zooveel voldoening kan geven.

Dat gevoel van weer „thuis" te zijn begint eigenlijk te Sabang, waar de singkehs hun „kokosnoten" inslaan, als je daar voor het eerst gedurende vele maanden voor het regelen van je geldzaken, naar een paspoort wordt gevraagd ter legitimatie; hetgeen in Parijs, Londen en andere dorpen niet noodig is en welk paspoort natuurlijk toevallig onder in een grooten koffer is opgeborgen en verder bij aankomst thuis, waar het onvolprezen aangiftebiljet der belasting welhaast ligt te wachten, naast een aanslagbiljet in de Verpondingsbelasting tot een nominaal bedrag van. . . . 1 cent. Orde moet er zijn en grondig zijn we zo wie so!

Dan voelt men, naast de vele, overstelpend vele vriendelijke attenties bij de aankomst, dat men op bekend terrein, dat men weer „thuis" is en dan vraagt men zich af waarom men eigenlijk toch wel met verlof is gegaan . . . . .

Maar dan herinnert men zich weer het vele nieuwe en frissche dat men elders gezien heeft, de vele menschen die men ontmoet en gesproken heeft en het vele dat er toe bijgedragen heeft, dat men zich weer eens ontworsteld heeft aan den vervlakkenden indruk van de eigen kleine omgeving, waar men in den loop der jaren alles weer is gaan zien door een specialen bril, die niet altijd meer even zuiver en scherp werkt. Dan moet men zich, wil men frisch en in contact blijven met het volle leven daarbuiten, weer eens laven aan de bron des levens en die vinden we toch slechts daarbuiten, in Europa waar het veelzijdige en het zich vernieuwende leven afrolt, waar men zijn meening en inzichten elken dag kan toetsen aan die van de vele toonaangevenden om ons heen, waar de nieuwe richtingen zich baan breken op elk gebied en de felle strijd om het bestaan elken dag nieuwe objecten in het leven roept, die slechts houdbaar zijn indien zij werkelijk de concurrentie kunnen doorstaan.

Men heeft eens weer den hier niet te ontkomen invloed van het tropenklimaat van zich afgeschud en men krijgt opnieuw een juister inzicht in de verhoudingen, die men langzamerhand dreigde uit het oog te verliezen.

Maar aan den anderen kan staat men van hier komend, na ernstige kennisneming van de gewijzigde toestanden in Europa, ook dikwijls zuiverder en minder bevangen tegenover het nieuwe ginds, dan zij die zich daar niet boven hun omgeving konden verheffen.

Nog steeds sedert den oorlog verkeert Europa in een overgangstoestand; alles is er in beweging, alles verandert met den dag en de tijd zal moeten leeren wat daarvan zal verdwijnen.

We hopen in de komende dagen nog wel eens gelegenheid te hebben verschillende van dergelijke onderwerpen te behandelen of aan te roeren. Vele van deze onderwerpen staan ook in onmiddellijk verband met de vraagstukken die hier in Ned.-Indië en in Deli en de overige Buitengewesten aan de orde van den dag zijn. Nog sterker dan hier, ondervindt men in Holland, dat er ook hier groote vraagstukken aan de orde van den dag zijn, dat we ook hier mede moeten in de ontwikkeling die de wereld daarbuiten op zoo menig gebied doormaakt, veelal vergezeld van ongewenschte bijverschijnselen, die we dikwijls op den koop toe hebben te nemen.

Maar de sterkste indruk, dien men uit dit alles wel overhoudt, dat is het onverwoestbaar geloof en vertrouwen in de groote toekomst van deze landen. Niet altijd bergop, veelal moet men om de schoonste vergezichten te bereiken diepe ravijnen doorkruisen, maar het einde brengt dan toch de zege, de voldoening, en het resultaat van den arbeid. Mits men weet vol te houden en de krachten economisch weet aan te wenden.

Naar dit beeld geeft ook nu nog de positie van Ned.-Indië en daarmee van de Oostkust van Sumatra reden tot voldoening. Al vertoont de economische hemel ook wolken, al zijn er ongunstige factoren in het spel en al zal daarvoor nog hard gewerkt en menige strijd gestreden moeten worden. Maar met vertrouwen in het goed recht van dien strijd moet dat niet moeilijk vallen.

Voor heden volstaan we met een woord van dank aan de heeren van de Redactie en in het bizonder den heer Van den Bergh, die als wnd. hoofdredacteur zijn beste krachten heeft gegeven voor ons blad en wiens arbeid wij zeer waardeeren.

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat wij niet in elk opzicht over alle onderwerpen precies dezelfde meening koesteren, wat ook een verwantschap van gedachten zou zijn, welke uiterst zelden of nooit voorkomt. Hetgeen trouwens ook niet noodig is, waar over de groote vraagstukken, die aan de orde zijn, een eenheid van gevoelens bestaat, welke het volgen van vaste richtsnoeren waarborgde.

J. J. VAN DER LAAN.

BIJ DE VROEDE MANNEN.

Overzicht.

De lengte van de Raadsvergadering van gisteravond was omgekeerd evenredig aan de belangrijkheid van het behandelde. Of dat nu kwam doordat de heeren voor de eerste maal in de groote zaal van de Loge Deli vergaderden, een omgeving die den Raad heel wat meer decorum geeft dan het Raadzaaltje ten Stadhuize, òf dat het kegeluur voor de verschillende leden op een later tijdstip is gesteld, laten wij in het midden. In elk geval kan gezegd worden dat de vroede vaderen op hun praatstoel zaten, aan welk euvel gelukkig niet door alle leden werd medegedaan, daar het anders middernacht zou zijn geworden.

Het onderwerp dat op den meesten tijd beslag legde, de „Ajer Beresih", werd aangesneden door den heer Jaski, die daarmede geen gelukkige keuze gedaan heeft. In het Raadsverslag vindt men de zaak uitvoerig weergegeven, maar we kunnen haar toch niet hier zonder meer laten voorbijgaan. Niet omdat er dienaangaande schokkende besluiten genomen zijn, maar omdat er een in zijn gevolgen wellicht schokkend besluit genomen had kunnen worden.

De heer Jaski dan wilde dat B. en W. in overleg zouden treden met de „Ajer Beresih" om te komen tot verlaging der tarieven, daar hij het dividend van 12¼%, dat deze maatschappij uitkeert, te hoog vond, niet in overeenstemming met het oorspronkelijke doel van de Waterleiding Maatschappij, dat meer gericht was op het verstrekken van zuiver drinkwater dan op het maken van winst. Het doel van de „Ajer Beresih" is thans van commercieelen aard terwijl dit, volgens den heer Jaski althans, van humanen aard moest zijn.

Een uitvoerige bestrijding van dit eigenaardige standpunt, zullen wij niet geven. Het spreekt immers vanzelf dat ook al wordt een maatschappij in de eerste plaats gesticht om een algemeen belang te dienen en al is er bij de stichting geen uitzicht op winst, het volkomen geoorloofd is om, als de mogelijkheid van het maken van winst ontstaat, daarvan gebruik te maken.

Niet alleen geoorloofd, maar ook zeer voor de hand liggend. Er ligt een belooning in voor het door een particuliere instelling ten bate der gemeenschap geïnvesteerde kapitaal en niemand zal haar dit mogen of kunnen misgunnen. Geen enkele particuliere maatschappij van dezen aard toch werkt uitsluitend voor het genoegen der burgerij. Maar er komt nog iets bij. De heer Jaski — hij vergeve ons deze uitdrukking — heeft niet verder gekeken dan zijn neus lang is! Want het dividend van 12½% van thans [in 1920 was het 6% en voordien is het nooit hooger geweest] zal heel spoedig waarschijnlijk weer op laatstgenoemd percentage terugvallen.

En wel door een handeling van de „Ajer Beresih", die zij ten bate der gemeenschap geheel vrijwillig en onverplicht verricht.

De aanleg van een derde buisleiding, zonder welke Medan met zijn watervoorziening in een uiterst moeilijk parket zou geraken, zal voor zeer geruimen tijd geen uitkeering van een hooger dividend toelaten. Eerst zeer langzaam aan, naarmate de stad zich uitbreidt, zal de Waterleiding Maatschappij door vergrooting harer productie weer haar dividend kunnen opvoeren, maar, zooals gezegd, dit zal slechts uiterst geleidelijk kunnen geschieden. Heelemaal commercieel handelde de „Ajer Beresih" dus niet, want eer in de toekomst weer een dividend van 12¼ pCt. bereikt wordt, zal er waarschijnlijk heel wat water door de Straat van Malakka gestroomd moeten zijn.

Wat is nu het in zijn gevolgen schokkend besluit dat genomen had kunnen worden? Eenvoudig dit, dat door aanneming van het van weinig waardeering en juist begrip getuigende voorstel van den heer Jaski om op dit oogenblik, nu de „Ajer Beresih" op het punt staat een belangrijk bedrag zonder uitzicht op een evenredige winst voorloopig, in haar bedrijf te investeeren, de Waterleiding Maatschappij eenvoudig had kunnen zeggen: „doe het zelf maar, wij zijn verplicht om 9000 M³ per etmaal te leveren en niet meer, zorg zelf maar vóór het verdere."

Het voorstel van den heer Jaski vond instemming bij drie leden van de Inlandsche fractie, zoodat het nog 4 stemmen op zich wist te vereenigen. De zeven overige aanwezige leden stemden — gelukkig — tegen.

Wij zijn ervan overtuigd dat aanneming van het voorstel van den heer Jaski in haar gevolgen zeer ernstig geweest zou kunnen zijn. Zou de „Ajer Beresih" gehandeld hebben als hier boven geschetst, dan zou de belastingbetaler ongetwijfeld flink in zijn zak hebben moeten tasten om de Gemeente zelf een deel der watervoorziening ter hand te doen nemen.

De heer Jaski heeft gisteren geen gelukkigen avond gehad.

Voor het verder behandelde verwijzen wij naar het hier volgende verslag. Alleen nog dit. Op de plaatsen, die in de nieuwe vergaderzaal aan de pers zijn ingeruimd, hoe keurig zij ook is geïnstalleerd, waren verschillende sprekers slechts uiterst moeilijk te volgen. Kunnen althans de verslaggevers geen plaats krijgen binnen de ruimte door de hoefijzertafel gevormd? Zelfs de gulden woorden der binnensmonds sprekende Raadsleden zouden dan kunnen worden opgeteekend.

DE DEBATTEN.

Vergadering van den Gemeenteraad van Medan op Woensdag 15 Augustus des avonds te 7 uren in de Loge Deli.

Voorzitter: de burgemeester.

Aanwezig zijn de heeren: De Waard, Nelissen, Abdullah Loebis, Arsjad, Duys, Wolff, Jaski, Moh. Arif, Dijkstra, Gan Hoat Soei en Valkenburg.

De voorzitter opent de vergadering.

De notulen worden onveranderd vastgesteld.

Ingekomen stukken.

De heer Jaski klaagt erover, dat verschillende Raadsstukken den leden zoo laat geworden. Hij vraagt toevoeging aan de agenda van eenige verzoeken om erfpachtsterrein, n.l. van de Stoomvaart Mij. „Nederland", dr. Barth en de heeren Goudsmit en Bel.

De voorzitter beantwoordt den heer Jaski, waarna de Raad er in toestemt, dat genoemde stukken aan de agenda worden toegevoegd, waarbij o.a. een verzoek tot verlenging van drie maanden optietermijn van de Standard Oil op een stuk grond, gelegen aan den Laboeanweg. De optietermijn loopt tot 15 Augustus 12 uur n.m.

Ajer Beresih.

Daarna is aan de orde: Verzoek van de Waterleiding Maatschappij „Ajer Beresih" tot goedkeuring van de verlies- en winstrekening, alsmede van den staat, aangevende de nettowinst over 1927.

Dit punt werd in de vorige vergadering op verzoek van den heer Jaski aangehouden.

De heer Jaski merkt op, dat, wanneer hij hier zijn stem onthoudt aan het voorstel van B. en W. om de gevraagde goedkeuring te verleenen, hij niet bedoelt critiek uit te oefenen op de wijze van boekhouding of op de gegeven voorstelling van zaken.

Spr. wil er slechts verzet tegen aanteekenen, dat de „Ajer Beresih" van karakter is veranderd. Spr. gaat de doelstelling van de maatschappij na: men wilde, nu 23 jaar geleden, aan ziekten, ontstaan door gebruik van slecht water, een einde maken, wilde zuiver geven. Winst was bijzaak. Het tarief was niet te hoog: dit zou strijdig zijn met het algemeen belang. Thans is het echter zoo, dat de aandeelhouders 12¼% krijgen, terwijl bovendien een belangrijk bedrag voor tantièmes is uitgetrokken.

Het materiaal van de „Ajer Beresih" is zoo goed als onverwoestbaar, zoodat de afschrijvingsposten niet hoog behoeven te zijn. Waar is nu, vraagt spr., de grens, wanneer de maatschappij winst gaat maken? Spr. zou voorts het door de Deli Mij aan de „Ajer Beresih" tegen 6¼% verstrekte kapitaal omgezet willen zien in een obligatieleening van b.v. 4½%.

Wij wachten tevergeefs op vrijwillige tariefsverlaging door de „Ajer Beresih". Spr. dient een voorstel in, waarin B. en W. worden uitgenoodigd om, onder medewerking van den Gouvernementsaccountantsdienst, in overleg te treden met de „Ajer Beresih" om te komen tot aanmerkelijke verlaging der tarieven.

De heer Duys verklaart zich tegen het voorstel van den heer Jaski. De „Ajer Beresih" wil winst maken; de heer Jaski stelt het voor, alsof het eigenlijk een philanthropische instelling is. Spr. is er reeds blij om, dat de Gemeente bereikt heeft, dat de „Ajer Beresih" een derde buisleiding aanlegt.

Wethouder De Waard vindt het wenschelijk, om in extenso op de zaak in te gaan. Toen de „Ajer Beresih" indertijd concessie vroeg en verkreeg, was er voor die maatschappij in het geheel geen uitzicht op winst.

Er zijn, in den loop der jaren, soms geringe winsten gemaakt. Spr. wijst erop, dat de winst in 1920 6% bedroeg, en gaat verder na de eigenaardige verhouding, die er bestaat tusschen de „Ajer Beresih" en de Deli Maatschappij, waarin de Waterleiding Mij. is ondergekapitaliseerd.

Het verzoek om verhooging der tarieven enkele jaren geleden was gebaseerd op de stijging van de prijzen der materialen en de stijging van loonen en salarissen. De materiaalprijzen zijn vrijwel niet gedaald, de loonen en salarissen zeker ook niet, vermoedelijk zelfs gestegen.

Spr. gaat de factoren na, die aanleiding hebben gegeven tot de hooge rentabiliteit van het bedrijf, de topcapaciteit is thans bereikt.

In 1922 heeft de Deli Maatschappij het bedrijf van de „Ajer Beresih" aangeboden tegen uiterst billijken prijs. De Raad heeft dit aanbod met een groote meerderheid verworpen. Wanneer de Raad op het aanbod zou zijn ingegaan, had hij de tarieven op hetzelfde niveau kunnen houden òf verhoogen, en daardoor de Gemeentekas zeer belangrijk stijven. Spr. memoreert het verloop van zaken in die dagen en herinnert ook aan de insinuaties, die men toen lanceerde over het materiaal van de „Ajer Beresih", dat niet zou deugen, enz.

De Raad heeft de „Ajer Beresih" aan de Gemeente kunnen trekken, maar heeft het niet gewild. Nù wil men tariefsverlaging. Spr. acht dit oogenblik echter al zeer ongunstig om daarover te beginnen; het bedrijf heeft nu immers zijn topcapaciteit bereikt, kan tot niets meer verplicht worden. De „Ajer Beresih" legt nu onverplicht een derde buisleiding aan, waarvan de kosten een f 800 000 zullen bedragen. Dit bedrag zal waarschijnlijk wel weer door de Deli Maatschappij aan de „Ajer Beresih" verstrekt worden en natuurlijk zal er rente voor moeten worden betaald. Door dezen rentelast, zal het bedrijfsoverschot van de „Ajer Beresih" sterk dalen en waarschijnlijk geen hooger dividend dan 6 of 7% toelaten.

Als deze maatschappij geen derde buisleiding aanlegde, zou zij haar dividend op 12¼% kunnen handhaven.

Het water kòn goedkooper zijn, dat is waar, maar 't is, zegt spr., onze eigen schuld. Wij moeten over de zaak zwijgen.

De heer Jaski constateert, dat de heer De Waard de zaak bekijkt uit commercieel oogpunt. Dat is goed bij zuiver-commercieele ondernemingen, die haar up en downs hebben, maar bij een bedrijf als de „Ajer Beresih", dat een eigen karakter en bovendien een feitelijk monopolie heeft, kan dat niet. De waterleiding kan geen slechte tijden door maken. Water is altijd noodig, de huizen worden dikwijls tegenwoordig zonder putten gebouwd. Men moet de zaak beschouwen van humaan standpunt.

De voorzitter acht het beslist gevaarlijk voor de belastingbetalers van Medan om op dit oogenblik over tariefsverlaging van de „Ajer Beresih" te beginnen. De maatschappij is ten opzichte van de Gemeente altijd zeer verdraagzaam geweest. De spreuk, die hier in den wand staat gegrift: „Weest verdraagzaam!" behoeft zij zich niet aan te trekken. Haar houding is boven allen lof verheven.

De maximum-capaciteit van 9000 M³ per etmaal is thans bereikt, zoodat zij vanzelfsprekend nu haar maximumwinst maakt. De verplichting van de „Ajer Beresih" gaat niet verder dan 9000 M³ per etmaal. De „Ajer Beresih" heeft verklaard tot in lengte van dagen voor de watervoorziening te willen zorgen. De nieuwe bron zal genoeg geven om bij een zeer sterke uitbreiding van de Gemeente in de behoeften te voorzien. Het eenige wat zij op het oogenblik wenscht is een gunstige stemming ten aanzien van haar verzoek om concessiewijziging, dat den Raad binnen enkele maanden zal bereiken. Daartegenover geeft zij echter weer verlaging van den prijs van het water voor algemeene doeleinden tot 7½ cent per kubieke Meter aan de Gemeente.

Als de Raad thans het voorstel van den heer Jaski zal aannemen, zal de „Ajer Beresih" haar tegemoetkomende houding laten varen, en zeggen: „Doe het zelf maar!"

Dàn zullen de belastingbetalers aan den lijve ondervinden wat de Raad gedaan heeft.

Het voorstel van B. en W. om de gevraagde goedkeuring te verleenen, wordt daarna z. h. st. aangenomen.

Het voorstel Jaski wordt verworpen met 7 tegen 4 stemmen. Vóór het voorstel zijn de heeren Jaski, Abd. Loebis, Mohammed Arif en Arsjad.

PINET, CASTILLON & Cº
COGNAC

EEN PRIMA
FRANSCHE COGNAC

Benzinekiosk van de Standard Oil.

Aan de orde is het voorstel van B. en W. tot verhuur aan de N.V. Handel Maatschappij Güntzel en Schumacher in haar hoedanigheid van agente der te New York gevestigde Standard Oil Company of New York aan den Stationsweg, voor den bouw van een benzinekiosk met pompinstallatie met vaststelling van den tekst der terzake te sluiten overeenkomst.

De heer Duys is van meening, dat deze zaak valt onder de wegengebruiksverordening en dus niet in dezen vorm bij den Raad moet komen. De gebruikelijke weg moet hier bewandeld worden; er moet geen contract worden opgemaakt, maar de burgemeester verleene vergunning ingevolge de genoemde verordening.

De voorzitter voelt hier weinig voor.

Het voorstel van B. en W. wordt z.h.st. aangenomen.

Kampongverbetering.

Aan de orde is het voorstel tot goedkeuring van begrooting en teekening van het werk: het maken van hoofdafwateringsgoten van Oost Medan, met voorstel,

a. tot het verleenen van machtiging aan den directeur der Gemeentewerken tot uitvoering van genoemd werk in eigen beheer;

b. tot het vragen van subsidie aan het Land.

De heer Valkenburg acht deze werkwijze verkeerd. Het is veel practischer om eerst subsidie te vragen en dan den directeur van Gemeentewerken machtiging te verleenen, daar anders bij afwijzing van de gevraagde subsidie de Gemeente voor ongewenschte consequenties kan komen te staan.

De voorzitter antwoordt, dat het zijn nadeelen heeft, om met de machtiging te wachten tot de subsidie is verzekerd. Stel, dat dit geschiedde, dan zou het kunnen gebeuren, dat de Raad achteraf besloot een werk niet te doen uitvoeren, terwijl de subsidie al binnen zou zijn. De Gemeente moet, doorgaande met het werk, maar kalm afwachten of er subsidie komt, ook al zou het haar misschien wat meer gaan kosten. Elke subsidie is dan een meevaller.

De heer Valkenburg is niet geheel bevredigd, maar constateert, dat het standpunt van B. en W. volkomen logisch is, als wordt uitgegaan van het maxime, dat elke subsidie winst is.

De heer Duys zal niet tegen het voorstel stemmen, maar met het oog op volgende gevallen deelt hij mede, dat hij accoord gaat met wat door den heer Valkenburg in het midden is gebracht.

Wethouder De Waard merkt op dat het wachten op de beslissing, of het Gouvernement al dan niet subsidieert, hopeloos lang kan duren, voor urgente gevallen zeker te lang. Spr. beoordeelt en raamt in zaken als deze altijd zonder op subsidie te rekenen.

Het voorstel van B. en W. wordt z.h.st. aangenomen.

Ondergrondsche telefoongeleidingen.

Aan de orde is herbehandeling van het verzoek van de Deli Spoorweg Maatschappij om met gunstig advies te willen doorzenden haar aan den directeur van Gouvernements Bedrijven gericht verzoek d.d. 28 Maart 1928 om vergunning voor den aanleg van ondergrondsche telefoonleidingen.

De voorzitter licht de redactie van het voorstel van B. en W. nader toe en doet voorlezing van den brief van den directeur van Gouvernements Bedrijven aan den gouverneur van Sumatra's Oostkust over deze kwestie. (In ons nummer van 9 Augustus hebben wij dit schrijven, met het praeadvies van B. en W., gepubliceerd Red. *D.C.*) De kwestie loopt parallel met een geval, dat in den Raad van Tandjong Balei is behandeld. B. en W. stellen thans voor, het verzoek in te willigen op de volgende voorwaarden;

1. dat de kabels zullen komen te liggen in en de kabelmasten zullen worden opgericht op de bermen van de geprojecteerde verbreedingen der wegen, en bij gebreke daarvan in en op de bermen van de bestaande wegen, zullende de geprojecteerde verbreedingen der wegen worden afgeleid uit het wegenregister;

2. dat voorzoover de Gemeente Medan thans de bevoegdheid mist om aan de Deli Spoorweg Maatschappij toestemming te verleenen tot het leggen van kabels en het oprichten van kabelmasten op de bermen van de geprojecteerde verbreedingen der wegen, deze Maatschappij zelf zorgt voor de verkrijging dier toestemming van de rechthebbenden.

Dan is er nog een derde voorwaarde, volgens welke de directeur van Gemeentewerken de plaats voor de kabels en masten aanwijst.

De heer **Valkenburg** dient een amendement in, om aan het besluit de voorwaarde te verbinden, dat de D. S. M. aansprakelijk blijft voor latere verlegging van kabels van de onder 1 van het besluit aangewezen plaatsen.

Aldus geamendeerd wordt het voorstel van B. en W. z. h. st. **aangenomen.**

De kramat aan den Boolweg.

Bij het voorstel tot verbetering van den kramat aan den Boolweg merkt de heer **Duys** op, dat in den stijl beter moet uitkomen, dat het een kramat is. De stijl moet de bestemming van het gebouwtje aangeven.

Het voorstel wordt **aangehouden.**

De huren der Gemeentewoningen.

Bij een voorstel van B. en W. tot inbreng in het Gemeentelijk Woningbedrijf van 13 in 1927 gebouwde woningen, en tot vaststelling van den daarbij behoorenden rentabiliteitsstaat, bespreekt de heer **Valkenburg** de huurprijzen der Gemeentewoningen. Deze zijn niet altijd in overeenstemming met het comfort. Spr. zou willen, dat grootte en ligging van de woningen invloed hadden op den prijs, met dien verstande echter, dat de rentabiliteit hetzelfde blijft.

Wethouder **De Waard** vindt dit niet wenschelijk, al geeft hij toe, dat sommige huren wellicht te hoog, anderen wat te laag zijn. De huur kan niet gebaseerd worden op het comfort der woningen; dit is als basis te vaag. Van grove misstanden heeft spr. op dit gebied overigens niet gehoord.

Het voorstel wordt z h st. **aangenomen.**

STADSNIEUWS

MEDAN, 16 Aug.

Weerbericht.

15 Aug.
Temperatuur min. 21 8 max. 31 1 C
Barometerstand 761.3 761 6 en 759 5
0 m.M. regen.

De aanleg van het vliegterrein.

Allehens aan dek.

Met grooten ijver is men aangevangen met den aanleg van het vliegterrein dat, naar reeds bekend is, komt te liggen tegenover de nieuwe racebaan. Teneinde het werk spoedig gereed te hebben, zijn zooveel mogelijk Gemeentearbeiders gemobiliseerd, die, bijgestaan door een aantal arbeiders van een aannemer, het veld hebben gebabat (ontdaan van de alang-alang) en die thans bezig zijn het terrein te tjangkollen. Op 't oogenblik zijn er ongeveer 150 menschen aan het werk. Het veld is nu reeds bijna geheel voor de eerste maal getjangkold, het moet dan nog éénmaal worden omgewerkt, waarna de bulten worden afgegraven, de wortels van de alang alang weggeharkt, en men begint het terrein met graszoden te bedekken.

Het gedeelte dat aldus bewerkt wordt is 600 bij 200 M. groot, waarbij de lengterichting N-Z is, in verband met de meest hier voorkomende richting van den wind. Voor de drainage heeft men om de 75 Meter diepe geulen gegraven die met puin en grint worden gevuld en vervolgens met zand weer overdekt. Op deze wijze verlaagt men den stand van het grondwater. Bij het graven is men tot de ontdekking gekomen, dat de grond voor drainage zeer gunstig is; het blijkt namelijk namelijk losse zandgrond te zijn, vermengd met wat klei, hetgeen een belangrijke factor mag heeten in het voordeel van de afwatering. De vrees, dat de ondergrond uitsluitend kleiig zou zijn, is ongegrond gebleken.

Het is een kleurig gezicht, op het veld die 150 menschen naarstig te zien tjangkollen en men krijgt den indruk dat het werk zeer hard opschiet. Omdat men bijna alle krachten voor het tjangkollen en bewerken van het terrein thans gebruikt, ligt het werk aan de Gemeentewegen voorloopig zoo goed als stil. Alleen het onderhoud der wegen wordt bijgehouden, maar de andere werkzaamheden moeten wachten tot men met het vliegterrein gereed is gekomen.

Voor het onderhoud... geiten.

Het ligt verder in de bedoeling om, wanneer het veld eenmaal gereed is, er geiten op te laten weiden. Dit is een goedkoop en practisch middel om het gras op het vliegterrein mooi en gelijk te houden. Ook op de Europeesche vliegvelden worden geiten voor het onderhoud gebruikt. In verband met de tropische hitte zal **hier** natuurlijk voor de dieren een soort stal moeten worden gebouwd, waar zij zich tegen de hete zonnestralen kunnen beschermen.

Het is onze lezers misschien bekend, dat op het Rotterdamsche vliegveld ook geiten voor het onderhoud zorgen. Die dieren zijn reeds zoodanig afgericht dat zij, wanneer een signaal aankondigt dat een vliegtuig neer zal strijken, op een draf het veld verlaten om zich naar de stallen te begeven. Het zal ons benieuwen of ook de Medansche geiten voor zoo'n dressuur vatbaar zullen blijken te zijn!

Wij schreven al eens eerder dat men nog niet direct overgaat tot het bouwen van hangars. Later zullen die, waarschijnlijk in den Noord Oost-hoek van het terrein geplaatst moeten worden, terwijl er dan wellicht een wachtlokaal voor passagiers zal moeten verrijzen of een kleine tribune voor toeschouwers. Men weet dat het ook in het voornemen ligt het vliegveld later in Oostelijke en Westelijke richting uit te breiden, opdat ook bij andere windrichtingen altijd gemakkelijk op het veld zal kunnen worden gedaald.

Vioolconcert van Alexander Moguilewsky.

In de Witte Societeit, vanwege den Delische Kunstkring.

Het vioolconcert van Alexander Moguilewsky, met medewerking van Hertogin Nadya of Leuchtenberg (aan den vleugel) was gisteravond een openbaring. Ook zonder de citaten uit de „World Press" die op het programma stonden afgedrukt om een eenigszins onbegrijpelijke reden [Men vindt een concert toch niet mooi omdat „The Tokyo Asahi" of de „Stockholms Tidingen" het blijkbaar óók mooi vonden?] onderkent men in het spel van Moguilewsky den geest van den virtuoos; maar virtuositeit alléén is niet voldoende, weergalooze techniek alleen bevredigt niet. Deze violist hééft weergalooze technische kwaliteiten, maar daarbij beschikt hij over dat ééne, dat zich zoo algemeen laat definieeren onder den naam van „gevoel" maar dat toch nog iets anders is, iets van hooger begrip en verfijnder wezen dan de loutere „gevoeligheid". In de Kreutzer-sonate van Beethoven, waarmede het concert werd geopend, kwam dit alles nog niet zoo naar voren als in het Concerto van Bruch, waarbij hij het begin van het allegro moderato bijvoorbeeld met zulk een innigheid en weekheid speelde, dat men hier onmiddellijk gegrepen werd door de geheimzinnige macht die alleen de muziek in ons binnenste kan doen ontsluieren.

De sonate van Beethoven was in alle opzichten af, maar misschien bracht een violist als Kreisler deze compositie nog geweldiger, grootscher en verinnigder.

Bruch's concerto evenwel werd met zulk een superbe fijnheid voorgedragen dat niemand het na deze twee nummers van vóór de pauze het meer in twijfel mocht trekken dat hier een violist ons geroerd had van meer dan ongewone gaven.

Nadya of Leuchtenberg had, meenen wij, te kampen met haar instrument waar weinig geluid uit kwam, hetgeen de brillante gedeelten in de bovenband van „Campanella" (Paganini-Liszt) dat zij als solo nummer speelde, niet geheel tot zijn recht deed komen. Minder was dit te merken aan „Isolden 's Liebestot" (Wagner Liszt) dat deze voortreffelijke pianiste met, wij zouden willen zeggen, dichterlijk gevoel vertolkte en opvoerde tot zulk een zang van opflakkerende passie dat men er zeer diep van onder den indruk geraakte. Als begeleidster van Moguilewsky (Als soliste gaf zij alleen de twee hierboven genoemde composities) was zij uitmuntend.

Na de pauze gaf de violist nog wat klein goed. In Paganini's Caprice no. 20 en in de Zigeunerweisen van Sarasate kon men vooral zijn meer dan verbluffende techniek bewonderen en bijzonder gevoelig en sonoor klonk Mattheson's" Aria from a church Cantate" op de G-snaar. Beethovens bekende Minuet hebben wij wel eens gehoord met éleganter geraffineerdheid.

Het publiek toonde zich opgetogen; een bijna stampvolle zaal [We hebben nooit op vorige concerten gemerkt dat er hier voor een muzikale gebeurtenis zulk een groote belangstelling bestaat!] klapte de beide kunstenaars herhaaldelijk enthousiast en langdurig toe, zoodat men op het laatst twee toegiftjes kreeg: Gounaud's Ave Maria en een Wiener Volksgezang.

Het was een avond van stormachtig succes, een concert-avond als wij hier helaas maar weinig mee plegen te maken.

In de pauze werd een bloemstuk voor Moguilewski en Nadya of Leuchtenberg opgedragen.

De leeraren van de J. P. Coen-Stichting.

Gisteren meldden wij reeds hoe met de „P. C. Hooft" ter Oostkust zijn afgestapt een aantal leeraren die het reisgezelschap vormen der J. P. Coen-Stichting. De heeren zijn hier in Deli hun rondreis door Indië begonnen. Hedenmorgen hebben zij, in gezelschap van den burgemeester, per auto verschillende gedeelten van Medan en de naaste omgeving bezocht, waarbij baron Mackay als gids optrad en van een en ander een uiteenzetting gaf. Onder meer werd een bezoek gebracht aan het terrein tegenover de nieuwe racebaan waar de werkzaamheden voor den aanleg van het vliegveld zijn aangevangen.

Radio-uitzendingen.

Het Technisch Atelier Jansen deelt ons mede dat Kootwijk gisteravond verschillende uitzendingen heeft bekend gemaakt, welke telkens 's avonds van vier minuten over negen tot vier minuten over twaalven [Medan-tijd] zullen plaats hebben. Op 29 Augustus a.s. zal een uitzending van populaire muziek plaats hebben, op 31 Augustus, den verjaardag der Koningin, een nationale uitzending, op 3 September wederom een uitzending van populaire muziek, terwijl op 7 September een causerie gehouden zal worden ter gelegenheid van den pasar malam te Weltevreden.

De heer Jansen deelt ons verder mede dat zijn zender 5 A. W. die zoo herhaaldelijk den luisteraars ter Oostkust afwisseling geboden heeft, naar Siam verkocht is. Prins Purachatra, broeder van den Koning van Siam, die hier kortgeleden op bezoek is geweest, heeft den zender gekocht. Thans wordt door den heer Jansen een groot(er) zender gebouwd, welke binnenkort het werk van 5 A. W. zal voortzetten.

Belawan en Sabang.

Van een kort bezoek aan Sabang hebben we gebruik gemaakt om eens de meening te hooren van den hoofdadministrateur der Sabang Maatschappij, over het vraagstuk van de toekomst van Sabang in verband met de promotie van Belawan tot volslagen oceaanhaven en het binnenloopen der mailbooten in die haven ook op de uitreis uit Holland.

De heer F. C. baron van Aerssen Beijeren van Voshol, die al jarenlang aan het hoofd der Sabang Maatschappij staat en dus het vraagstuk van alle kanten heeft kunnen bekijken, verzekerde ons dat hij alle vertrouwen heeft in de noodzakelijkheid van Sabang als scheepvaarthaven ook voor de toekomst.

Naar zijne meening behoeven Belawan en Sabang elkaar geenszins in de wielen te rijden, mits iedere haven haar eigen doel en bestemming blijft nastreven. Als zoodanig moet naar zijne meening Sabang behouden blijven als aanloophaven voor onze mailschepen en in het bizonder als overscheephaven voor de kusthaven van Atjeh en vooral voor de Westkust van dat Gewest, Tapanoeli en Sumatra's Westkust.

Natuurlijk had Deli met zijn belangrijke in- en uitvoer volkomen recht op een goede oceaanhaven en al waren de omstandigheden als haven voor Belawan door de natuur niet gunstig, toch dwongen zij tot den kostbaren aanleg van een haven, omdat dit nu eenmaal noodzakelijk was. Met het kunstmatig bestemmen van Belawan voor **overscheephaven**, zou men echter naar zijn meening Belawan's natuurlijke bestemming miskennen en het doel voorbijstreven.

In de eerste plaats is Sabang met zijn natuurlijke haven zonder kostbare werken en dus zonder havengelden en wat daar bij komt, veel goedkooper dan Belawan ooit zal kunnen zijn. Daarbij komt dat de opening van cultuurondernemingen op Atjeh's Westkust — in het Singkelsche en Meulaboh — en de aanleg van een wegennet ter Westkust, nieuwe verwachtingen voor Atjeh heeft doen ontstaan waarvan in het bizonder ook Sabang zal profiteeren. Verder zal het voor de passagiers die naar de Westkust van Sumatra moeten gedirigeerd worden, altijd een mijl of zeven blijven om via Belawan of via Batavia hun plaats van bestemming te moeten bereiken, terwijl ook de invoering van een vliegdienst voor mail en passagiers het wenschelijk zal maken deze zoo vroeg mogelijk in den Archipel op te vangen, dus eerder te Sabang dan te Belawan.

Sabang doet z'n best.

In verband daarmee heeft men er te Sabang ook alles op gezet om de natuurlijke hulpmiddelen van die haven zoo goed mogelijk te benutten. Zoo heeft men er juist, terwijl Sabang toch in de eerste plaats kolenstation is, een tweede olieleiding onderhanden opdat de oliestokende schepen en motorschepen er even vlot bediend kunnen worden als dat met de kolenschepen tot nu toe het geval was.

Verder heeft Sabang het voordeel van een uitstekende haven voor drinkwater te zijn. Men kan er gemakkelijk twee mailschepen tegelijkertijd ieder van 1000 ton uitmuntend en goedkoop drinkwater voorzien, hetgeen zeker voorloopig niet te Belawan kan plaats hebben en daar altijd veel duurder zal zijn dan te Sabang het geval is, waar het drinkwater voor 90 cts. per ton wordt geleverd.

Daarnaast is de uitrusting van Sabang als kolenhaven van dien aard, dat men er feitelijk tegen elke haven in het Oosten kan concurreeren. De schepen kunnen er b.v. veel sneller dan te Colombo bediend worden, om van Belawan maar niet te spreken, waar dit alleen met behulp van zeer kostbare inrichtingen zou kunnen geschieden.

De heer Van Aerssen heeft kort geleden nog eens een onderzoek te Belawan ingesteld om na te gaan of de booten hier niet gemakkelijk van Sabang uit van steenkolen voorzien kunnen worden, zonder daarvoor kostbare inrichtingen aan den wal te moeten maken, doch de mogelijkheid daartoe scheen bij dit onderzoek niet zeer groot.

Weinig tijdverlies.

Toen wij opmerkten dat de vraag tusschen Belawan en Sabang naar onze meening voorsal beheerscht zal worden door de vraag van het tijdverlies van vier aanloophavens op het traject Sabang—Batavia, wees de heer Van Aerssen ons erop, dat het aanloopen van Sabang niet veel tijd behoeft te vragen.

Zoonoodig kunnen de mailschepen in een uur tijds op Sabang geholpen zijn en weer zee kiezen voor hun verdere bestemming.

Toegegeven werd, dat vooral met de plannen voor een snellere verbinding, waaraan reeds gewerkt wordt door den aanbouw van snellere schepen, elk uur kostbaar is, maar aan den anderen kant is dat uur dan nog wel elders te vinden of weer in te halen.

Daartegenover werd gesteld, dat het bovendien ten deele een nationale zaak is om Sabang door den arbeid en kapitalen van jaren her opgebouwd, als aanloophaven te behouden. Men is er nooit zeker van, dat niet buitenlandsche schepen gaarne de rol der Nederlandsche mailschepen ten opzichte van Sabang zouden overnemen. Nog kort geleden is de vrachtdienst der Fransche lijnen, de Chargeurs Réunies begonnen met Sabang als aanloophaven te kiezen en deze schepen komen er thans geregeld binnen en worden er tot tevredenheid bediend. Het behoeft geen betoog dat hierin zeker geen bijkomende omstandigheden gelden, zooals voor de Nederlandsche schepen kunnen aangevoerd worden, en dat deze Fransche lijn alleen Sabang gekozen heeft om de gunstige geografische ligging en de daaruit voortvloeiende zakelijke voordeelen.

Buitenlandsche kolen.

In dit verband betreurden wij het, dat onze Indische kolen van Ombilin b.v. te Sabang niet tegen de buitenlandsche kolen kunnen concurreeren. Het is nog altijd een teekenend verschijnsel, dat onze Gouv. mijnen op Sumatra's Westkust, zelfs niet kunnen concurreeren tegen de steenkolen van Zuid-Afrika, die zoo oneindig veel verder gelegen zijn.

Ook de Sabang Mpij. betreurt dat en heeft er herhaaldelijk ernstig werk van gemaakt, zonder nochtans reeds resultaten bereikt te hebben. De Durban-kolen worden blijkbaar wel zeer goedkoop gewonnen en kunnen den grooten afstand blijkbaar gemakkelijk doorstaan.

Hetgeen wel met de kwaliteit, de kwestie der ligging der kolenvelden en de economische bewerking der velden, in verband zal staan.

Bovendien eischen de Ombilinkolen zeer speciale vuurhaarden, waaraan buitenlandsche maatschappijen over het algemeen niet willen tegemoetkomen. Zij eischen de kolen die in een normale stookplaats gebruikt kunnen worden. Ook is de productie van onze steenkolenvelden zeer beperkt, terwijl de afvoer naar de kust met een kostbare bergspoorlijn zwaar op den productieprijs drukt.

De Sabang Mpij. volgt de ontwikkeling van Belawan met groote belangstelling, doch meent dat Sabang naast Belawan, als kolenstation en distributieplaats, een eigen karakter en beteekenis heeft, die ook voor de toekomst behouden zal blijven.

De volgende maand zal de heer Van Aerssen repatrieeren en de leiding van zijne maatschappij overdragen op den heer J. F. Wesseling, die reeds verscheiden jaren als administrateur der Sabang Mpij. werkzaam is.

In den loop der jaren heeft de Sabang Maatschappij zich belangrijk uitgebreid, hare werkplaatsen leveren belangrijke werkstukken op machine- en scheepvaartgebied en ook thans stonden er verschillende vaartuigen op stapel, terwijl de werkplaatsen in den loop der jaren belangrijk uitgebreid zijn.

En bij de leiding troffen we een krachtig vertrouwen in de toekomst van Sabang, hetgeen ongetwijfeld in de eerste plaats noodig is, om een flinke rol in de scheepvaart van het Oosten te blijven spelen.

De pokkengevallen ter Oostkust.

Naar wij vernamen zijn er de laatste dagen geen nieuwe pokkengevallen meer in de onderafdeeling Beneden-Deli voorgekomen. Op 't oogenblik zijn er in het geheel nog 20 gevallen, waarvan vier in Medan. Tot nu toe zijn in de onderafdeeling [de ondernemingen niet meegerekend] 60 000 personen ingeënt. Van bevoegde zijde deelde men ons mede niet van meening te zijn dat de omstandigheid, dat zich de laatste dagen geen nieuwe gevallen hebben geopenbaard, beteekent dat de gevreesde ziekte nu wel, op de geïsoleerde gevallen na, is uitgeroeid. Men verwacht dat er nog wel wat gevallen zullen opduiken. Het feit van het voor een paar dagen „vrij" zijn van nieuwe aangiften zegt op zich zelf zoo goed als niets, daar telkens weer blijkt dat zich na een korte pauze weer nieuwe gevallen voordoen. Men denkt evenwel dat de zaken nu wel zóó staan, dat voor een ernstige uitbreiding niet behoeft te worden gevreesd.

Directeur Locale Werken.

Zooals wij dezer dagen reeds hebben gemeld heeft ir. J. W. Duys ontslag gevraagd als directeur van Locale Werken. Daar de heer Duys nog niet pensioengerechtigd is, zal de financieele zijde van deze zaak op andere wijze geregeld worden en zal in de vergadering van den Cultuurraad, welke morgenochtend gehouden zal worden, worden voorgesteld den heer Duys een bedrag van F. 100.000 uit te keeren.

Naar verluidt zou als opvolger van ir. Duys een ernstig in aanmerking komen ir. Wolf, de vroegere directeur van Gewestelijke Werken in den Preanger en na het instellen van de Provinciale Raden werkzaam bij de Provinciale Werken van West-Java.

Landraad.

Omkooping

Heden verscheen voor den Landraad een Chineesche koelie, van Poeloe Brajan, ter zake van omkooping van een politieman.

De Chinees werd onlangs verdacht van het stelen van een zak vogelmest, waarvoor een posthuiscommandant bij hem kwam om een onderzoek in te stellen. De posthuiscommandant vond een zak vogelmest, waarop de Chinees hem de somma van f 4 53½ aanbood, waarbij hij zeide te hopen dat deze verder z'n mond zou houden.

De beklaagde werd door den Landraad veroordeeld tot 1 maand hechtenis wegens omkooping.

Van diefstal van vogelmest werd de man kortgeleden door het Landgerecht wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken.

Wijziging van Telefoonnummers.

De volgende telefoonnummers zijn per 1 Juli gewijzigd:

Belawan 49, D. S. M.-Oceaanhaven, 2e stopplaats tegenover loods 18, werd 51.
T. Balei 155, S. Iwata, werd 120.
T. Balei 157. Ontvanger der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen, werd 140.
Siantar 160, Centraal Hospitaal Balimbingan, werd 91.
Siantar 172. Ond. Bah Djambi, H. V. A., werd 92.

Scheepsberichten.

Het s.s. „Moena" vertrok 8 Aug. van Suez en wordt 23 Aug. te Belawan verwacht.

Het s.s. „Borneo" vertrok 9 Aug. van Suez en wordt 24 Aug. te Sabang verwacht.

Het s.s. „Kon. der Nederl." vertrok 15 Aug. van Suez naar Indië.

Het s.s. „J. P. Coen" vertrok 14 Aug. van Amsterdam naar Indië.

Het s.s. „Christiaan Huygens" vertrok 13 Aug. van Port Said naar Holland.

Het s.s. „Prins der Nederl." arriveerde 13 Aug. te Amsterdam.

Passagiers voor Deli.

Per s.s. „Slamat" komen de volgende passagiers voor Deli van Java:

S. Beunders, mej. M. Hofman, fam. S. Johannessen, T. A. J. M. Kamp, F. Koster, dr. J. Kuyper, G. P. Venster.

Per s.s. „Indrapoera" komen de volgende passagiers van Holland naar Indië:

Mej. C. A. H. Barker, D. J. Beyers, J. Flentri, fam. Gudde en kdn., jhr. H. C. van Panhuys, fam. J. J. F. Pino, fam. L. M. Rouvers, fam. F. W. R. Rasseboom, C. Schneider, fam. W. R. G. F. Schneider, jhr. G. de Serière.

Luchtige Liedjes.

Neerland's roem.

Van Engelsche zijde werd hulde gebracht aan de Nederlanders die het Singaporedok naar het Verre Oosten sleepen.

Dat zijn de kerels van de zee,
Dat zijn de knapen van de trossen,
Dat zijn de rijers van den storm,
Die op de wilde golven rossen.
Dat zijn de kerels van de zee
Dat zijn de Jantjes van de plassen,
Met knuisten tegen iedereen
En tegen alles opgewassen.
Dat zijn de kerels van de zee
Die, met de stalen blauwe oogen.
De Koningen van eigen schip
Waar ze slechts d'**eigen** vlag gedoogen.
Dat zijn de kerels van de zee,
De pezige gebruinde helden
Met weinig woorden, daar ze nooit
Iets van hun heldenmoed vertelden.
Die hebben kracht. Die hebben wil,
Die doen wat kan en nimmer anders.
Die zetten door. Die wijken niet.
Dat zijn ... dat zijn ... nou Nederlanders.

Wm. S. B. K.

Passagiers.

Aangekomen per s.s. „Op ten Noort" 14 Aug. Van Singapore:

T. G. Davis, fam. H. Ikeda en 1 baby, G. Ikeda en kdn., T. Nakanishi, M. Nakano, J. F. Garnier, fam. Prins, L. van Schendel, Rooensbergen, Wijnberg, Mc. Hutchen.

Van Batavia:

J. Kronselaar, W. E. C. Bloemendaal, mevr. C. v Wering met baby, de Nooy, fam. dr. A. D. Angremond met 2 kdn., mej. M. Noordhoorn, dr. A. Steinann, A. J. Garretsen, H. Ukkerman, J. Merkestein, H. J. Heuperman, mevr. Faber met 2 kdn., Robinson, W. E. Woelk, J. W. v. der Rest, J. Verspoor, ir. J. F. B. Regensburg, fam. Baheram met 2 kdn.

Van Soerabaja:

W. Boninger, Said Mohd. bin Hasan Baagil.

Vertrokken 15 Aug. per s.s. „Kuala" naar Penang:

L. I. Jones, H. R. Walden en 3 kdn., F. M. McCormac, W. M. Campbell, Max Muller, Nonia Go Tin Lean en kdn., Tan Tit Ying, F. L. Bunch, mevr. Tjih en kdn.

Gearriveerd te Belawan 15 Aug. per s.s. „Kuala" van Penang:

G. de Kispal, Nicolson, R. Taylor en kdn., C. Campbell, J. D. Guen en 2 kdn., mej. Chow Swee Lan, mevr. Wee Siew Ngoh en kdn., mej. Bayles, mevr. Nicolsen, Lady Campbell, John Davidson, Chew Chah Weng, Oei Thean Soei.

Politie-nieuws.

In ziekelijken toestand op den openbaren weg aangetroffen en in het hospitaal opgenomen een Inlandsche vrouw.

De Chineesche wielrijder T. A. L. werd op de Wilhelminastraat door auto B. K. 2001 aangereden. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

De Chineesche vrouw T. L. M. werd door landgenooten mishandeld.

Op den driesprong Nienhuysweg werd een auto van den Reinigingsdienst door auto B. K. 2640 aangereden en beschadigd. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

De Voor-Indiër A. werd door een landgenoot mishandeld.

De Inlandsche vrouw M. werd door een Chinees mishandeld.

Aangehouden de Inlander I., verdacht van verduistering.

Opsporing wordt verzocht van den Inlander K., verdacht van diefstal van een jas, een broek en een hemd.

Gevonden en aan het bureau gedeponeerd een rijwiel, een bundel kleedingstukken, een wekker en vier kippen.

UIT DEN OMTREK.

De verduistering bij de Ombilinmijnen.

Aneta seint ons uit Padang, dat het Hooggerechtshof het vonnis van den Raad van Justitie te Padang heeft gewijzigd, waarbij de opzichter van de centrale keuken der Ombilin-mijnen, Van Ee, tot twee en een half jaar gevangenisstraf was veroordeeld, in een vrijsprekend vonnis. Heden werd Van Ee uit de preventieve hechtenis ontslagen.

Samenkomst Leger des Heils.

Onze correspondent te Palembang meldt d.d. 7 Augustus:

Gisteravond had in de Protestantsche kerk alhier een samenzijn plaats van eenige vooraanstaande officieren van het Leger des Heils, op welke bijeenkomst het woord gevoerd werd door den vertegenwoordiger van Generaal Booth, den Commissioner W. B. Palmer. Als onderwerp van zijn rede was een gedeelte van Johannes 5 gekozen worden.

De Bieger opende de bijeenkomst met gebed, en gaf, nadat een lied uit den Legerbundel was gezongen, het woord aan den heer Palmer.

Deze ving aan met de aanwezige autoriteiten dank te zeggen voor hun belangstelling, en vertelde daarna in korte trekken iets over het ontstaan en den groei van het Leger des Heils. Thans, nu het Leger 63 jaar bestaat, werkt het in 80 verschillende landen van 58 talen.

Het kan dus heden met het volste recht een wereldorganisatie worden genoemd. Van 1867 af werkte men onder den naam „Christelijke Zending", eerst later kreeg het Leger zijn tegenwoordigen naam. Allen, die in het Leger des Heils werken, zijn geheel-onthouder, terwijl de officieren zelfs geen tabak gebruiken. Daar mannen en vrouwen in het Leger dezelfde rang kunnen bekleden, werkt het Leger ook mede aan de emancipatie der vrouw.

Een der meest dankbare arbeidsvelden van het Leger is dat der leprozerieën. En „Koendoer", de inrichting, die hier benedenstrooms ligt, lijkt den heer Palmer wel een der beste kolonies. Hij memoreerde danook dankbaar den steun, dien de Regeering hier verleent.

De rede van den Commissioner werd zeer verdienstelijk vertaald door den heer Lebbink. Mr. Palmer wist diverse gebeurtenissen uit zijn leven geestig te vertellen.

Hierna was het woord aan den commandant Palstra, die eveneens dank bracht aan de aanwezige autoriteiten en verder aan den Kerkeraad en den predikant, en, in het bijzonder, aan den voorzitter van „Koendoer", den heer Dankmeijer, die zooveel heeft bijgedragen tot den bloei der leprozerie. Nadat nog een lied gezongen was, werd de bijeenkomst met gebed gesloten.

De aanwezigen waren niet talrijk. Van hen maakten velen gebruik van de gelegenheid om kennis te maken met de aanwezige officeren van het Leger des Heils.

TELEGRAMMEN

NEDERLANDSCH-INDIE

(Aneta Radio).

Aanbesteding bevloeiingswerk Poerwakarta.

Batavia, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Bij de aanbesteding van het bevloeiingswerk Poerwakarta, deel uitmakende van het Krawang-irrigatie plan, werd de uitvoering voorloopig gegund aan den laagsten inschrijver Sitsen Louzada te Djokja, die de kosten raamde op ruim 858.000 gulden.

Voetbal Australië — H. B. S.

Soerabaja, 16 Aug. *(Aneta Radio).* De voetbalwedstrijd tusschen het Australische team en het H.B.S.-elftal is geëindigd in 0—0. Australië was overwegend sterker; het bekogeld zonder respijt het H.B.S.-doel, waarin echter Hermanus alles wist te stoppen.

Hoofdbestuur St Ignatius.

Bandoeng, 16 Aug. *(Aneta Radio).* Naar het A. I. D. meldt, is onderluitenant Knulst in verband met buitenlandsch verlof afgetreden als voorzitter van het hoofdbestuur van „St. Ignatius"; zijn opvolger is opperwachtmeester Van Rijn.

Medische Hoogeschool.

Viering van den eersten dies.

Batavia, 16 Aug. *(Aneta Radio).* Voor de plechtige viering van den eersten dies van de Medische Hoogeschool bestond groote belangstelling. Aanwezig waren o.a. de heeren Duyfjes, Hardeman, Bernard, Uljee, Ten Broeke Hoekstra en Nuytzell de Wilde alsmede curatoren en professoren van de beide Hoogescholen en verschillende medici. Prof. Boeke hield een rede, waarop de heer Hardeman namens den Landvoogd een van waardeering getuigende toespraak hield, waarin hij mededeeling deed van de benoeming van prof. Boeke tot ridder in de Orde van den Nederlandsche Leeuw. Vervolgens sprak de heer Docters van Leeuwen. Daarna werd een receptie gehouden.

De Holland—Indië vluchten.

Bandoeng, 15 Aug *(Aneta Radio).* De vier a.s. Holland—Indië vluchten zullen plaats vinden telkens met een tusschenpoos van dertien dagen. Den elfden dag na het vertrek zal Medan worden bereikt, den twaalfden Palembang en den dertienden Batavia; vervolgens wordt doorgevlogen naar Bandoeng.

Overste Yssel de Schepper met pensioen.

Solo, 15 Aug. *(Aneta Radio.)* Overste Yssel de Schepper gaat den derden October met verlof; in November gaat hij met pensioen.

Officiersexamens.

Bandoeng, 16 Aug. *(Aneta Radio).* Aan den hoofdcursus slaagden voor officier bij het wapen der infanterie bij het Indisch leger Struykenkamp, Klein, Logeman, Teerlink, Van Santen, Mossel, Diepering, Reinderhoff, Kroon en Cassa. Voor officier der administratie slaagden Van Heerde en Teekema.

Landsadvocaat te Semarang.

Batavia, 16 Aug. *(Aneta Radio).* Mr. Jongejan is met ingang van 1 September eervol ontslagen als Landsadvocaat te Semarang.

Als zoodanig is voor den tijd van twee jaren benoemd mr. Van der Zwaan.

NEDERLAND

(Aneta Radio).

Te waterlating „Willebrord Snellius".

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Naar uit Rotterdam wordt gemeld, is het Indisch opnemingsvaartuig „Willebrord Snellius" met succes te water gelaten. De echtgenoote van den oceanografischen leider Van Riel verrichtte de doopplechtigheid.

Het dok voor Singapore door het Suez-kanaal.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De scheepvaartmagnaat Inchcape heeft in de *Times* een gelukwensch gericht aan de betrokkenen bij het sleepen van het Singapore-dok in verband met de succesvolle doorvaart door het Suez-kanaal. Blijkens het ontvangen rapport heeft de scheepvaart slechts geringen last van de stopzetting ondervonden.

De opbrengsten der Olympiade.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De opbrengsten der Olympiade over de eerste en tweede periode tezamen, bedragen 1.425.000 gulden, verminderd met 287.500 gulden aan stedelijke belasting.

De vacature-Scheurer.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De heer Heukels heeft het Kamerlidmaatschap aanvaard in opvolging van wijlen den heer Scheurer.

De Haarlemsche Teyler-stichting.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De Haarlemsche Teyler-stichting zal, naar uit Leiden gemeld wordt, een bijzonderen leerstoel voor de natuurkunde vestigen aan de Universiteit aldaar.

Een avontuur aan de Noordpool.

De *Maasbode*-correspondent abusievelijk achtergelaten.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De correspondent van de *Maasbode*, die in verband met de Poolgebeurtenissen naar Spitsbergen was vertrokken, seinde, nadat hij een maand lang niets van zich had laten hooren, het volgende telegram vanaf de „Hobby" aan zijn blad: „Doorbracht maand onbewoond Hopeseiland waar abusievelijk ontscheept".

Hij werd door een visschersboot opgepikt, toen hij zich in een eigengemaakte boot bevond, ten zuid-oosten van het eiland.

Een gouden priester-jubileum.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Naar uit Warmond wordt gemeld, is het vijftig jarig priester-jubileum van mgr. Taskin, president van het Groot-Seminarie, op luisterrijke wijze gevierd.

De jubilaris werd benoemd tot protonotarius apostolicus.

Josephine Baker in Den Haag.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Josephine Baker heeft haar intocht gehouden in het Scala-gebouw, zij werd door een enorme menigte met rozen bestrooid terwijl het orkest het „Wilhelmus" speelde.

Het tragisch vliegongeval te Heerlen.

Verontreinigde bougie.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Naar uit Heerlen wordt gemeld, heeft het onderzoek der motoren door monteurs aangetoond, dat het vliegongeluk te wijten is geweest aan de omstandigheid, dat de bougie door koolasch was verontreinigd, waardoor het vereischte toerental niet te bereiken was. Dit was reeds na de eerste vlucht bij proefdraaien te constateeren, de bougie is thans in beslag genomen.

Landingsproeven met een ander Duitsch vliegtuig op hetzelfde terrein leverden bevredigende resultaten op.

De burgemeester heeft in opdracht van de Koningin een bezoek gebracht aan de gewonden.

De huldiging van Sjef van Dongen.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Uit Arnhem wordt gemeld, dat Sjef van Dongen aldaar op feestelijke wijze is binnengehaald.

Anti-militairistische geestelijken.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Op het internationaal congres van anti-militairistische geestelijken werd na een inleiding van professor Heering een resolutie aangenomen, waarin alle Christelijke kerken worden opgeroepen om den principieelen dienstweigeraar bescherming te verleenen.

Zich plaatsend op het zuiver Christelijk standpunt achtte het congres bovendien het ambt van veldprediker onvereenigbaar met het Evangelie.

De Indologische Faculteit.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De heeren Rengers Hora Siccama, Star Busmann en Caland zijn toegetreden tot den Wetenschappelijken Raad van de Indologische Faculteit der Utrechtsche Hoogeschool.

Bevorderingen bij den P. T. T.-dienst.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Bij den Post- en Telegraafdienst is bevorderd tot hoofdingenieur-directeur Boetje; bevorderd zijn tot hoofdingenieurs De Vos en Koomans en tot hoofdinspecteurs Duynstee, Hofker en Kieveron.

Olympische prijswinnaars bij H. M. de Koningin.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* De prijswinnaars op de Olympische Spelen, Pahud de Mortagne, De Kruyf en Van der Voort Van Zijp [de officieren die naar men zich zal herinneren in het nummer ruitersport zulk een uitstekend figuur maakten. Red. D C], hebben ten Paleize op het Loo bij H. M. de Koningin gedineerd.

Kaapstad—Amsterdam door de lucht.

Den Haag, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Naar uit Kaapstad wordt gemeld, is de vliegtocht Kaapstad—Amsterdam, welke door den vlieger Sluyter zal worden ondernomen, uitgesteld tot het voorjaar van 1929.

BUITENLAND

(Aneta Radio).

Tokio-San Francisco door de lucht.

Drie Japansche vrouwen willen het volbrengen.

Nauen, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Drie Japansche vrouwelijke piloten willen een poging ondernemen tot het maken van een non-stop-vlucht Tokio—San Francisco.

Belangrijke zilverzending door de lucht.

Parijs, 15 Aug. *(Aneta Reuter).* Zeventig ton zilver zullen vanuit Parijs worden getransporteerd met bestemming naar Londen. de overbrenging zal met militaire vliegtuigen geschieden.

Vliegtocht Parijs—New York.

Parijs, 15 Aug. *(Aneta Reuter).* Coste, vergezeld door den mecanicien Bellonte, is gereed om den vliegtocht Parijs—New York te ondernemen via de Azoren. Hij zal opstijgen zoodra de weerberichten gunstig luiden.

De Monroe-leer en de Volkenbond.

Genève, 15 Aug. *(Aneta Reuter).* In de a.s. zitting van de Assemblee zal de vergadering haar interpretatie moeten uitspreken ten aanzien van de Monroe-leer in verband met de wedertoetreding van Costa Rica. De Volkenbondsraad heeft in Maart 1928 de uitnoodiging gericht tot Costa Rica om weder toe te treden; Costa Rica liet hierop weten, dat eerst de fundamenteele kwestie besproken dient te worden, welke nog onlangs het onderwerp vormde van een levendige gedachtenwisseling over het geheele Amerikaansche continent, nl. de Monroe-leer; daarbij wordt het denkbeeld geopperd zekere gebeurlijkheden, voortvloeiende uit de toepassing van de Monroe-leer, in een afzonderlijke geauthoriseerde verklaring samen te vatten met het oog op de draagwijdte van de leerstelling en haar juiste interpretatie.

De vliegtocht Le Havre—Azoren.

Bordeaux, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Naar uit Saint Vincent (Kaap Verdische eilanden) gemeld wordt, heeft Alaim Gerbault de noodige herstellingen aan zijn vliegtuig aangebracht, zoodat hij heden zijn vliegtocht Le Havre—Azoren kan voortzetten.

De organisatie van de nationalistische legers.

Tokio, 15 Aug. *(Aneta Reuter).* Maandag werd uit Nanking gemeld, dat de demobilisatie der troepen de belangrijkste kwesties zijn welke in de vijfde plenaire zitting van de militaire reorganisatie-conferentie van het Kuo-Min-Tang aan de orde worden gebracht. In het kort komen deze kwesties hierop neer dat alle militaire eenheden van het nationalistische leger onder commando zullen worden gesteld van Feng-Yuh-Siang, Li-Chi-Chen en Li-Sung-Jem. Zij zullen niet uit Nanking vertrekken, vóór en aleer de militaire kwesties definitief tot oplossing zijn gebracht.

Er is een resolutie aangenomen, behelzende de opheffing van de politieke Nevenraden van het Kuo-Min-Tang tegen het einde van 1928.

De militaire aangelegenheden, waaromtrent tot dusver in de plenaire zitting een regeling werd getroffen, omvatten:

1. de militaire uitgaven, welke niet hooger mogen zijn dan 50 pCt. van het Staatsinkomen,
2. de invoering van het conscriptie-systeem,
3. de bijeenroeping van den plenairen Raad van de nationale Kuo-Min-Tang-partij, welke den 1 Januari 1929 zal plaats vinden.

Overeenkomst inzake Nanking.

Saigon, 16 Aug. *(Aneta Radio).* Naar uit Tokio wordt gemeld, is bij de Britsch-Chineesche overeenkomst inzake Nanking een regeling getroffen, de exterritorialiteit af te schaffen, terwijl bovendien de autonomie van de Douane wordt erkend. Ingevolge een besluit van Chang Hsue Liang wordt nu de inwerkingtreding van het nationalistisch compromis uitgesteld.

Naar vernomen wordt is Japan bereid zijn steun te verleenen bij de organisatie van de nijverheid in Mandsjoerije. Ingeval de Japansche Regeering de toezegging kan verkrijgen, dat zij de leiding kan behouden, wil zij het boschbedrijf organiseeren.

Radio & Cablenews.

(Reuters & Services).

Berlin, Aug 13. „A slap in the face of Locarno" is the description of the „Frankfurter Zeitung". report about the hussars participate ts the French hineland manoeuvres. The „Preussische Kreuzzeitung" says that the incident „appears to justify those who see in the Anglo-French naval understanding more than an agreement connected merely to a seawarfare.

Moscow, Aug 13. In order to demonstrate the possibilities of an overland aircoute between Europe and the Far Cast the Soviet accepted an offer of the German Lufthansa to make two flights from Moscow to Irkutsk and back, cooperating the Russian Dobrolet airservice, which is already operating a part of the route.

New York Aug. 13. The Trans-Atlantic mail arrived twentyfour hours earlier today, this as a result of a successful inauguration of sea and air delivery. The mailbags were placed in a seaplane aboard the steamship „Ile de France". The plane catapulted from the deck 450 miles of the coast at one o'clock in the afternoon and alighted here on 5.16 o'clock in the evening.

FINANCIEEL NIEUWS

Juli-productie Soc. Fin. des Caoutchoucs.

Rubber.

	Oogst Juli Kg.	Totaal van Januari Kg.
Bangoen Bandar	13.621	85 661
Boekit Rata	9 320	69 816
Deli Moeda	34.189	202 877
Gedong Biara	9.897	51 957
Kwala Krapoh	8 075	47 128
Kwala Passilam	81 560	189 250
Lidah Tanah	7.715	44. 06
Lima Poeloeh	80.118	474 049
Mata Pao	—	—
Medang Ara	35.500	244 500
Mopoli	17 284	122.675
Negri Lama	—	—
Plassa Oeloe	41.888	254 283
Padang Poelau	—	—
Semadam	11.199	61.310
Sennah	99 103	674.855
Soengei Lipoet	38 196	250.178*
Tanah Besih	45.868	275 688
Tanah Gamboes	—	—
Tandjong Maria	47.239	295 883
Tengoelan	7 636	39.885
	538.403	3,331 011*

Palmolie.

	Oogst Juli Kg.	Totaal van Januari Kg.
Boekit Rata	22.160	118 256
Mata Pao	156.144	765.812
Medang Ara	157.253	814 527
Mopoli	66 194	450 218
Negri Lama	80.350	689.757
Padang Poelau	12 720	57.901
Semadam	38.275	255 622
Soengei Lipoet	22 195	149 466
Tanah Gamboes	115 000	516.000
	670.559	3.817 539

Palmpitten

	Oogst Juli Kg.	Totaal van Januari Kg.
Boekit Rata	5 343	29 505
Mata Pao	37 950	221 475
Medang Ara	37 922	209 624
Mopoli	15 962	111 994
Negri Lama	5 925	137.100
Semadam	9 226	65.786
Soengei Lipoet	5 422	36 991
Tanah Gamboes	27 975	158.175
	145 725	970 650

Rubbermarkt.

Harrisons & Crosfield: Singapore $ 0 32¼ London 9¾ d. Markt vast.

Singapore: $ 0.32, 0 32¼, 0 31¾. Batavis f 0 49¼. Koopers. Markt rustig.

Amsterdamsche Beurs.

Amsterdam, 15 Aug. *(Aneta Radio).* Suiker willig op afdoening. Olie opiconend met vraag. Scheepvaart iets lager. Rubber onveranderd.

Getrouwd:

JAC. H. VAN DIJK

en

JEANNE RISTJOUW

Hedenavond 8½ ure receptie ten huize van den Heer M. de BRUIN, Hugo de Vrieslaan 1 Medan, 16 Augustus 1928.

3319

GRAND HOTEL MEDAN

CABARET-AVOND

ZATERDAG 18 AUGUSTUS

EERSTE en LAATSTE OPTREDEN van het Danspaar 3321

TANJA SVETLANOVA en

ALEXANDER SALNIKOV

Autogeen en Electrisch Lasschen

Reparaties aan Machinerieën

Deli Estates Engineering

APPELEN

SINAASAPPELEN

TER MEULEN

Een nieuw boek van

JEANNE REYNEKE VAN STUWE:

RESIDENTIELEVEN

Wie beter dan deze schrijfster kan de sfeer teekenen waarin dit leven zich afspeelt?

Prijs f 2.90 ing. f 3.50 geb.

Boekh. Deli Courant

Ch. Heideman

ALLE ASSURANTIE ZAKEN

Boolweg 17 Tel. 292

GROEN BEMESTER'S ZAAD

R. BACHOFEN & Co.

HOTEL DE BOER

Zaterdag 18, Zondag 19 en Dinsdag 21 Augustus a.s.

vanaf 7 uur CONCERT

vanaf 9.15 DANSMUZIEK

ZONDAG TIFFIN-CONCERT

RUSTTAFEL OF FRANSCHE KEUKEN

EXTRA VERZORGDE MENU's

RIJK VOORZIENE KOELKAMER 3320

Op MUZIEKAVONDEN à la Carte OOK in de GROOTE EETZAAL

DELISCHE KUNSTKRING

Schilderijen-Tentoonstelling

FRITZ SKELL

17 tot 23 Augustus

Kleine zaal MEDAN HOTEL

Opening 17 Augustus, 7 uur n.m. precies door den Gouverneur v. Sumatra's Oostkust

Op Zaterdag 18 Augustus zal de Heer FRITZ SKELL een causerie houden over het ontstaan van schilderijen e.a.

3806 HET BESTUUR

Wij ontpakten

de grootste sorteering Helmhoeden

ooit ter Oostkust aangevoerd.

MAAL

(Eenig le klas kleedingmagazijn)

VEBOL

is 99.98% zuiver vet, geheel uit Plantenolie vervaardigd en het resultaat van jarenlange proefnemingen. Wordt nooit ranzig.

Het Product Van Deze Eeuw

Prijs per 2 ponds tin f 1.30

VAN MEERTEN & Co.

BIJNA 100

is het getal door ons geleverde Radio ontvangtoestellen welke in alle opzichten aan de Indische eischen voldoen. Vorige week werden verscheidene bezitters van onze ontvangers door Holland toegesproken. Wacht niet langer en schaft U een ontvanger type **T. A. J.** aan. We garandeeren de goede ontvangst op al onze toestellen.

Geheel compleet vanaf

F. 155.00

Technisch Atelier **„JANSEN"**

MEDAN

Oude Marktstraat t.o. Deli Bioscoop

Telf. 601

KANTOOR BOEKEN

BOEKHANDEL DELI COURANT

Champagne Veuve Clicquot - Ponsardin

de beste.

DE CHAMPAGNE

Doet nu Uw bestellingen voor 31 Augustus

de agenten voor de Oostkust en Atjeh

FIRMA

E. DHERS

Tel. 65 — Medan

Het gevecht tegen den Ouderdom

wat gebruikt men tegenwoordig kleine letters voor die boeken en die Courant is ook bijna niet te lezen.

Het is niet zoo

U hebt slechts behoefte aan een goede, passende bril.

Laat Uw oogen even nazien door onzen opticien, het kost U niets, het verplicht U tot niets.

Optisch Atelier

CHEMICALIENHANDEL

INSULINDE

KESAWAN 86

TEL. 1201 — MEDAN

INKOOPER

Procuratiehouder-Inkooper aan een der voornaamste Exportfirma's op Java, Sumatra en Straits, **wenscht zich als Inkooper te vestigen** en zoekt daarom langs dezen weg vooraanstaande firma(s) voor wie hij den inkoop in Europa kan waarnemen.

Brieven No. 1201 HB Adv.-Kant. J. H. DE BUSSY Amsterdam C. Holland. 3312

ALGEMEENE VERGADERING DER

KINDER VACANTIE KOLONIE

op Maandag 20 Aug. 1928 in het gebouw der D. P. V., aanvang 8 uur.

AGENDA: 1 Notulen, 2 Jaarverslagen, 3 Wat verder ter tafel zal worden gebracht.

HET BESTUUR

Stemgerechtigd zijn die leden, die minstens 50 cent per maand contribueeren. 3514

HOLLANDSCHE DAME, 30 JAAR

biedt zich aan voor hulp in de huishouding of bij kinderen.

Hoog salaris geen vereischte.

Br. franco onder No. 3315 Adm Deli Crt.

Wegens vertrek

Te koop aangeboden

1 Casselt de Rätise tropen Piano.

1 zoo goed als nieuwe

3-Pits Perfection met bakoven.

Offerten onder No. 3316 Adm. Deli Courant.

TE KOOP

1 Hardl. Batak-paard, tuig en 1 hooge Rensbuggy op rubber f 180.—. 1 Mauser-jachtgeweer, pas en ammunitie in uitst. st. f 120.—

F. J. MULLER, Dolok-Ilir, Pk. Dolok-Merangir 33.7

Uit de Vrieskamer

Prijzen vanaf heden

Gerookte zalmbokking	20 cts per stuk	Boterhammenworst	f 0.40 per ons
gerookte paling	f 3.50 per pond	Roomkaasjes	f 1.50 per stuk
Vaatjes gezouten haring	à 6 stuks f 1.75 per vaatje	Lunchkaasjes	2.50 per stuk
		Banketham	0.60 per ons
Garnalen in gelei	f 1.75 per fiesch	Leverworst in zuur	f 1.75 per fiesch
Goudsche kaas	f 1.25 per pond	Paling in gelei	f 1.50 per fiesch
Hollandsch rookvleesch	f 0.50 per ons	Edammerkaas	f 4.75 per stuk

N.V. SUMATRA STORES LTD.

Telefoon 310 — Medan

LOTEN

in de groote geldloterij;

1e. prijs f150.000.—

à f11.—, Remboursf 11.75

P. v. d. HAAK 3318

Medan Tel. 710 Siantar Tel. 150

Zoojuist verschenen:

SCHETSEN

uit het leven van

NOMMENSEN

den apostel der

BATAKKERS

DOOR

J. H. HEMMERS

Prijs **f 3.50**

BOEKHANDEL DELI COURANT

Ontpakt

HEERENBAAI

No. 16

en

MAJA

Toko Mann Sr.

Telef. Nos 264-631

Vermouth

Cinzano

de beste

VENDUTIE wegens vertrek op VRIJDAG 17 AUGUSTUS a.s. ten 7 uur n.m. t.n. huize van den WelEdGestr. Heer **M. B. VIEHOFF, Adj Inspecteur v/d Arbeid** te Bindjei van een goed en net onderhouden JAVAASCHMEUBILAIR, t.w.: (Boekenkast, dressoir, ovale eettafel m/bijbeh. stoelen, dispenskast, ijskist, rooktafels. Elec. schemerlampen in JACOBIN-stijl, Clubfauteuils, vloerkleeden, Columbia gramophoon m/platen en kast, schrijfbureau m/stoel, mooie Elec. kappen. Wit gelakt slaapkamerameublement w.o.: (toilettafel m/ovale spiegel, uitneemb. haug- en legkasten, kamerzitje, 1- en 2 pers. houten bedden, waschtafels m/ovale wandspiegel, nachtkastjes, portières, schilderijen, eetservies, glaswerk. VOORTS een mooie antieke CHINEESCHE KIST, enz.

Met opdrachten belasten zich gaarne:

TJOENG NJAN KHIN, Luit. der Chineezen, tel. No. 20 Bindjei. 3217

De Venduhouders

N.V. v/h W.F. PALM & Co. Tel. No. 964

VENDUTIE ten huize van den WelEdGestr. Heer **Mr. E. E. V. BROUWER, Prins Hendrikstraat No. 23,** op **Maandag 20 Aug.** van ZEdG. zeer goed onderhouden inboedel w. o. diverse gewone en bekleede rottan zitjes. djatti zitje, speciaaltafel, salonlamp, standaards met potten en planten en chevelures, rooktafel met koperblad, portières met koperen roeden, schrijfbureau met stoel, 2 boekenkasten, boekenmolen, damsbureau met stoel, **eetkamerameublement in atjit** b.u. dressoir, ovale uittrektafel, kristalkast, 8 stoelen; scherm, Cocosvloerkleed, lampekapjes, kop. lamp. wit **gelakt kinderslaapkamermeubilsment,** djattihouten spiegelkast, waschtafel, met marmer en spiegelopzet, linnenkasten, waschstellen, tafeltje met 8 stoelen, kapstok, keukengerei, ijskist, vliegenkastje, chevelures, orchideeën etc. etc.

Met opdrachten belasten zich gaarne de Venduhouders

3307 LAUTENBACH & Co. Telefoon 68 — 325

GEVRAAGD

voor directe Indiensttreding

een geschoold employé voor fabrikaat en sorteering voor een VEZEL-FABRIEK IN ZUID-SUMATRA

aanvangsalaris f 300.—

Brieven onder No. 3302 Adm. Deli Courant

BUNGALOW

te BRASTAGI

Architect

biedt te koop aan

een mooi stukje BOUWTERREIN, tevens genegen hierop een bungalow te bouwen.

Brieven onder No. 3309 Adm. Deli Courant

Kennisgeving.

Hierdoor deelen wij mede, dat de Heer C. F. BURGHARD, Wd. Administrateur van Telok Dalam Estate met ingang van heden vervangen is door den Heer SZEKELY.

Voor de **SOCIÉTÉ DES PLANTATIONS DE TELOK DALAM.**

Société Internationale de Plantations et de Finance.

3322

WEGGELOOPEN KARBOUW

in den omtrek van DOLOK MERANGIR. Tegen belooning en vergoeding onkosten terug te bezorgen bij

KWANG TJIANG

3328 Dolok Merangir

Leerboek voor het Schaakspel

door

E. LASKER

Met toestemming van den schrijver voor Nederland bewerk door

W. A. T. SCHELFHOUT

MET 315 DIAGRAMMEN

Geb. f 4.25

BOEKHANDEL DELI COURANT

EMPIRE THEATER

WOENSDAG 15 t. m.

ZONDAG 19 AUG. 1928

THE FAR EAST FILM DISTRIBUTOR

OFFREERT

„OH!... HAROLD"

met in de hoofdrol HAROLD LLOYD

de beminde Koning der KOMIEKEN, bijgestaan door de lieftallige enpikante BEBE DANIELS en de bekende film-clown SNUB POLLARD in een DAVEREND LACHSUCCES.

DIT IS EEN FILM:

Om te brullen van het lachen .. Die heeft meer lachsituaties als in de vorige HAROLD LLOYD films ... VOOR JONG en OUD.

DAT GEEFT U GEZONDHEID MET EETLEPELS.

!!! Reeds in het eerste deel weet HAROLD LLOYD U door zijn komieke grimaces in de juiste stemming te brengen. „OH!... HAROLD" zien en GIJ ZULT DAN LEEREN, BETER VAN HET LEVEN TE GENIETEN! Dit is de eenigste film waar HAROLD LLOYD zelfs heeft over moeten lachen!

TOEGANKELIJK VOOR KINDEREN

DE DELI-COURANT.

DONDERDAG 16 AUGUSTUS 1928

NO 189 44 STE JAARGANG

TWEEDE BLAD.

UIT DE HOOFDSTAD.

Amsterdam, 25 Juli 1928.

In de Olympiadesfeer. De hooggespannen verwachting en de pers. Vreemdelingen van vijf mark en een dollarcent. De nieuwe oude Raadzaal. Alles aus Liebe, of: het Weensche vuil. Tartuffe, vaf Het Van Heutsz-monument komt, maar waar en wanneer?

Even, een paar dagen maar, de stad uitgewipt. Het mag geen naam hebben, hoogstens dien van voorschot op de vacantie, en er een reisbrief over ten beste te geven zou al te pompeus klinken. Toch doet zoolets den burger good, vooral wanneer die burger om z'n lieve broodje nogal in het gareel moet loopen en de Olympiade hem verhindert lang van honk te blijven.

Van de Olympiade gesproken . . . ;

Die paar dagen van afwezigheid hebben bedoelden burger dan toch ook in die mate nut verschaft, dat hij bij zijn terugkomst merkte, weer in zijn eigen sfeer te zijn gekomen, hetgeen bewijst dat hij, ondanks den luttelen duur van zijn afwezigheid, daa toch maar uit zijn dagelijksche afeer is geweest. En daar is zoo'n uitstapje toch maar om begonnen.

Zoodoende heb ik kunnen merken wat collega's, die trouw en zoet thuis zijn gebleven, niet is kunnen opvallen, namelijk, dat Amsterdam nu echt in het teeken staat (neem mij niet kwalijk, Charivarius de Groene, maar de uitdrukking is teekenend; en zet mij nu maar gerust in je rubriekj-) van de internationale Olympiade. Wat de hockey-voetbal periode niet bracht, een invasie van vreemdelingen, die zoo'n zilversopje achterlaten, dat alle 735 000 Amsterdammers er een paar jaar lang soep van kunnen koken, neen, dat zal het eigenlijke neo-klassieke Olympiadetijdperk ook niet brengen. Van den beginne af heb ik gewaarschuwd tegen te hoog gespannen verwachtingen, met verwijzing naar de Spelen elders. Ik hoop, dat ge U dit zult herinneren.

En ik meen de oorzaak, althans een deel van de oorzaken dier hooge spanning te hebben gevonden. Dat heeft, indirect, ds. Kersten, en direct de groote pers gedaan.

Nadat de afgevaardigde der Gereformeerde Staatspartij het gedaan heeft weten te krijgen dat de Kamer het ontwerp tot subsidieering der Spelen afstemde, heeft de groote pers op de groote trom geklopt om geld los te krijgen, wat haar, naar U bekend is, wonderwel gelukt is. Nu zijn met alle bescheidenheid gezegd de persmenschen zoo'n klein beetje menschenkenners ook; zij weten weergegaan goed dat het publiek uitgaat van het beproefde maxime; de uit des-, oftewel: voor wat hoort wat. Dies hebben zij, naast ethische, sportieve, patriottische en andere gevoelsargumenten, de krantenschrijvers in hun bedrijfsijn ook de realiteitsoverweging doen gelden: als wij hier de Spelen krijgen zal Amsterdam geld als water verdienen aan de toestroomende vreemdelingen. Nu heeft het, in de eerste periode, niet gemanskeerd aan waterstroomen, maar de vreemdelingen-instuif was maar zoo-zoo, en geld lieten ze heelemaal niet zitten. Het druksta bezoek was op den Zondag van de match Duitschland—Uruguay, maat wat uit de extra-treinen te voorschijn kwam, was voor het meerendeel van een gehalte, dat sterk onder verdenking stond, door de week den nuttigen arbeid te verrichten het zwarte goud uit de Westfaalsche kolenmijnen naar de oppervlakte te werken; ik geloof niet, dat, per hoofd gerekend, ieder vijf mark omzette in Nederlandsche munt of koopwaar tot die waarde. Deze eerste periode was dus voor allen, die de tot geven suggereerende artikelen [met een goed doel uit de pen gevloeid] — grif hadden gelooft, een strop.

Het tijdperk, dat ons nu wacht, zal ook niet brengen, wat men heeft meenen te mogen verwachten, maar zoo teleurstellend als de voetbaldagen waren zal het niet zijn. Dat heb ik gevoeld, toen ik na mijn korte afwezigheid, weer door onze straten wandelde. Vreemdelingen *bij kudden*, maar geen kudden die des avonds weer vertrokken, ook niet uitsluitend Amerikaanasche derde klasreisvereenigingen en bureauxklantjes, die iedere dollarcent een paar maal omdraaien, en dan weer in den zak steken. Wat nu door de straten trekt is, over het algemeen genomen, van beter gehalte (altijd van materieel standpunt bekeken), b. v. lui, die particuliere auto's afhuren, in elk geval luxecars, en die in Amercain zitten te dineeren met op den grond om zich heen gespreid een heele reeks..... klompen van verschillende grootten, modellen en kleuren, kersversch gekocht, door henzelf, in een boerenwinkel in voormalig Sloten, dus geen bazaar, rommel made in Germany.

Ook intellectualiter gesproken staan zij op een hooger niveau dan hun voorgangers van Mei—Juni. men ziet het aan de manier, waarop zij de schilderijen in het Rijksmuseum bekijken en vooral blijkt het daaruit, dat kleiners musea, die alleen op den connoisseur aantrekkingskracht oefenen, bezocht worden.

Nogmaals: de gouden bergen, die velen in gedachten al hebben uitgegraven, en binnengeharkt, zullen . . . gedachten blijven, maar de hotels zijn nu al tjokvol en over een paar dagen zullen ook wel de bonafide pensiongevers [niet de pensionhouders van Klappa en Diafane plakjes rookvleesch] goed klanten vinden. Laten wij er het beste van hopen. En de teleurgestelden niet al te zielig jammeren.

Dat intusschen het leven zijn gang gaat — als het anders was zou het geen leven zijn. De Raad vergadert, en zwaar over looneregeling en georganiseerd overleg, een onderwerp, dat lang genoeg sleepende blijft, om er over te praten tegen den tijd, dat men er in den Raad bijna over uitgepraat is. Dus: gezegend uitstel. De Raad vergadert in zijn eigen zaal en niet meer in de tijdelijk tot dat doel ingeruimde Militiezaal.

Hoe het er in het spiksplinternieuwe gerestaureerde Admiraliteitsgebouw zal uitzien, heb ik beschreven, toen de opzet van den binnenarchitect Penaat werd bekend gemaakt, en of de zaal in de practijk voldoet och, daar kunnen we het later wel eens over hebben als er niets prettigers te bekronideken valt. Ik zal dus het heele Raadsgeval maar laten zwemmen, en de leden laten zwammen.

Mocht het debat over het Van Heutszmonument (zie mijn vorigen brief) nog aanleiding geven tot een bespreking, dan kan die er, dank zij den dag respijt, dien de heden voor het eerst ingestelde, of liever herstelde Genua Expres ons gunt, nog wel even bij. Want nu wil ik de mij toegestane ruimte nog besteden aan..." het Weensche vuil.

Een leelijk onderwerp, zegt ge? Nu, ik wil het ook wel noemen: Alles aus Liebe.

Zoo heette de revue, in den Stadsschouwburg vertoond door een troep Weensche artisten en lachebekjes, en die, de warmte ten spijt, ruim twee weken volle zalen trok, niet van vreemdelingen, want die waren er toen haast nog niet, maar van Amsterdammers, forensen mitsgaders hun loge's.

Het was een Ausstattungsrevue, maar heel anders dan de Amsterdammers, de Hagenaars en Rotterdammers en Graafschappers, Friezen enz. enz gewoon zijn te gaan zien in Casino de Paris, Moulin Rouge, Folies Bergère en andere etablissementen in dit genre aan de Seine.

„Gewoon zijn te gaan zien" — daar neem ik geen woord van terug. Het kan u bekend zijn uit m'n eigen bekentenis dat ik het jaartje niet besteed acht als ik niet op z'n minst twee maal de Fransche hoofdstad bezocht heb, maar in de zooeven genoemde instellingen van vermaak zet ik al jaren geen voet meer om de eenvoudige reden dat ik mijn franken beter kan besteden. . . Maar ik posteer mij graag aan de uitgangen en ik geef u de verzekering dat een betrekkelijk hoog percentage vreemdelingen behoort tot de bewoners van de lage landen aan de zee, en dan ben ik er, niet te vergeten, nooit als de meeste Hollanders er wél zijn, namelijk in een zomervacantie-tijd of in de Kerstweek.

Eens zat ik te plakken in „Fantasio", de dancing in Montmartre naast het revuetheater „Palace", den bij onze menschen het minst bekenden schouwburg van dien aard waar, bij de Parijzenaars populaire, revue-artisten Dranem, nu wijlen Jenny Golden en Requel Meller optreden. Naast mij zat een gezelschap Hollanders die juist de voorstelling in „Palace" hadden bijgewoond. Zij vonden er niet veel aan. In de „Moulin" en de Folies was het veel aardiger geweest en zij hadden al plaatsen besproken in „Mayol" waar, tusschen haakjes, de revue's bekend zijn om haar . . . uitkleeding. Aan de manier waarop zij de verkorte namen gebruikten, welke ook de Parijzenaars aan die theaters geven „Moulin" en „Folies" toot court was al te merken hoe ingeburgerd mijn stadgenooten waren in dat oord van vermaak. Stadgenooten.. want ik had den oudste manlijken deelnemer van het clubje herkend: een lid van de rechtsche fractie van den hoofdstedelijken Raad. En wanneer ik herhaal dat de „aankleeding" van de Weensche revue wel zeer luchtig was, maar vergeleken bij die van „Moulin" en „Folies" en vooral bij „Mayol" een kindervoorstelling mocht heeten, dan kunt u begrijpen hoe akelig ik werd toen ik nu in de mij op mijn reisje nagezonden Amsterdamsche bladen las ik dat de leider der Katholieke fractie in den Raad, schriftelijke vragen had gericht tot B. en W. met de strekking te weten te komen, op welke wijze en door welke middelen getracht is te voorkomen, dat door de vertooning der revue „Alles aus Liebe" aanstoot zou worden gegeven. En een dagblad in de Residentie, van de kleur van den schriftelijke vragen, sprak van „Weensch vuil". De leider der revue daagde den redacteur wegens smaad voor den rechter, doch die ontzegde dien eischer zijn vordering omdat niet de eischer maar de beleedigd, maar de revue slechts was gequalificeerd.

Hm . . . .

De revue „Alles aus Liebe" is geen kunstproduct van het genre, dat de directeuren van het Vereenigd Tooneel, de heeren Verkade en Verbeek, den leider der Katholieke fractie plechtelijk hadden beloofd te zullen vertoonen, als hun de bespeling der Stadsschouwburg zou worden afgestaan.

Maar ze is ook niet van het genre dat sommige Amsterdammers met een breeden lach op de lippen behandelkappen en bevoettrappen... aan de Seine.

Mag ik dien heeren en dames een goeden raad geven?

Als zij weer een reisje naar Parijs maken, laten zij zich dan tijdig een paar plaatsen verzekeren bij een der matinées classiques in het Théâthe Français, wanneer daar wordt opgevoerd Molière's meesterstuk: „Tartufe".

De Raad heeft dan toch tijdig zijn beslissing genomen inzake het Van Heutsz-monument, dat hier even kan worden besproken.

„Even": immers er langdrig bij stil staan, dat is dit gedaas heusch niet waard. Trouwens, „tijdig" en „beslissing" blijken nu ook weer rekbare begrippen te zijn.

Al waren de debatten nu in een middag en een avond afgeloopen, was er zooveel aan vooraf gegaan al maanden geleden — toen ik hiervan schreef „wij moesten ons schamen" — dat er geen nieuwe punten meer te belichten vielen. En een „beslissing?" Er is eenvoudig aangenomen met 24 tegen 21 stemmen (tegen de soc.-dem., communisten en Jansen van het Neutrale slok), dat aan het Comité zal worden meegedeeld, dat tegen de plaatsing van een monument op den openbaren weg geen bezwaar bestaat. Over dit terrein zal later worden gediscussieerd. Dan kunnen de heeren van uiterst links weer uitpakken met citaten uit Kamerspeeches van 1906.

In beginsel is aangenomen, dat te Amsterdam een Van Heutsz-monument zal verrijzen. Maar waar? En wanneer? Daar moeten de goden van den rooden Olympus nog over delibereeren.

Marnix.

WOORDEN VAN ANDEREN.

Het gaat met de beroepsfilosofen als met de Basken, waarvan de taalgeleerde Scaliger verklaart: „Men beweert, dat zij elkaar verstaan, maar ik geloof er geen steek van".

Chamfort.

NEDERLANDSCH-INDIE

Aanhouding door gouverneur.

Eenige dagen geleden, aldus de *Ind. Crt.*, reed onze gouverneur, de heer Hardeman, met zijn zware Fiat tusschen Sidoardjo en Soerabaja. Er zat een goed gangetje in den wagen, maar niettemin werd de Fiat „gelapt" door een met razende vaart over den weg schietende auto-bus, vol passagiers.

Met zulk een gang stoof de bus vooruit en langs zijn medelegger, dat de gouverneur van oordeel was, dat dit rijden een gevaar moest opleveren voor de veiligheid van den weg en voor de passagiers van de bus mede, waarom hij besloot, den roekeloozen chauffeur op zijn verkeerd gedrag te wijzen. Maar daartoe was noodig hem voorbij te komen. Dies nam de Fiat een spurtje en gaf een signaal. De busbestuurder wilde zich niet laten kappen. Gaf ook gas.

Verdere druk op het gaspedaal van de Fiat, die nu als een werwelwind vooruit vloog. Vergeefs. Ook de bus had kwaliteiten. Hij donderde letterlijk voort over het asfalt. De passagiers schommelden als op de baren van de zee. Wel slingerde het voertuig wat, maar het gaf géén kamp.

Tensiotte, met een op den speedometer aangewezen snelheid van 85 K.M. kwam de gouverneur voór, zoodat hij er in slaagde den gevaarlijken wegracertaxi-autobusbestuurder aan de politie over te geven, die proces-verbaal opmaakte.

Door den Landrechter van Sidoardjo werd hij tot één maand hechtenis veroordeeld. Men bleek met een recidivist te doen te hebben.

Tilden, de bekende tennisspeler, wiens schorsing, omdat hij over wedstrijden „in de krant had geschreven", waardoor hij als „beroepspeler" werd gekwalificeerd, veel sensatie in sportkringen heeft verwekt.

Venizelos, de onlangs weer opdagende Griekesche Staatsman, die nu het roer in Griekenland weer in handen heeft genomen.

Giacom Puccini, de beroemde componist, die voor 4 jaren in den onderdom van 70 jaar stierf.

Stefan Raditch, de onlangs vermoorde leider der Zuid-Slavische Boerenpartij.

Pribitschewitsch, de leider der Zuid-Slavische democraten.

Loucheur, de bekende Fransche econoom, die minister van Arbeid is geworden.

KRUPP'S SPOORWEGMATERIAAL

Uit voorraad leverbaar:

Rails, Wissels, Draaischijven,

Laschplaten en Laschbouten,

Klemplaten en Klembouten,

KIPWAGENS,

Wielstellen. Aspotten. etc.

AGENTEN: **VAN NIE & Co.** MEDAN Tel. 1109

Tandjong-Balei, Laboean-Bilik, Kota-Pinang.

De wijziging der Indische Staatsregeling.

Elout) schrijft in de *Loc.*:

„Coming events"... De schaduw valt al vooruit in onze politiek.

Daar is de wijziging van de Indische Staatsregeling. Het afdeelingsonderzoek van deze zaak, dat 12 Juni op de agenda van de Tweede Kamer stond, heeft reeds aan alle praatjes over voornemens tot commissoriaal maken of op andere wijze op de lange baan schuiven, den nek omgedraaid. En nu is, dd. 3 Juli, het voorloopige verslag over dat onderzoek verschenen. Ik onderstel, dat de Memorie van Antwoord nog wel tijdens het reces zal verschijnen en dan kan de openbare behandeling in 't najaar plaats hebben. Dus zonder eenige vertraging.

Wat nu den inhoud van dat verslag aangaat, ik meen, na een meer dan zes-en-twintigjarige ervaring, uit zulke stukken wel eenigermate den loop van zaken te kunnen voorspellen en dan zou ik den heeren Djajadiningrat c.s. in gemoede den raad willen geven: Als gij alleen naar Nederland wilt gaan om wijziging der Staatsregeling er doorheen te helpen, blijft dan gerust thuis. Wat eigenlijk al vrijwel zeker is, staat na dit verslag muurvast: die wijziging loopt niet het minste gevaar. Zelfs verwacht ik, na dit verslag aanneming met algemeene stemmen. Zeker er wordt in dit stuk nogal wat gegemopperd (door „sommige" en door „andere" leden waartegenover dan weer „verscheidene leden prijzen), maar dat alles gaat eigenlijk langs het ontwerp heen; het betreft het beleid van den G.-G. Nergens vindt men de mededeeling dat er bij dezen of genen onoverkomelijke bezwaren waren tegen het ontwerp.

En voor zooveel er dan toch bedenkingen worden geopperd, laten de leden die deze uitten, er op volgen dat ze de wijziging „niet van zoo heel groot belang" en „allerminst van overwegende beteekenis achten en dat zij een verwerping van het ontwerp „niet gewenscht" zouden vinden. En elders geven „verscheidene leden" die indertijd voor het amendement-Feber hebben gestemd, te kennen dat zij thans om geen wantrouwen in Indië te wekken vóór deze wijziging zullen stemmen. Waarlijk, ik moet het, als tegenstander met leedwezen constateeren: dit voorstel komt er „op zijn sloffen". Wat zouden onze ministers het makkelijk hebben wanneer ze altijd zulke verslagen vóór zich kregen!

Van donker Soerabaia.

Heden, aldus het *Soer. Hbl.* van 7 Aug., werden op last van den officier van Justitie gearresteerd twee vrouwen, een Europeesche en een Inlandsche, op wie Justitie en Politie reeds geruimen tijd het oog gevestigd hadden, doch tegen wie *men eerst* voldoende bewijsmateriaal moest verzamelen alvorens met strengheid op te kunnen treden.

De hier bedoelde vrouwen zijn beruchte figuren in donker Soerabaia, het zijn mevrouw Macaré en de Inlandsche vrouw Bok Irah. Beide vrouwen deden meestal samen „zaken".

Eerstgenoemde vrouw, de gescheiden echtgenoote van een eertijds bekend geneesheer hier ter stede, oefende reeds jaren lang het bedrijf van koppelaarster uit, terwijl zij mede in hare groote woning te Dinojo gelegenheid gaf tot „het plegen van ontucht met derden". Zij genas ook vrouwen, onder wie niet uitsluitend lieden van mindere afkomst te vinden waren, van bepaalde ziekten, in hoofdzaak zenuwziekten, en zij genoot mitsdien zekere reputatie, welke zij op eene niet altijd kiesche wijze wist uit te buiten.

In dit jarenlang voortgezette bedrijf werd zij ter zijde gestaan door genoemde Bok Irah die, dat blijkt uit verschillende dingen, een sluwe vrouw is, en die voor geen klein gerucht vervaard is.

In den ochtend van 8 Aug. werden beide vrouwen door den officier van Justitie aan een scherp verhoor onderworpen, waarna zij naar het Huis van Bewaring werden overgebracht.

Men verwacht dat deze zaak dezelfde minderfrissche aspecten zal bieden als de indertijd zoo beruchte zaak-Stikkel. Ook hier zal heel wat schandaal loskomen, want in donker Soerabaja nam het beruchte huis op Dinojo een voorname plaats in. Uiteraard zal de zaak indien voldoende gronden zullen worden verkregen om de zaak naar den rechter te verwijzen, met gesloten deuren worden behandeld.

In de *Ind. Crt.* lezen we nog het volgende over de arrestatie van „mevrouw" Macaré en haar Inlandsche bondgenoote Bok Irah.

Beiden worden ervan verdacht voordeel te hebben getrokken van de ontucht van derden. Mevrouw Macaré, een tante van den beruchten moordenaar, die een jaar of wat geleden vier onschuldige menschen in koelen bloede naar de wereld hielp, was huurster van „het roode huis" op Dinojo. Wij zullen straks zien, dat de zaak eigenlijk nog een weinig ingewikkelder is, daar er nog een andere persoon achter de schermen werkte.

Dit „roode huis" was een verkapt bordeel, dat bij vele uitgaande jongelui in Soerabaia niet geheel onbekend zal zijn. Daarin oefenden mevrouw Macaré en haar oude, leelijke helpster Bok Irah, haar lichtschuwend bedrijf uit.

Sinds hoe lang? Al jaren, maar het mocht der recherche ter plaatse nimmer gelukken, voldoende bewijsmateriaal tegen beide juffers van-de-zonde bij elkaar te zamelen.

Dat bewijsmateriaal was dan ook inderdaad niet gemakkelijk te verkrijgen, want het huis had, zooals de meeste van dergelijke instellingen, zijn geheime inrichtingen.

Het huis is — men zal het bij een observatie ter plaatse moeten beamen — zeer vreemd gebouwd. Alle kamers staan op de meest ongedachte wijzen met elkaar in verbinding, hetgeen tot gevolg had dat de politie bij een inval nooit iets verdachts kon aantreffen, daar de meisjes van plezier spoedig waren verdwenen, wanneer er op ramen en deuren werd gebonsd.

Kwam de politie dan eindelijk binnen, dan zag zij een groep dames en heeren zeer genoeglijk met elkaar een kaartje leggen, babbelen, of iets gebruiken. Van eenig strafbaar feit was natuurlijk geen sprake.

De politie is echter even vasthoudend als een bulldog. Zij ging de gangen van de huisgenooten na en eindelijk meende zij voldoende materiaal bij elkaar te hebben, om nogmaals een inval te wagen en dezen keer met meer geluk, dan de vorige malen.

Het roode huis bezat overdag alleen dameslogé's, van wie men niet kon zeggen, dat, wat haar zedelijken levenswandel betrof, zij allen 24 karaats waren.

Mevrouw Macaré — en vooral Bok Irah niet te vergeten — waren uitstekend ingewerkt in de geheimenissen van duister-Soerabaia: mevrouw Macaré wat de Europeesche en Bok Irah, wat de Inlandsche en Chineesche samenleving ter plaatse betreft.

Mevrouw Macaré hield connecties met al de louche typen uit het verborgen Soerabaia, met den onlangs veroordeelden bordeelhouder Stikkel, met een andere achtenswaardige en hoogbejaarde dame van het gilde en nog vele andere „adressen".

Zoo kwam mevrouw Macaré aan haar logeetjes, die zij meestal wist op te duiken onder gescheiden vrouwtjes — wij zullen heusch geen namen noemen — onder de femmes, niet de trottoir, maar de taxi's enz

Deze huurden bij haar een kamer, moesten daarvoor een vrij hoogen prijs betalen, maar kregen zij 's avonds heerenbezoek, dan was voor haar een speciaal daarvoor ingericht apartement disponibel.

Hoe vriendelijk van „mevrouwtje" zal men zeggen, maar inderdaad had dit disponibelstellen van die eene kamer in het geheel niets met vriendelijkheid te *maken*, want de „dametjes" moesten ook voor die *chambre separée* dikwijls zwaar betalen. Bovendien moesten zij aan „moeder" Macaré nog het grootste gedeelte van haar schandgeld afstaan, zoodat enkele logé's er niets meer voor voelden, om van bedoeld apartement gebruik te maken. Staking in-zakformaat bij de logéetjes!

Mevrouw Macaré had ook nog vele andere pijlen op haar boog. Zoo trad zij ondermeer als doekoen op, in het bijzonder bij gevallen van hysterie bij dames, die in haar „inrichting" van haar kwaal werden gecureerd.

Wij zullen de vele stuitende bijzonderheden, die ons daaromtrent ter oore kwamen, niet meedeelen Maar het geeft een kijk op sommige praktijken, die in donker-Soerabaia plaats hebben, wanneer wij er op wijzen, dat door deze behandelingsmethode van zenuwpatiënten een rijke bron voor chantage en wat dies meer zij kon worden aangeboord. Mevrouw Macaré was dan ook je reinste koppelaarster van de gevaarlijkste soort.

Bok Irah deed in het geheel niet voor haar onder. Deze was, zooals gezegd, uitstekend ingewerkt in de Chineesche samenleving ter plaatse en zocht meestal Chineesche „vrienden" voor de logéetjes thuis.

Bok Irah vervulde het nuttige beroep van koekenprinses in het roode huis, maar in werkelijkheid gaf zij er tevens, bij afwezigheid van „mevrouwtje", de lakens uit. Zij liet zich voor haar „vriendendiensten" uitstekend betalen.

Zoo werd de exploitatie van dit „roode huis" voor beide duisterlingen, — naar men ons verzekerde — een goudmijntje. Mevrouw Macaré moest maanden hebben gehad, dat zij duizenden naar de bank kon brengen. Of zij er ook zijde bij spon!

Hoeveel gezinnen zij door haar funest optreden diep ongelukkig moet hebben gemaakt, is zelfs bij benadering niet te schatten. Een Chineesche vrouw, moeder van eenige kinderen, viel eenigen tijd geleden in haar klauwen en werd door haar geheel en al in het verderf gestort.

Ook haar logéetjes had deze duivelin volkomen in haar macht. Zij dwong haar tot de meest ongelooflijke daden.

Om een staaltje te geven van de toestanden in het beruchte roode huis, diene het volgende:

Mevrouw Macaré leefde met een manspersoon, die de logeetjes weleens dwong, om haar gunsten ook aan hem te schenken. Ook voor deze herdersuurtjes moesten de „meisjes" een zeker bedrag betalen.

Naar men ons verzekerde moet de eigenaar van het huis, een Arabier, de „man achter de schermen" zijn, die dit luguber bedrijf niet alleen tolereerde, doch het tevens aanmoedigde. A bon entendeur demi mot suffit!

Tenslotte nog een greep uit het verleden van „moeder" Macaré, om aan te toonen, dat zij reeds jaren met haar afschuwelijk bedrijf bezig was.

Mevrouw Macaré was, thans ongeveer 30 jaar geleden, getrouwd met een zeer bekwaam en zeer bekend geneesheer, die als chirurg ter plaatse een groote bekendheid genoot.

Deze dokter bezat somewhere in de bergen een kliniek, waar hij zijn patiënten heen stuurde, om daar, na een operatie te hebben ondergaan, weer op krachten te komen.

Na het overlijden van bedoelden geneesheer, in een van de eerste jaren dezer eeuw, transformeerde zijn vrouw de kliniek tot een hôtelletje, maar daar de inrichting niet wilde rendeeren, maakte zij er een verkapt bordeel van, dat jaren lang heeft bestaan en waar heel wat meisjes van Inlandschen, zoowel als van anderen landaard, haar ondergang tegemoet gingen.

Een paar jaar geleden heeft „mevrouw" Macaré dat hôtelletje verkocht, terwijl zij haar „bedrijf" naar de Krodillenstad verplaatste.

De deputatie naar Nederland.

Het afzien van de plannen om een deputatie naar Nederland te zenden, ter bepleiting van de Inlandsche meerderheid, heeft in Inlandsche kringen verontwaardiging teweeg gebracht.

De *Bintang Timoer* is eenvoudig boos op het hoofdcomité De redactie is één der actiefste propagandisten geweest voor de deputatie. En nu moet ze vernemen, dat de zending niet doorgaat!..

In een hoofdartikel deelt ze volgens het *A.I.D.* standjes uit en keurt ten zeerste af het door het hoofdcomité genomen besluit, hetwelk „gila" (gek) wordt genoemd.

Het blad eischt teruggave van de verkregen gelden. Er moet nu ongeveer reeds f 10 000 binnen wezen.

Een nieuw hoofdcomité, bestaande uit vrije nationalisten, zal zich spoedig vormen; dit zal het werk van het oude overnemen, en zorgen, dat de deputatie doorgaat.

Het station der tekorten.

Wij lezen in het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1927:

Adviseerende over een voorstel tot afschrijving van een kort van f 8.883 30 uit de rekening van een kasbeheerder van het station B. (Bandoeng) der S.S. had de Kamer opgemerkt, dat verschillende bepalingen der instructie voor de kashouders op groote stations, welke volgens onderhandsche inlichting ook voor kasbeheerders zou gelden, niet of niet voldoende in acht schenen te zijn genomen, waardoor de daarin vervatte waarborgen niet tot hun recht waren gekomen.

Uit een nader rapport van den directeur van Gouvernements Bedrijven bleek echter, dat bedoelde instructie niet op de kasbeheerder toepasselijk was; wel had de Staatsspoorwegendienst sedert maatregelen getroffen om herhaling van gevallen als het onderwerpelijke te voorkomen, terwijl voor de nieuw in dienst te nemen kassiers de waarborgsom van f 1.500 tot f 3 000 was opgevoerd.

Was dus op verschillende punten in het algemeen verbetering noodig gebleken, wat speciaal het station B. betrof, wees de Kamer in haar nader advies de Regeering op de omstandigheid, dat daar sedert wederom een tekort van f 4.144 50 was geconstateerd, hetgeen bij haar de vraag had doen rijzen, of aan de regeling van de contrôle op het geldelijk beheer bij dat station niet een en ander ontbrak, en het haar noodzakelijk deed achten, dat omtrent dat nieuwe tekort door de dienstleiding der Staatsspoorwegen omstandig zou worden gerapporteerd en eventueel nader maatregelen zouden worden getroffen ter verzekering van eene doeltreffende uitoefening van de contrôle.

Bij besluit van 26 November 1927 gaf de Regeering in dien zin opdracht aan den directeur van G. B. Deze opdracht werd op voorstel der Kamer in December 1927 uitgebreid tot een inmiddels bij hetzelfde station nader geconstateerd tekort van f 718 20.

Eind December 1927 zou volgens de dagbladen bij dat station wederom een tekort zijn geconstateerd, ditmaal van circa f 38.000. Aangezien de Kamer daarover niet de gebruikelijke mededeeling van het betrokken diensthoofd had ontvangen, vroeg zij begin Januari 1928 den directeur van Gouvernements Bedrijven ter zake om inlichting. Antwoord was bij de afsluiting van dit verslag (27 Januari) nog niet ontvangen.

Een schuld van 16 mille.

In het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1925 lezen wij:

Van eene in 1925 aan de vereeniging Ned.-Ind. Jaarbeurs te Bandoeng toegestane loterij was 20 % loterij-belasting verschuldigd ten bedrage van netto f 31.425, doch daar die vereeniging in de meening verkeerde, dat de belasting slechts 10 % bedroeg, gelijk vóór de in werkingtreding van St. 1925 No. 165 het geval was, had zij slechts de helft betaald en was een bedrag van f 15.712,50 invorderbaar gebleven.

Niet bij machte deze som te voldoen, zelfs niet in termijnen, vroeg de vereeniging, haar bij wijze van schadeloosstelling over het bedrag de beschikking te geven, welk verzoek door den directeur van Justitie met gunstig advies bij de Regeering werd voorgebracht.

In haar advies ter zake merkte de Algemeene Rekenkamer op, dat beschikkingen als hier voorgesteld en, welke feitelijk neerkomen op ontduiking van art. 17 I. C. W. om practische redenen wel meer waren genomen als de billijkheid vorderde, dat de betrokkene gevrijwaard werd tegen de betaling van formeel verschuldigde belasting-gelden, of om politieke redenen dan wel andere bijzondere redenen van algemeenen aard. Geen van die redenen deden zich echter onderwerpelijk voor, ook billijkheidsredenen niet, daar het Jaarbeursbestuur van de zijde van het Departement van Justitie tijdig meermalen was gewezen op de verhoogde loterijbelasting, welke in 1925 zou moeten worden betaald, zoodat dat bestuur geenszins overrompeld was.

Het eenige motief om van de vordering af te zien, was gelegen in den financieelen toestand der vereeniging. Daaromtrent stonden der Kamer geen voldoende gegevens ten dienste, doch, indien die toestand inderdaad zoodanig mocht zijn dat het der vereeniging ook in verband met andere verplichtingen niet mogelijk zou zijn, de verschuldigde loterijbelasting te voldoen, dan zou naar het oordeel der Kamer, aangezien het niet uitgesloten was dat te eeniger tijd de vereeniging daartoe wel in staat zou geraken, haar kunnen worden medegedeeld, dat zij voorloopig, b.v. tot 1934 (omdat in 1933 de jaarlijksche afbetaling aan het Gouvernement tot f 18 436 83 wordt teruggebracht) niet tot betaling van die verschuldigde loterij-belasting zal worden aangemaand. Tevens zou er dan voor gezorgd moeten worden, dat tijdig maatregelen worden genomen om verjaring van deze belastingschuld te stuiten.

President Javasche Bank.

Een particulier telegram uit Amsterdam. dd. 9 Aug. meldt aan het *Nieuws*, dat mr. dr. G. G van Buttingha Wichers, adj.-secretaris van de Nederlandsche Bank, mr. L. J. A. Trip zal opvolgen als president van de Javasche Bank.

Een brutale moordaanslag.

Zaterdag voor een week heeft in den naavond omstreeks half elf in de benedenstad weer een brutale moordaanslag plaatsgevonden op een Chinees, welke — naar men vermoedt — zou zijn georganiseerd door de anti-Japansche boycot-organisator hier ter plaatse, lezen wij nu nog in het *Soer. Hbl.*

De aangevallene is een employé van het bekende Chineesche expeditiekantoor „Ek Siang" te Tandjong Perak, dat natuurlijk o.a. ook wel Japansche goederen heeft ingeklaard voor Chineesche firma's.

De man zat Zaterdagavond rustig met enkele kennissen in de bioscoop (het Tivolitheater) op Bongkaran, toen hij plotseling in den rug werd gestoken met een dolkmes, dat tot even boven het hart doordrong.

De aangevallene was niet voor een klein gerucht vervaard, stond op, trok het mes dat zijn intusschen gevluchte belager in de wonde had laten steken, eruit en zette den aanvaller na, dien hij buiten nog net zag weg loopen. Spoedig moest de achtervolging echter worden gestaakt, want even voorbij de bioscoop stond nabij den viersprong een andere Chinees, die plotseling uit een revolver of een automatisch pistool het vuur opende op den achtervolger.

Spoedig was echter politie aanwezig, en een Europeesche hoofdagent kon op aanwijzing van den gewonde den persoon arresteeren, die met revolver-vuur den aftocht dekte van den eersten aanvaller.

Men krijgt hierdoor een denkbeeld van de groote brutaliteit, waarmede de aanslag plaats vond: midden in de drukke Chineesche wijk wordt des avonds om half elf, vlak voor een bioscoop, door iemand met de revolver geschoten, en hij loopt niet eens weg!

Natuurlijk ontkende de arrestant, dat hij geschoten had; er werd ook geen vuurwapen op hem gevonden, zoodat hij dit vermoedelijk aan een derden persoon heeft afgegeven, die zich er mede uit de voeten maakte.

De eerste aanvaller, die gevlucht was, werd ook spoedig opgevat. Hij had de pech, niet ver van de plaats van het misdrijf, in groote haast tegen een Inlandschen agent aan te loopen, dien hij uitlegde, dat er bij de bioscoop iemand was neergestoken, en daarom moest de politieman maar gauw er heen loopen!

Zijn list kwam echter te gauw uit, want toen de politie bij de bioscoop hoorde wat er was gebeurd, sprong de agent snel op zijn fiets en slaagde er in den vluchteling in de buurt van Pabean te arresteeren.

Beide arrestanten ontkennen ten sterkste iets met de zaak te hebben uit te staan, doch het slachtoffer, dat geheel bij kennis is gebleven, is vrij positief in zijn aanwijzingen en houdt zijn beweringen vol. De gewonde kan geen enkel motief opgeven voor de misdaad, en de politie tast geheel in het duister.

Dat men hier met een misdaad van de boycotters heeft te maken, ligt echter voor de hand.

NEDERLAND

Een slecht bestuurbaar schip?

De Raad voor de Scheepvaart te Amsterdam heeft 20 Juli een onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de aanvaring, welke op 9 Februari op de Theems heeft plaats gehad tusschen het motorschip „Kota Radja" van den Rotterdamsche Lloyd en het Engelsche stoomschip „Esperance Bay".

De kapitein van de „Kota Radja", de heer J. W. Fiach, deelde, als getuige gehoord, mede, dat hij met zijn schip een reis maakte van Ned.-Indië naar Londen, om van daar naar Rotterdam te gaan. Tusschen Londen en Rotterdam is het ongeval geschied; de lading bestond uit stukgoederen. De „Kota Radja" is een nieuw schip van ruim 7000 ton bruto.

Te Londen was een loods aan boord gekomen, die bij Gravesend plaats maakte voor een zeeloods. Op deze boogte van de Theems werden ook de sleepbooten afgedankt. Met „halve kracht" werd de reis vervolgd, de vaart bedroeg acht à negen mijl. In de S-a R ach zag men een tegenkomende stoomboot. Later moest voor twee kleine meegaande zeeschepen langzaam gedraaid worden, ten einde deze schepen niet in de bocht voorbij te gaan. Aan het roer stond een kundige roerganger. Ten einde den tegenkomer te passeeren, werd stuurboordroer gegeven met één stoot op de stoomfluit. Het tegenkomende schip gaf ook één stoot. Hoewel de roerganger het commando van stuurboord goed uitvoerde, ging de „Kota Radja" bakboord uit.

Om te trachten of het schip alsnog naar het roer wilde luisteren, heeft men toen hard stuurboordroer gegeven met „halve kracht vooruit", daarna „volle kracht achteruit" met drie stooten. De „Kota Radja" bleef bakboord uitgaan; het roer is daarop hard bakboord gelegd met „volle kracht vooruit", om nog met den tegenkomer mee te komen liggen. Ook dit hielp niet; er is daarop weer „volle kracht achteruit" met drie stooten gegeven. De aanvaring had echter plaats; de tegenkomer, welke het Engelsche stoomschip „Esperance Bay" bleek te zijn, voer de „Kota Radja" in den kettingbal aan stuurboord aan. Het schip kreeg zware schade. Get. deelde nog mede, dat alle manoeuvres twee à drie minuten hebben geduurd; de oorzaak van het ongeval is hem een raadsel. De stuurmachine was niet defect.

Naar de voorzitter, prof. Taverne, meedeelde, heeft een kwartiermeester verklaard, dat het schip gedurende de geheele reis slecht heeft gestuurd.

De hoofdinspecteur voor de Scheepvaart, vice-admiraal b.d. Fock, merkte volgens de *Tel.* op, dat de Scheepvaartinspectie de stuurinrichting van de „Kota Radja" heeft onderzocht. Deze bleek in orde te zijn. Het ongeval kan z.i. wellicht te wijten zijn aan de omstandigheid, dat het schip te dicht bij den wal is geweest of gevaren heeft over een plek, die minder diep was.

Ten slotte vestigde een hoofdinspecteur er opnieuw de aandacht op, dat in nauw vaarwater elke vaartvermeerdering verkeerd is.

De Raad zal later uitspraak doen.

Eind goed, al goed.

De rekening der Gemeente Zaandam over het dienstjaar 1927, welke met een nadeelig saldo van f 135 000 begon, heeft, naar wij in de *Tel.* lezen, een voordeelig overschot opgeleverd van ongeveer f 60 000.

Inbraak in een horlogewinkel

Aan den Sonsbeeksingel te Arnhem is onlangs ingebroken in een horlogewinkel. Uit de étalages werden talrijke gouden horloges ontvreemd; ook uit den winkel werden vele gouden sieraden weggenomen. In het geheel is volgens het *Hbl.* voor een waarde van duizend gulden gestolen. De politie heeft vingerafdrukken gefotografeerd.

Grooter en Beter

CHEVROLET

HET WONDERWAGENTJE!

VAN

KOEK & Co.

GOUD EN ZILVERSMID'S COMPANY MEDAN

ZILVEREN PORTRETLIJSTEN

OVAAL		VIERKANT	
Tip-top	F. 5.—	Visit	F. 10.—
Visit	F. 10.—	Ansicht	F. 15.—
Ansicht	F. 15.—	Cabinet	F. 20.—
Cabinet	F. 17.50	Boudoir	F. 25.—
Salon	F. 25.—	Salon	F. 30.—

Motorontploffing op pleizierjacht.

Hedenmiddag, aldus het *Algem. Hbld.* van 21 Juli, ontplofte plotseling de reeds aangeslagen motor van het 17 m lange pleizierjacht van den heer Smit, dat langs den Onderkerkerdijk te Amsterdam lag. Een brok ijzeren dek werd de hoogte ingeslingerd en kwam eerst 20 m verder neer. Met dit dekstuk werd een monteur, die vlak bij den motor zat, de lucht ingeworpen. Stukken hout en glas vlogen in het rond, terwijl dek en binnenwerk vlam vatten.

De monteur kreeg over het geele lichaam brandwonden van den tweeden graad en snijwonden aan handen en beenen.

Behalve de monteur bevonden zich een schipper, een knecht, voorts de ouders, een broer en een zuster, en twee gasten van den heer Smit aan boord van het jacht, waarmee juist een pleiziertochtje zou worden ondernomen. Allen liepen brandwonden op.

Dr. Heijermans van den Geneeskundigen Dienst, die spoedig ter plaatse was, verbond de gewonden.

De motorwagen der brandweer van de hoofdwacht aan de N. Achtergracht en die van de Oostadestraat met de polderspuit trokken uit ter bestrijding van de vlammen, die het jacht teisterde. Ook de „Jan van der Heyden" begaf zich derwaarts.

Hoog sloegen de vlammen op uit het jacht, zoodat men in den aanvang vreesde, dat de geheele boot door het vuur verdelgd zou worden. Dit te meer, waar in het achterschip ses honderd liter benzine lagen opgeslagen. Indien de vlammen naar hier oversloegen was een nieuwe explosie te duchten.

Door energiek optreden onder leiding van den commandant, den heer Gordijn, slaagde de brandweer er echter vrij spoedig in de vlammen te overmeesteren.

Wel brandde het voorste gedeelte van het jacht uit, doch het achterschip, waarin de benzine, bleef behouden.

Door een kraan overreden.

Te Rotterdam is de vijf-en-dertigjarige trammer P. Hagen, toen hij op een rail van de in de Waalhaven liggende kraan 5 van de S. H. V. zat te rusten, door die kraan overreden. Hoewel de kraan-machinist onmiddelijk stopte en achteruit reed, had Hagen reeds zoodanige verwondingen opgeloopen, dat hij in het ziekenhuis aan den Coolsingel moest worden opgenomen. Korten tijd na aankomst is de trammer, die in de Egelantiersstraat woonde, overleden, verneemt het *Hbld.*

Het ernstig vliegtuigongeval te Rotterdam.

Een passagier gedood.

In den middag van 24 Juli is, naar *Aneta* reeds kort seinde, boven Waalhaven een ernstig vliegongeluk gebeurd. Te drie uur was de H.N.A.S.R., een toestel van het F8-type, bestuurd door den piloot Schott opgestegen voor het maken van een passagiersvlucht. Vijf dames zouden de vlucht als passagiers medemaken.

Het toestel startte normaal in de richting van de schutting. Tevoren was ook gebleken, dat de motor goed liep.

Doch nauwelijks was hij van den grond, of de piloot kreeg moeite met den eenigszins wisselenden wind. Hij wist het toestel nog over de schutting te trekken, doch had geen rekening gehouden met den mast van een schip, dat achter de schutting in de Waalhaven lag. De mast raakte een der aileron's, waardoor het toestel afgleed en in de Waalhaven geraakte. Het toestel bleef op zijn vleugels drijven en onmiddelijk was er hulp ter plaatse, om de passagiers en den piloot uit hun benarde positie te bevrijden.

Het bleek, dat een der inzittende dames overleden was, terwijl de vier anderen gewond waren.

Twee der dames bekwamen een dijbeenbreuk, één had een hoofdwonde en één een schouderfractuur.

De vier gewonde dames werden per auto van den Geneeskundigen Dienst, die spoedig ter plaatse was, naar het ziekenhuis aan den Coolsingel vervoerd. De vijfde werd door het bootje van de riviervpolitie naar het bureau aan de Parkhaven gebracht.

De piloot bekwam slechts enkele schrammen aan het hoofd.

Zoodra de chef van het vliegveld Waalhaven, de heer A. Bouman, het toestel zag afsijden, is hij per auto naar de plaats des onheils gegaan. Onderweg heeft hij zich reeds ontdaan van jas en schoenen, evenals de chauffeur van de K. L. M., de heer Bouter. Laatstgenoemde heeft zich te water begeven en hem gelukte het, naar de *Tel* meldt, spoedig twee dames uit de cabine te bevrijden.

Het was precies drie uur toen de vijf dames, twee verpleegsters van het ziekenhuis aan den Coolsingel en een Haagsche dame met twee logé's uit Deventer instapten, vergezeld door den dienst in Nederlandsch Indië bestemd is, bevond hij het vertrek alles in orde, en de start verliep zooals gezegd vrij normaal Doch nauwelijks was het toestel los van den grond, of de chef van Waalhaven, de heer Bouman, bemerkte, dat de piloot in moeilijkheden geraakte, vermoedelijk door een z.g. wisselwind.

Het vliegtuig kwam juist over de schutting heen, doch de piloot slaagde er niet in het verder op te trekken en een der aileron's raakte den negen meter hoogen mast van het Rijnschip „De Kolenmijn", dat op korten afstand van het vliegveld in de Waalhaven ligt. De rechtervleugel sloeg daarna tegen den mast van het Rijnschip „Spaé", dat naast de „Kolenmijn" ligt. Beide masten knapten af terwijl een stuk van een der vleugels van de H.N.B.R. werd afgerukt. Na nog een derden zwaren mast geraakt te hebben, verloor het vliegtuig zooveel vaart, dat Schott het niet meer kon houden. Op den rechtervleugel hangend gleed het naar links af en stortte vervolgens in het water. De vleugel stootte op den bodem en brak af.

Hierdoor kantelde de machine en kwam op de zijde te liggen.

Onmiddelijk daagde van alle kanten hulp op. De Rijnschipper P. M. Pieters van de „Minerva" was met een roeiboot het eerst ter plaatse. Hij en de K. L. M.-chauffeur Bouter, die gekleed te water sprong, trokken het zeildoek van het toestel en slaagden er in drie dames uit haar benarde positie te bevrijden, die allen gewond bleken, en met veel moeite aan boord van de roeiboot gebracht werden. Ook de piloot Schott, die diep dat er zich nog twee dames aan boord van het vliegtuig bevonden, werd aan boord genomen. Een van de beide dames kon nog in de roeiboot gebracht worden, doch daar de machine weer kantelde konnen de laatste inzittende niet meer bereiken.

Intusschen was ook de chef van den technischen dienst der K.L.M., de heer Guillonard, gekleed te water gesprongen. Met behulp van een tros, die onder een der draagvlakken werd gehecht, heeft men daarna het toestel omgetrokken, zoodat de nooduitgang vrij kwam.

Men stuitte nu echter op nieuwe moeilijkheden, daar de ribben stoeltjes van het toestel naar boven dreven en den nooduitgang versperden. Hierdoor was het vrijwel onmogelijk het slachtoffer, dat zich nog in de cabine bevond, te redden. Ten slotte wist men met veel moeite met behulp van een haak haar naar buiten te brengen, waarna de heer Guillonard haar zwemmend naar het in de nabijheid liggend stoomschepje „Waalhaven" bracht. Daarheen waren ook de andere slachtoffers vervoerd. Aan boord van dit scheepje bevond zich toevallig dr. J. de Koning, uit Molsgraven, die de eerste hulp verleende.

Al spoedig bleek, dat de toestand van de dame, die het laatst uit de cabine gehaald was, de 53-jarige mevr. de weduwe A. ten Cate — De Lorraine Holting, wonende Boedelkostraat te Deventer, het ergst was. Zij had het bewustzijn verloren en hoewel gedurende tijd kunstmatige ademhaling werd toegepast, slaagde men er niet in de levensgeesten weer op te wekken. De dokter kon slechts den dood vaststellen.

Haar 19-jarige dochter, mej. B. H. ten Cate, had een niet ernstige hoofdwonde opgeloopen, terwijl de dame bij wie zij logeerde, de 67-jarige mej C. E. E. G. Kapp-yne, wonende Emmastraat te Den Haag, haar linkerknie geboxen had. Beide dames werden, zooals gemeld, naar het ziekenhuis aan den Coolsingel vervoerd. Later konden zij zich per auto naar Den Haag begeven. De 29 jarige verpleegster, G. N. Schipharl, kreeg een schoud-bindfractuur en inwendig kneuzingen; de 33 jarige verpleegster C. E. G. E. Dolfing brak haar linkerdijbeen. Beide zusters moesten in het ziekenhuis aan den Coolsingel worden opgenomen. De piloot Schott kreeg slechts enkele oppervlakkige schrammen. Op medisch advies heeft hij zich echter onmiddelijk naar bed begeven. Het ijlk van mevr. Ten Cate is naar het bureau van de Rivierpolitie overgebracht.

Onmiddelijk werd het zwaar beschadigde vliegtuig, dat men meer naar den wal had gehaald met behulp van takels aan boord van het Rijnschip „De Tweelingen" gebeschen en vervolgens aan den aanlegsteiger aan den wal gebracht.

BEURS EN HANDEL

Beurs van Amsterdam.

(Gyselman & Steup Tel. Medan 781).

Slotkoersen Amsterdam 15 Aug. '28.

Arendsburg	550		—
Deli Mp.	427	min	1
Senembah Mij.	529	„	2
Tabak Oostkust	183	„	2
Guntzel	143		—
Bandar Rubber	162	„	3
Krian Suikerfabr.	236	plus	5
Vico	136	min	2
Kon. Ned. Boot	86	„	1
Pref. Peruvian	62	plus	1
Vorstenlanden	172	„	6
Singkep Tin A	357	„	1
Cert. Ned. Handel Mij	179	„	2
Handelsbank	171	„	4
Kol. Bank	668	„	11
E. V. A.	716	„	28
Poerworedjo	111	„	4
Unie	204	min	4
Japanlijn	180		—
K. P. M.	228	plus	2
Rott. Lloyd	186		—
N. I. S.	229	„	1
Deli Spoor	231	min	2
Sem. Cheribon	170	plus	2
Simau	526		—
Redjang	159	min	3
Ekoompto	88		—
Internatio	295	plus	5
Amst. Bank	181		—
Lindeteves	158	min	1
Maintz	106		—
Amst. Rubber	235	„	1
Warlngin	150	plus	1
Kon. Petroleum	434	„	7
Indie 1923 A.	101¼		—
$ 1923 C.	103¼		—
Conversiel. 1926	99¼		—

Wisselkoersen.

A'dam-London	12.10⅛	—
A'dam-New-York	2.49¼	—
A'dam-Parijs	9.74	—
A'dam-Java	99¼	—
Prolongatie	4¼	—

Suiker en olie willig, rubber ongenniteerd.

Beurs van Amsterdam.

Medan Buitenlandsche Bank. Tel. 804.

Koersen	8 Aug.	15 Aug.
Deli Bat. Mij.	447	443
Deli Maatschappij	435	426
Oostkust	189	188
Senembah Mij.	536	529
Deli Spoorw. Mij.	224	—
Amsterdam Rubber	237	234
Bandar Rubber	160	163
Deli Batavia Rubber	169	166
Hessa Rubber	310	304
V. I. C. O.	137	136
Koninklijke Petroleum	448	433
Perlak	81	83
Nieuwt Goudriaan	111	113
Holl. Kunstzijde Ind.	217	208
Ned. I. Portland Cem.	—	102
Bethlehem Steel	57	57
Aquator Mijnbouw	—	—
Mijnb. Mij. Boeton	182	183
H V. A.	688	708
Krian Suiker	225	236
Ned. Wol Maatschappij	121	121
Centrale suiker	79	82
Jav. Bosch Expl: Mij	105	109
N I. Houtaankap aand:	23	23
„ „ obl 6%	86	89
„ „ „ 5%	76	77
„ „ „ 4%	70	70
Deli Alpeh	196	193
Du Croo & Brauns	37	35
Koerintji	—	138

AGENDA.

Gouverneur van S. O. K., Maandag, Woensdag en Vrijdag 9 tot 12 uur.

Ass.-resident van Deli en Serdang, elken werkdag van 9 tot 12 uur.

Burgemeester van Medan, Maandag, Woensdag en Vrijdag van 9 tot 12 uur. Tel. bureau 600, huis 989.

Gewestelijk secretaris, dageliJks 10–12 uur.

J. M. Nelissen, wethouder voor techn. en grondzaken, elken Vrijdag van 11—12 uur v.m.

J. de Waard, wethouder voor financiën en Gemeentebedrijven, elken Vrijdagmiddag van 4—5 uur.

Theosofische bibliotheek, elken Maandag-avond en op de avonden vóór de hari-besar, 5—6 u. n.m., Poloniaweg 19. 2 Boeken gratis verkrijgbaar, ook voor niet-leden.

Schaakclub elken Vrijdagavond 7.30 uur, kl. zaal Medan Hotel.

Afd. Medan der R. V. V. Spreekuur presidente Donderdagmorgen van 9—12 uur Kanonnenweg 11 (paviljoen).

Spreekuur Naaiafdeeling 's Donderdags morgens 9—12 uur. Baboerapark 4 (paviljoen).

Bibliotheek van het Oostkust van Sumatra Instituut (gebouw D.P.V.). Geopend 's Woensdags 6—7.30 n.m. of op schriftelijke aanvraag.

Predikant Prot. Kerk. Maandag van 9 tot 12 uur.

Pro Juventute, spreekuur voor belanghebbenden elken Maandag 5.15 uur n.m. in het gebouw van de Weeskamer.

Secretaris Hulpfonds O. v. Sumatra, Kleerenafdeeling v. h. Hulpfonds. Maandag van 9 tot 12 uur, gebouw Loge Deli, elken Vrijdag 6—7 n.m.

Huis voor ouders en opvoeders. Avrosgebouw 2de verdieping. Geopend op den 1en en 16en der maand van 10-12 u. v.m.

16 Aug. Witte Societeit: Goudmuiltje, kinderopvoeding. 6.30 uur n.m.

16 Aug. Zwembad; Verloening van zwemfilms 7 uur n.m.

17 Aug. Spoedvergadring van den Cultuurraad. 8 uur v.m.

17 Aug. Medan-Hotel: opening van de schilderijen tentoonstelling Fritz. Skell. 7 uur n.m.

19 Aug. Zwembad: uitreiking der prijzen voor de zwemwedstrijden. 10 uur v.m.

23 Aug. Deli bioscoop. Voorstelling van de film „Mooi België". Half 10 n.m.

23 Aug. Witte Societeit. Delische Kunstkring. Concert van K. U. Seige en dr. E. Kornsuth. Half acht n.m.

24 Aug. Medan-Hotel: Lezing van commissioner W.B. Palmer over het leger des Heils.

27 Aug. Medan Hotel. Ver. voor Detailhandel; algem. vergadering.

Grassnijmachines
„WESTERN"
en onderdeelen
uit voorraad leverbaar
Kehding

WILLYS KNIGHT
HEEFT U DE SENSATIE WEL EENS BELEEFD VAN HET RIJDEN IN EEN AUTO MET SCHUIVENMOTOR?
U ZULT VERWONDERD STAAN.
DEMONSTRATIEWAGEN staat steeds ter beschikking.
Autohandel MARCUSSE

EEN SPRONG IN HET DUISTER
(A leap in the dark)
door
Miss M. G. MOBERLY
Vertaling van Joh. E. A. van PELLECOM
Een mooie roman van een gevierde Engelsche schrijfster.
Ingenaaid f 3.50 Gebonden f 4.20
BOEKHANDEL DELI — COURANT

OLYMPIC HAVERMOUT

„FOREMOST IN THE FIELD"
verpakt in luchtdichte tins, blijft goed voor onbepaalden tijd. Doordat de inhoud niet samengepert is, behouden de vlokken hunne oorspronkelijke grootte en kwaliteit.
VERKRIJGBAAR BIJ:
COOP. VER. „DELI"
GHO LENG
SIN SENG HAP
BAN SIN

Enorme Prijsverlaging

BIJ

TOKO VAN POL

PALEISWEG 11 MEDAN TELEFOON 192

GIFTVRIJ B.K. EMAILLE

Stellen Pannen 5 stuks		f 9.50
Losse Pannen	vanaf	f 1.—
Steelpannen		f 0.80
Draadpannen		f 1.—
Broederpannen		f 1.60
Koekepannen		f 0.75
Broodsleden z/deksel		f 8.40
idem m/deksel		f 7.15
Marmieten		f 2.20
Waterketels		f 1.10
Pots de Chambre		f 2.25
Toilettenmers z/deksel		f 5.—
idem m/deksel		f 4.80
Waschkommen wit		f 1.60
Waschtobben ovaal		f 2.10
Zeepbakjes		f 0.90
Trechters		f 0.75
Worstboems		f 0.90
Eetlepels		f 0.35
Scheplepels		f 0.40
Lekeladen		f 1.50
Waterkannen		f 2.90
Blakers		f 1.20
Melkbekers wit		f 0.60
Bouillonschuitjes		f 1.50
Borden		f 0.60
Comfoortjes		f 2.50
Gieters		f 7.50
Bijets complect		f 17.50
Vergieters		f 2.20
Petroleumkannen		f 6.25
Emmerdraagers wit		f 7.50
Closet Beenstelhangers		f 2.50
enz.	enz	enz.

REIN ALLUMINIUM

Stellen Pannen	vanaf	f 8.50
Losse		f 6.50
Steelpannen		f 0.85
Melkkoeien		f 1.75
Broederpannen		f 3.15
Koekepannen		f 0.95
Waterketels		f 2.75
Koffiekannen		f 7.50
Schuimlepels		f 0.55
Lepelhangers		f 3.80
Bekers		f 0.80
Citroenpersen		f 0.15
Peperstelen		f 2.—
Vergieten		f 1.80

HOUTWERK

Stellen pollepels 6 stuks		f 1.50
Losse pollepels	vanaf	f 0.25
Deegrollen		f 1.80
Biefstukkloppers		f 0.60
Pureestampers		f 0.75
Kornkommerschaven		f 1.50
Kornkommertrekkers		f 1.25
Salade Bestek		f 2.—
Messenbakken		f 1.25
Broodplanken		f 1.75
Dam. waschplanken		f 4.50
„ Mandierosters		f 13.50
Mer. Strijkplanken		f 16.—

COUPONS

BEHANGSELPAPIER EN GORDIJNSTOFFEN

DAMESTASSCHEN

LEDER. NIEUWSTE MODELLEN
Zijden avondtasschen vanaf f 4.—

Papiermanden vanaf f 1.50

Naaidoozen vanaf f 1.50

Tafelkleeden vanaf f 1.—

BLOEMPOTTEN

DELFT's BLAUW - KOPER - FANTASIE

vanaf f 3.—

SALONPOPPEN en KUSSENS

Hoedendoozen met Foudraal f 14.—
idem zonder „ f 8.50

VERKOOP UITSLUITEND
à CONTANT of ONDER REMBOURS

De "WAAROM" van Willys-Knight Superioriteit

SOEPELER DOOR GEBRUIK!

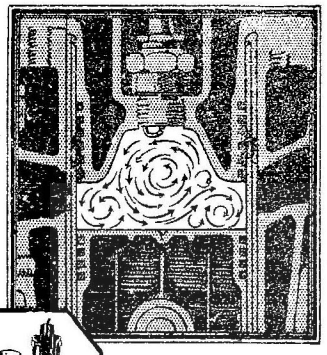

Hooge Eenparige compressie is alleen mogenlijk met een GEPATENTEERDE Knight dubbele-schuivenmotor

Gebruik elke soort benzine

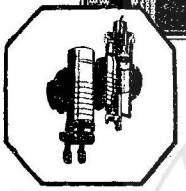

Twee metalen schuiven; werken soepel, geruischloos op en neer, de een in den ander, beschermd door een laagje olie. Eenvoudige, positieve werking, dat geruischloos en voldoenend is.

De bolronde cylinder-kop en glijdende schuiven van de *Gepatenteerde* Knight geven de best voldoenende compressiekamer.

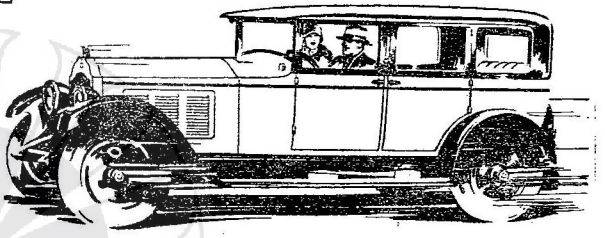

De Willys-Knight Six is verkrijgbaar voor koopers in verschillende prijzen — verschillende wielbasis — al de populaire moderne carrosserie modellen

Model "56" (Wielbasis 109½ inches) 5-persoons Toerauto—5-persoons, 4-portier Sedan—4-persoons Roadster—5-persoons Coach—2-persoons Coupee.

Model "70" (Wielbasis 113¼ inches) 5-persoons Toerauto—4-persoons Roadster—5-persoons Coach—5-persoons, 4-portier Sedan—4-persoons Cabriolet Coupee—2-persoons Coupee.

Model "66" "Great Six" (Wielbasis 126 inches) 5-persoons Toerauto—4-persoons Roadster—5-persoons Sedan—5-persoons Foursome—4-persoons Cabriolet Coupee—2-persoons Coupee.

(Wielbasis 135 inches) 7-persoons Toerauto —7-persoons Sedan—7-persoons Sedan Limousine—5-persoons Coupee.

Soepel en geruischloos in het begin, de Willys-Knight wordt soepeler en geruischloozer gedurende duizenden mijlen van gebruik. De Willys-Knight biedt aan, niet alleen hooger compressie, welke grooter snelheid en levendigheid verzekerd, maar tevens ook eenparige compressie, welke fluweelzachte soepelheid verzekerd, ten alle tijden en met alle snelheden. Dus geniet U altijd van een gelijke, onfeilbare toevloeiing van kracht.

Willys-Knight brengt U al de voordeelen van „hooge compressie" en geen van de nadeelen. Er is geen bovenmatige slijtage aan den motor, zooals dikwijls met hooge-compressie kleppen-motors het geval is. En met een Willys-Knight kunt U Elke Soort Benzine Gebruiken; het is niet noodig speciaal vervaardigde en duurdere benzine te koopen om hooge compressie te verkrijgen. Met het introduceeren van het nieuwe Model „56" standaard Six tegen den laagsten prijs in Willys-Knight's historie, is de weg geopend voor duizenden nieuwe koopers, welke nu van de eigenschappen van de Knight dubbele-schuivenmotor kunnen genieten.

In deze zoowel als in andere Willys-Knight wagens vindt men de modernste constructie en uitrusting, zulks als altijd bekend geweest is in Willys-Knight kwaliteit. Positief. mechanische type 4-wielremmen; smalle, hoeksteunen voor vrij uitzicht; verstelbare Timken lagers in vooras voor gemakkelijk sturen; exterieurs gelakt in schitterend gemengde kleuren; breede, diep gevoerde zitplaatsen, speciaal ontworpen lichtschakelaar voor gemak en veiligheid; verwijderde portier controles gemakkelijk en bij de hand; thermostaat, luchtzuiveraar, olieverbeteraar.

U zult buitengewoon verrast zijn wanneer U de „Great Six", de „70" Six of de „56" Standaard Six komt zien en zelf berijdt. U zult direct verwonderd staan over hun buitengewone pracht; hun lage, gracieuse lijnen, hun schitterende harmonieerende kleuren. Maar, soepel, en onfeilbare werking door jaren van eigenaarschap, zal uw grootste waardeering van de Willys-Knight tot resultaat hebben.

GEEN KLEPPEN TE SLIJPEN . . WORD SOEPELER DOOR GEBRUIK

WILLYS-KNIGHT SIX

Autohandel J. H. MARCUSSE

Oude Marktstraat No. 82 MEDAN Telefoon 278

Voor direct

TE HUUR GEVRAAGD

voor ± 3 maanden

GEMEUBILEERD PAVILJOEN

met aparte gemakken.

Brieven onder No. 3318 Adm. Deli Courant

Van KLEINGROTHES Prachtalbum

„SUMATRA'S OOSTKUST" oorspronkelijke prijs f 40.— zijn er nog enkele exemplaren voor opruimingsprijs f 15.— plus zendingskosten verkrijgbaar bij het Oostkust van Sumatra Instituut te Medan en Amsterdam.

3311

INDIA HOTEL

OUDE MARKT 32 34 — TELEFOON 160

EUROPEESCH BEHEER

DE DELI - COURANT
DONDERDAG 16 AUGUSTUS 1928
NO. 189 44 STE JAARGANG
DERDE BLAD

BUITENLAND

Volkenbond.

Polen en Litauen.

Den 18den Juli maakt het Volkenbondssecretariaat den tekst bekend van het ontwerp-verdrag, dat Litauen aan Polen heeft voorgesteld als grondslag voor nieuwe onderhandelingen. Dit ontwerp gaat, zoo schrijft men in het *Hbld.*, uit van de veronderstelling, dat het gebied van Wilna als betwist gebied moet worden beschouwd, dat alle aanspraken op dit gebied worden erkend op voet van gelijkheid ingevolge het desbetreffende artikel van het verdrag van Moskou van 12 Juli 1920, dat dit gebied aan Litauen toewees, en de beslissing van den Gezantenraad, die het tot Poolsch gebied verklaarde. Het ontwerp herhaalt de bepaling van het verdrag van Soewalki van 7 October 1920, dat partijen gebonden zijn grensquaesties uitsluitend langs vredelievenden weg te regelen. Na de regeling van de grensquaesties zal een non-agressie- en een arbitrageverdrag tusschen beide landen gesloten worden. Litauen eischt verder een nog niet bepaald aantal millioenen Amerikaansche dollars als schadeloosstelling voor den inval van generaal Zeligowski. Litauen stelt voor, in het betwiste gebied een gedemilitariseerde zone te vestigen van 50 K.M. diepte.

Het verkeer tusschen beide landen zou plaats moeten hebben via de grensstations, bestemd voor het verkeer met andere landen. Van dit verkeer zouden de bewoners van het betwiste gebied uitgesloten zijn. Dit verkeer zou afzonderlijk geregeld moeten worden.

In zijn brief aan den secretaris-generaal van den Volkenbond somt de heer Sokal de bezwaren op, die de Poolsche Regeering beletten, van dit verdrag acte te nemen. Ten eerste tracht het verdrag, de Poolsche integriteit te betwisten, terwijl het de beslissingen van den Gezantenraad in twijfel trekt. Dit komt neer op een weigering om tusschen Polen en Litauen een non-agressieverdrag te sluiten. Daarentegen tracht Litauen Polen te noodzaken, af te zien van de militaire bescherming van een gedeelte van zijn grenzen en mitsdien de veiligheid van den Staat te verzwakken. Bovendien houdt volgens Sokal 't verdrag de onmogelijkheid in, tusschen beide landen directe spoorwegs, post- en telegraafverbindingen te vestigen.

Het sluit bovendien de mogelijkheid van contact van een belangrijk gedeelte van het Poolsche gebied met Litauen uit. Tenslotte tracht 't van Polen een schadeloosstelling af te dwingen buiten alle wederzijdsche vorderingen om, die later ingediend zouden kunnen worden.

Het spreekt volgens den Poolschen gedelegeerde vanzelf, dat zulk een ontwerp allerminst een basis kan zijn voor een accoord als bedoeld bij het Raadsbesluit van 10 December 1927, daar het er naar moet streven, tusschen Polen en Litauen een goede verstandhouding te scheppen, waarvan de vrede afhangt. Verre van er toe te leiden, tusschen Polen en Litauen vreedzame betrekkingen te vestigen, welke de Regeering van Litauen totnutoe opzettelijk heeft geweigerd in het leven te roepen, heeft het ontwerp ten doel de beide landen te bestendigen. De Poolsche Regeering is desondanks besloten, wegen te zoeken die tot een accoord met Litauen zouden kunnen leiden. Daarom stelt zij voor, de onderhandelingen van Maart voort te zetten.

Italië.

Gegavalniseerd fascisme.

Reeds meermalen werd er op gewezen, dat het fascisme in een crisis verkeert schrijft het *H. bl.* Er hapert iets; het fascisme van 1928 is niet meer dat van één of twee jaar geleden. De partij boet langzamerhand haar populariteit in. Niet, dat het volk althans in zijn breede lagen, tegen het regime zou zijn of er zelfs tegen in verzet zou komen. Ach neen.... maar men wordt steeds meer onverschillig. Het blinde, onberedeneerde vertrouwen der massa in de groote sociale proefneming en vooral in de onfeilbaarheid van den Duce is geschokt.

Er is een goed oor noodig om deze gewijzigde houding der Italianen tegenover hun Regeering te beluisteren. Men moet fijne nuances kunnen waarnemen en voor alles.... men moet de waarde van het negatieve beseffen. Het uitblijven van toejuichingen bij één of andere „zwarte" plechtigheid is niet minder welsprekend dan onderdrukt gemor zijn zou; een geestige „pasquinata" doet Mussolini's prestige even veel zoo niet meer afbreuk dan de meest steekhoudende socialistische of liberale redevoering zou doen.

En aan „pasquinate" ontbreekt het niet. Het „hetz"-blad *Roma Fascista* heeft ons voor kort medegedeeld, dat er in Italië niet meer gelachen wordt en dat vooral de fascistische leiders opmerkelijk stroeve en ernstige gezichten hebben. Dit is grootendeels juist. Het volk heeft veel van zijn goedlachsheid, waardoor het vroeger op zoo sympathieke wijze ook in de diepste misère het leven dragelijk wist te maken, verloren. En de fascistische leiders, vooral de minder hooge? Wel, buldoggen zijn er aantrekkelijk en vroolijk bij. Maar.... de sarcastische lach, de schimpscheut op de zegeningen van het zwarte régime, op de Regeering en haar beleid, tieren welig.

Eén persoon was vooral het slachtoffer van die spotternijen, de ex-minister van Financiën, Graaf Volpi. De onmetelijke rijkdommen van dezen Venetiaan, zijn zucht tot vertoon vooral, prikkelden het volk. Dat hij thans met één dier „coups de théâtre", die in Italië aan de orde van den dag zijn, van het fascistisch tooneel verdwijnt, zal ten deele wel daaraan te danken zijn, dat zijn tegenwoordigheid een gevaar werd voor het regime. Zijn financieel beleid gaf aanleiding tot scherpe critiek, vooral in handelskringen, waar men uit den aard der zaak er de minder aangename gevolgen het sterkst van voelde. De stabilisatie van de lire door Mussolini gewild, doch door Volpi verwezenlijkt, heeft bedenkelijke gevolgen gehad. De stabilisatie is geschied op een veel te hoog peil, dat eerst kunstmatig bereikt is, en het gevolg is een ontstellende duurte, die nog steeds toeneemt.

Van export van industrieproducten kan alleen sprake zijn, wanneer de Regeering de verliezen dekt, daar men gedwongen is met verlies te verkoopen, wil men de buitenlandsche concurrentie trotseeren. Een Fiat automobiel b.v. kost in Nederland duizenden lire minder dan in Italië. De fabriek verliest op alle in het buitenland geleverde wagens, doch dit verlies wordt door de Regeering gedekt. Zooals echter vanzelf spreekt moet dit weer verhaald worden op de belastingbetalers, wat dan vanzelf weer op de bedrijfsonkosten drukt en den toestand steeds hopeloozer maakt. Vooral de indirecte belastingen en de directe op de naamlooze vennootschappen zijn tot een hoogte gestegen, waarvan men zich ten onzent geen denkbeeld kan maken.

Het is bijna ongelooflijk, dat de mogelijkheid bestaat de belastingschroef op een dusdanige wijze aan te draaien, zonder dat dit tot ernstige economische catastrophen leidt. Weliswaar komen er ongehoord veel faillissementen voor, doch dit betreft gewoonlijk kleinere zaken, die... geen Regeeringssteun genieten.

Het doel, dat men steeds voor oogen houdt, is dit: voorkomen, dat het aantal der werkloozen toeneemt. Geen industrieel heeft het recht zijn ondergeschikten te ontslaan wegens gebrek aan werk: hij kan aanspraak maken op Regeeringssteun, hij mag ook het aantal werkuren inkrimpen, doch de fabriek sluiten is verboden. Wil hij niet met de deportatie-eilanden kennis maken, dan heeft hij zich neer te leggen bij het consigne: volharden tot het einde.

Alle pogingen om de duurte en daarmede de crisis in handel en industrie te bestrijden, zijn tot nu toe mislukt. Toen men voor een Engelsch pond 150 lire ontving, waren de prijzen in Italië lager dan thans nu het pond even 90 lire noteert! De prijzen zijn in vergelijking met die der wereldmarkt dus vrijwel verdubbeld. En nog steeds neemt die duurte toe! Daarentegen nemen de salarissen af met tien à vijftien percent en werkt men in de industriegebieden vrijwel algemeen slechts een beperkt aantal uren.

De beste oplossing ware wellicht emigratie op groote schaal, doch daarvoor is de Regeering in het geheel niet te vinden. Het aantal inwoners van Italië moet toenemen. Dit neemt echter niet weg, dat op honderd Italianen men er zeker tachtig zal treffen, die hoezeer dan ook verliefd op hun heerlijk land, hun laatste bezit zouden willen afstaan om het verlossend paspoort te bemachtigen. Geen voorwerp wekt zoozeer de ijverzucht op als juist een pas voor het buitenland.

In de partij zelf gaat ook niet alles voor den wind. Telkens weer komen ernstige misbruiken aan den dag en het blijkt steeds meer, dat een Regeering zonder oppositie en zonder vrije pers ontaardt. Waar vindt men ambteren zoo nauwgezet en conscientieus, dat zij weerstand kunnen bieden aan de sterke verleiding, die hun bijna ongecontroleerde positie meebrengt?

In de feist-fascistische bladen wordt er op gewezen, dat men de internationale „vrijmetselarij" heeft overwonnen, doch dat er een heel wat gevaarlijker vrijmetselarij voor in de plaats is gekomen. Zij wijzen er op, dat alles in Italië te koop is, dat vele ambtenaren zich niet ontzien hun hooge positie te misbruiken om vrienden en kennissen te bevorderen. Men heeft zich genoodzaakt gezien een manifest te publiceeren, waarin er op wordt gewezen dat bij examens de kinderen van fascisten niet langer mogen worden voorgetrokken, ook niet al schrijven de ouders dreigbrieven aan de examencommissie.

Hoe diep de corruptie reeds invreet, blijkt wel uit de onthullingen betreffende het syndicaat der letterkundigen. De kopstukken van dit syndicaat hebben zich vereenigd tot een groep, de „Dieci" (de Tien), waarvan o.a. de futurist Marinetti, de novencentist Massimo Botempelli, secretaris van het syndicaat, en andere vooraanstaande schrijvers deel uitmaken. Het eerst werk, dat de „Dieci" gezamenlijk hebben geschreven, een roman „De Tsaar is niet dood", wordt gepubliceerd in het Romeinsche dagblad *Lavoro d'Italia*, het orgaan der fascistische corporaties. Nu blijkt echter dat voor dit werk, een roman van zeer betrekkelijke waarde, door de groep niet minder dan 150.000 lire (zegge ruim 20.000 gulden) is geïncasseerd. Bovendien is later aan het licht gekomen, dat de schrijvers op een verregaande manier zich aan plagiaat hebben schuldig gemaakt en dat geheele hoofdstukken letterlijk zijn vertaald uit een Russisch werk, geschreven door prins Yoesoepow en handelend over Raspoetin. In verband met deze zake is Marinetti door Musolini ontvangen geworden en .... het gerucht gaat, dat de „Diece" de kern zullen vormen van een Italiaansche fascistische academie. Dit zou, zooals Curzio Balaparte in zijn orgaan *La Conquista dello Stato* opmerkt, neerkomen op het „erkennen van de camorra als Staatsinstelling".

Zooals het bij de letterkundigen gaat, zoo gaat het overal. Het eenige werkelijk nieuwe en grootsche idee, dat het Fascisme heeft gebracht, namelijk dat van den corporatieven Staat, dreigt schipbreuk te lijden tengevolge van gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel bij de leiders, welk gebrek zelf weer ontstaat door de onmogelijkheid gezonde critiek te oefenen op een stelsel, dat steeds in het geheim werkt en dat geen aanmerkingen duldt.

De Italianen zelf geven toe, dat wanneer het zoo moet doorgaan, het Fascisme binnenkort over de geheele linie geslagen zal zijn. Fanatieke aanhangers worden met den dag zeldzamer en al zijn nog niet allen sceptisch gestemd, zoo is toch een zekere apathische onverschilligheid voor alles wat het regime betreft, in alle lagen der bevolking merkbaar.

Thans heeft men de beide ministers, die het meest beschimpt werden, namelijk Volpi en Fadele, ontslagen en vervangen respectievelijk door Mosconi en Belluzo, terwijl Belluzo's vroegere portefeuille, die der nationale economie, aan Martelli is toegewezen. Van deze mannen is ongetwijfeld Mosconi de belangrijkste. Uit een oude Venetiaansche familie werd hij in 1866 te Vicenza geboren, waar zijn vader, die tijdens den oorlog voor de bevrijding van Venetië door de Oostenrijkers van al zijn goederen was beroofd en in den kerker geworpen, in het hoogste aanzien stond.

Steeds heeft Mosconi zich onderscheiden door groote vaderlandsliefde, met name in de moeilijke periode na den oorlog toen hij in het pas verworven Triëst waar hij Regio Commissario" was, met succes allerlei subversieve bewegingen, socialistische, communistische, pan-slavische, wist te onderdrukken. Van de eerlijkheid en rechtschapenheid, alsmede van het economisch beleid van den nieuwen minister van Financiën mag men veel verwachten.

Ook Belluzzo heeft reeds als minister van Nationale Economie bewezen, dat hij het hem geschonken vertrouwen in alle opzichten waard is en hij zal als minister van onderwijs wel de trouwe, eerlijke helper van den Duce blijven, die hij tot nu toe geweest is. Martelli, professor in de minerologie te Florence, is een zeer actief, strijdlustig persoon en de voorman van het Toskaansche fascisme.

Zoo heeft men dan door het benoemen van deze drie nieuwe ministers en van een aantal nieuwe onderministers de partij nieuw bloed willen ingieten, haar als het ware willen galvaniseeren. Of het niet reeds te laat is? Of het gedoofde enthousiasme zich nog oprakelen laat?

Dat het de financieele positie is, die het meest aanleiding gaf tot bezorgdheid, blijkt o.a. ook daaruit, dat de geheele directie der Italiaansche Bank eveneens is hervormd. Ook daar plotseling nieuwe menschen en een nieuwe geest.

De Italiaansche pers weet niet goed hoe ze deze veranderingen moet verklaren en vindt allervermakelijkste uitvluchten. De *Messaggero* schrijft, dat de verandering, zooals vanzelf spreekt, in het geheel geen politieke beteekenis heeft en dat zij alleen bewijst hoe volkomen de tegenwoordige stand van zaken beantwoordt aan de belangen van het land. Het werk der directe medewerkers van den Duce is niet afhankelijk van de grillen en de onstandvastigheid van onzekere meerderheden in het Parlement, doch alleen van den wil van den leider. De *Giornale d'Italia* wijst er op, dat de samenstelling van Mussolini's Regeering heel wat meer waarborgen biedt dan die der parlementaristische landen, waar de menschen niet volgens hun verdiensten doch volgens de omstandigheid dat ze al of niet tot de regeerende partij behooren, worden benoemd. Het is duidelijk, voeg het blad er bij, dat dit in Italië niet het geval is. Anti-fascisten hebben evenveel kans, als... ze maar bekwaam waren. Daar zit het om.

AAMBEIEN

In- en uitwendige, zoowel bloedende als blinde aambeien worden spoedig en zeker genezen door de Aambeienzalf van Apotheker Boom. Het jeuken bedaart in enkele dagen. Verkrijgbaar in alle apotheken, drogistwinkels en toko's à f 1.25 per potje. Gen. Agentschap Willem Italie, Soerabaia. 1

Ik, Arretje Nof van Calvé-Delft, zeg U: „Een 40-jarige ervaring maakte Delftsche Slaolie tot de allerfynste tafel- en bakolie"

NOF

Let op het wapen!

ELECTRICITEIT

TEN DIENSTE DER HUISVROUW

IN VOORRAAD BIJ DEN ALLEENVERTEGENWOORDIGER

CARL SCHLIEPER

MEDAN

TEL. 481 - 482

STRIJKIJZERS
STOFZUIGERS
KOOKAPPARATEN
HAARDROGERS
VENTILATOREN
EIERKOKERS
BROODROOSTERS

DE JUISTE COMBINATIE

van een steeds gelijkwaardig product,
SOEPELHEID en KRACHT,
vindt U in

SHELL MOTOROLIE en SHELL AUTOLINE

DE BATAAFSCHE PETROLEUM MIJ.
Agentschap Medan

CANADIAN PACIFIC

naar EUROPA via CHINA, JAPAN en CANADA

Veertiendaagsche Dienst van Hongkong

	Bruto inhoud
„Empress of Canada"	22000 Tons
„Empress of Russia"	17000
„Empress of Asia"	17000

Bezoekt de schitterende CANADIAN PACIFIC ROCKIES en het schilderachtige meer LOUISE. BANFF.

Geregelde Atlantische Dienst

Van Montreal en Quebec (in de Zomer)
Van St. John's New Brunswick (in de Winter)

Passage van Hongkong naar Britsche- en Noordzee Havens:

1ste Klasse gedurende de geheele reis	£ 120.—
1ste Klasse Pacific en trein / Mono-Klasse Atlantische Oceaan	„ 112.—
2e Klasse Pacific — 1ste Klasse Trein / Mono-Klasse Atlantische Oceaan	„ 83.—

Volledige inlichtingen worden gaarne verstrekt door:

HARRISONS & CROSFIELD, LTD.
AFD. SCHEEPSZAKEN, AGENTEN Telefoon 200, Medan.

GEEN SLEUTELS MEER ZOEK!

De bekende BUXTON SLEUTELETUIS zijn PRACTISCH en VOORKOMEN VEEL ONGERIEF

Verkrijgbaar met 2, 4, 6 en 8 haken. VANAF f 1.30

BOEKHANDEL DELI COURANT

MASPERO FRERES

FELUCCA Cigaretten

Verkrijgbaar in de volgende modellen en verpakkingen:

Felucca No. 36 in Blikjes van 50
„ „ 33 (forscher model dan No. 36) in blikjes van 50
„ „ 33 (dubbele lengte) in Blikjes van 20

3

Whiteaways

OPRUIMING ONZER VOORRAAD
BEKIJK DEZE KOOPJES AANDACHTIG!

Mooie satijn-zijde
Effen en gebloemd, 90 cM. breed, zeer sterk, geschikt voor japonnen. Gew. prijs f 6,50 p.M.
NU **f 3,95** p. M.

Gebloemde kunstzijden stof
90 cM. breed, heel aardig voor badjoes of japonnen, kleuren blauw, lila, bruin, enz.
Gewone prijs f 2,75
NU **f 1,40**

Gebloemde crêpe
90 cM. breed, zeer geschikt voor japonnen, geheel nieuwe kleuren, zooals zeegroen, bruin, blauw, enz. Gewone prijs f 1,25
NU **f 0,95**

Voile stof
Afgewerkt met kruissteken, strookjes en open borduursel, in aardige kleuren, zooals lila, rose, blauw, enz., lengte voldoende voor een japon. Gew. prijzen f 10,25, f 8,50, f 7,75
NU **f 5,10, f 4,25, f 3,90**

Engelsche Boeken
Vroeger verkocht voor f 5,— en f 6,—
NU f 1,— p. stuk

Groote zijden Damessjaals
Mooie kleuren en zeer geschikt voor des avonds, met breede franje. Gewone prijs f 47,50
NU **f 25,—**

Axminster-tapijten
Klein formaat, geschikt voor de slaapkamer.
Gewone prijs f 7,50
NU **f 3,75**

Inktstellen
Gemaakt van gepolijst hout, met plaats voor drie verschillende soorten inkt.
Gewone prijs f 2,50
NU **f 1,50**

Dikke effen Crêpe-stof
Fijne kwaliteit, zeer geschikt voor japonnen, kinderjurken en kamerjaponnen.
Gewone prijs f 0,85 p. M
NU **f 0,45** p. M.

Gestreept glanzend Crêpegoed
Gebloemd en voorradig in heel aardige dessins, breedte 90 cM. Gewone prijs f 3,50
NU **f 1,95**

Fijne Crêpe
Zeer geschikt voor pyama's of hemden, breedte 1 Meter, kleuren wit, lila, rose, blauw, zwart, donkerblauw en grijs.
Gewone prijs f 1.20 per M.
NU **f 0,90** p. M.

Geruit goed
Lichte kwaliteit geruit goed, goed voor kinderjurkjes etc., breedte 60 cM. Gew. prijs 60, ct.
NU **40 cts.**

Slechts drie blokjes fijne kwaliteit
gebloemd Crêpe,
zeer geschikt voor Damesjurken, breedte 80 cM.
Gew. prijs f 3,50
NU **f 1,75**

Gebloemde zijde
Heel aardig voor japonnen of badjoes, etc. Effen kleuren van blauw, lila, bruin, slechts drie blokjes voorradig. Gew. prijs f 2.25 p. M.
NU **f 1,75 p. M.**

Gebloemd Crêpe
Witte ondergrond met gekleurde bloemen, breedte 100 cM.
Gew. prijs f 3,50
NU f 1.75

Fijne katoenen stof
Zeer geschikt voor baadjes, nieuwe kleuren en bloemen, breedte 60 cM.
Gew. prijs 55 cts. p. M.
NU **40 ct. p. M.**

N. V. Whiteaway Laidlaw
Phone 1200 Paleisweg 4 Medan

KANTOORBOEKEN
Boekhandel Deli Courant.

SPORT EN SPEL

BOKSEN.

De knock out-stoot.

De z.g. „knock-out", een slag of stoot, die een einde maakt aan een bokswedstrijd, is een gebeurtenis, die steeds opnieuw hen verrast, die er getuige van zijn. In den loop van de match, als de twee boksenden in absoluut goede en frissche conditie schijnen en beiden bezield zijn met dezelfde geestdrift, ziet men plotseling één der boksers, na een bekomen stoot, ophouden met slaan; zijn armen vallen slap langs zijn lichaam, zijn blik wordt strak, zijn zenuwen schijnen zich te ontspannen en hij komt op het punt van vallen, hetzij voorwaarts, achterover of zijwaarts, totdat hij ineens neerzakt.

De ongelukkige blijft een kort oogenblik bewusteloos, soms duurt deze toestand een beetje langer en moet men den knock-outgeslagene wegdragen om hem beter te kunnen behandelen en bijbrengen. Bij een korte bewusteloosheid, tenminste als men het zoo noemen mag, herstelt de bokser zich binnen de negen tellen, werpt zich met nieuwen moed in den strijd en gebeurt het nog zeer dikwijls ook, dat de partij in zijn voordeel wordt voortgezet en beëindigd.

Nu is ons al zoo vaak gevraagd, hoe de gewaarwordingen zijn van de „knock-out", vooral door jeugdige beginnelingen, die in de knock-out iets buitengewoon vreeselijks zien. Niets is echter minder waar!

Zonder bepaald persoonlijke gewaarwordingen op den voorgrond te willen stellen, hebben wij meerdere malen een onderhoud hierover gehad met bekende Europeesche pugilisten; aldus een medewerker van *Sport in Beeld*; in het kort kwamen de meeste bevindingen op het volgende neer.

In vele gevallen verliest men het bewustzijn plotseling en de bokser herinnert zich niets meer van hetgeen den knock-out is voorafgegaan. Soms zelfs vraagt hij, zoodra hij tot zich zelf is gekomen, of hij gediskwalificeerd is als men hem zegt dat de wedstrijd is afgeloopen en hebben wij meerdere malen persoonlijk ondervonden dat de neergeslagene niet eens wilde gelooven (in het eerste moment van bijkomen natuurlijk) dat hij uitgeslagen werd. Over het algemeen genomen, komt het niet dikwijls voor dat een bokser zoo plotseling het bewustzijn verliest en vooral niet zoo absoluut. Meestal bepaalt het zich tot een duizeligheid, tot een soort bewusteloosheid, welke het slachtoffer echter niet zoo aanpakt dat hij zich niets meer zou herinneren. De gewaarwordingen die dezen slag voorafgaan, loopen nogal uiteen; soms is het een bedwelming, soms een aandoening van de hersenen of een gevoel van misselijkheid.

Er zijn ook boksers die zich gedurende het geheele proces zeer wel gevoelden, maar het meest komt toch voor: duizeligheid, gepaard met een idee alsof men geluiden opvangt van trompetgeschal, klokgelui, fluiten enz.

Thans de aanleidende oorzaak van den knock-out. Elk slag, welk lichaamsdeel deze ook raakt, kan den knock-out veroorzaken. Maar het slimste geval is wel, indien deze bedwelming veroorzaakt is door een slag tegen den onderkaak. Inderdaad, wil men zijn tegenpartij doen vallen door een slag in de buurt van den halsslagader of de buikholte, dan moet dit een buitengewoon hevige schok zijn, terwijl de knock-out eveneens veroorzaakt kan worden door één naar verhouding veel lichteren stoot tegen de kaak. Een onverwachte slag tegen de kin heeft bijna altijd een verdooving tengevolge en dikwijls ook een val met of zonder verlies van bewustzijn. De meest normale afdoende slag is een rechtsche hoek, die dikwijls nauwelijks het lichaam raakt, maar onmiddellijk overgaat in een directen stoot, de z.g. „shock-punch", waar vooral Jack Dempsey zoo'n matador in is.

Hoe dit geweldige gevolg te verklaren, hetgeen toch niet in verhouding is tot den slag op de kin? Volgens een werkje van dr. Sebileau zou de knock-out veroorzaakt worden door een plotselinge en hevige verplaatsing van vloeibare hersenbestanddeelen. Dr. Pagès schrijft dienaangaande het volgende: „de knock-out lijkt me een storing te zijn van de voornaamste zenuwen, tengevolge van de onderkaak zenuw" En een bokser, met een behoorlijke Europeesche reputatie, die wij hierover interviewden, verklaarde ons, dat hij soms een gevoel kreeg, alsof hij overvallen werd door een wervelwind en dat hij bij direct bijkomen, dacht dat het contact tusschen de verschillende lichaamsdeelen in eens hersteld werd. In ieder geval schijnt de knock-out bij vechten zonder handschoenen hoogst zelden voor te komen.

Een eigenaardige conclusie is die van dr. Léon Sée; deze medicus beweert, dat een slag op de kaak een hevige verdooving tengevolge heeft, doch die door een tegenslag volkomen geneutraliseerd kan worden. De slag op de kaak zou een trilling in de hersenmassa tengevolge kunnen hebben en als gevolg daarvan een ongeregelde werking van het zenuwstelsel; vandaar het verlies van het bewustzijn. Deze uiteenzetting wordt door de meeste boksers als de beste aangenomen.

Toch zijn bovengenoemde meeningen min of meer onlogisch. Want een slag, die neerkomt op een lichaamsdeel, dat onmiddellijk met het hersenstelsel in verband staat, zooals het voorhoofd of de slaap, lijkt ons veel grooter uitwerking te zullen hebben, dan een slag op een ander lichaamsdeel met desnoods twee of drie maal meer kracht. En toch constateert men in de praktijk (laat U zelf maar eens knock-out slaan), dat een hevige slag op het hoofd dikwijls zonder uitwerking blijft, terwijl een slag op de kin, die niet zoo hard aankomt, dikwijls totaal verdooft.

Nochtans kan een slag op het hoofd het verlies van bewustzijn tengevolge hebben; maar dan vertoont dit bewustzijns-verlies geen enkele overeenkomst met den knock-out-stoot. Wij voor ons gelooven dan ook, dat de knock-slag een zeer bijzondere beweging of verplaatsing van het hersen- en zenuwstelsel met zich sleept. Een uitdrukking, die men bij oefeningen in bokscursussen vaak hoort, nl. na een harden slag op de kaak: „die klinkt", spreekt voor zichzelf. In zoo'n geval krijgt men inderdaad een gevoel, alsof allerlei geluiden beginnen te klinken. En zulke slagen laten ook niet na hun invloed op het gehoor van den bokser te doen gelden.

Overigens een goeden raad nl. die van „De Schoolmeester"

„en komt het U min geloof'lijk voor,
omdat gij 't nooit vondt in boeken,
dan moet ge, daar dient het boksen voor
het zelf gaan onderzoeken."

LAWNTENNIS.

Love-game.

Hij was, voor zijn doen, natuurlijk, een soort van tenniswonder, aldus een medewerken van *Sport in Beeld*. Hij speelde foreband als Van Lennep in zijn prille jaren; hij gaf even mooie drives, als Suzanne Lenglen aantrekkelijk is; hij volleyde even verdienstelijk als de schaduw van Thomas Leslie Miller....

En als hij een bal verkeerd sloeg of in het geheel niet sloeg, dan vloekte hij op enthousiaste wijze: „Ai, wat een balleke.....".

Zij deed in niets voor hem onder. Ze liep, een reiger gelijk, over de baan; zij ook, bukte en smashte, dat het een aard had; en als zij een bal niet haalde, beet ze haast haar arme, lieve lipjes stuk van ergernis en spijt.

Zoolang hij haar nog niet kende, gebeurde er natuurlijk niemendal. Maar op een schoonen ochtend zag hij haar in onze schoone electrische tram. En dien heelen langen weg naar kantoor telde hij op zijn vingers af: Fifteen love, thirty love, fourty love, love game."

En toen weer eens voor de variatie: „Love fifteen, love thirty, love fourty, game love.

Toen zij op kantoor een brief liet vallen, pakte zij het ding in zijn vlucht met een eleganten zwaai en zei: „Dat was fijne slag, net een slag, om er een love set mee te beëindigen."

En toen voelde ze weer de cadans van de tram....

Toen hij wist, wie ze was, wist hij ook, wat hem te doen stond.

En dies duurde het geen twee dagen, of hij speelde op dezelfde baan als zij. En toen hij, na afloop van haar set, aan haar werd voorgesteld, zei ze lachend: „Aangenaam, ik heb met een love set gewonnen. En hij keek haar eens goed aan en zei: „Dat is aardig Ik houd van love games en love sets."

Toen ze drie middagen met elkaar getennist hadden, pikte hij het zoo in, dat hij niet speelde, als het ook haar beurt niet was.

En toen gingen ze naast elkaar zitten, op de bank aan den kant van de tennisbaan.

Toen zei hij: „Tennissen is toch maar een pracht van een sport."

Zij zei: „Ja. Ik vind het vooral prettig, om love games en love sets te maken."

Toen kwam hij wat dichter bij zitten en zei een stuk zachter:

„Ja, een leuke uitvinding hé, dat love game en love set. Ik houd er ook verbazend veel van. Maar weet U, waar ik niet van houd?"

Zij ging een eindje verzitten en kwam zoodoende ook heel dicht bij hem. Toen keek ze hem aan en vroeg nieuwsgierig: Waarvan?"

— — — — — — — — — —

Toen verzonken baan, net, ballen en spelers in het oneindige en zei hij: „Ik houd niet van love play, als er geen love coalition aan vooraf gegaan is."

Zij zuchtte: „Ik ook niet." En toen was het afgeloopen met het zeggen. En zeiden ze niets meer, maar deden des te meer....

Ik wil niet onbescheiden zijn. Dies leg ik er het zwijgen toe.... Toen ze weer tot ontwaken kwamen, hoorden ze een van de spelenden zeggen: „Zeg, hoe staat het eigenlijk? Thirty all of fourty lif?". Toen zeiden ze beiden tegelijk: „Verkoop geen onzin. Het is love game en love set....".

HOCKEY.

Is hockey het gevaarlijkste spel?

Er bestaat geen tak van sport, die door mannen beoefend wordt, of er schuilt een gevaarsfactor in en het is juist deze gevaarsfactor, die de aantrekkelijkheid van de sport verhoogt. *All Sports* beweert, dat rugby dikwijls als het gevaarlijkste spel wordt beschouwd, doch dat het percentage ongevallen veel lager is dan bij de andere takken van sport. Het blad vindt bijv. voetbal gevaarlijker en cricket vrij „safe", wat de beoefenaars van deze sport, die met gekneusde vingers of gebroken tanden rondloopen wel niet met het blad eens zullen zijn. Om deze bewering te staven, zegt het, dat de spelers bij cricket over het algemeen den bal van te voren kunnen zien aankomen en dan alsnog hunne maatregelen kunnen treffen, zoodat ernstige ongevallen bijna niet voorkomen.

Hockey is het gevaarlijkste spel, zegt *All Sports*, omdat men niet alleen met den kleinen harden bal rekening moet houden, die door de oneffenheden van 't terrein dikwijls de zonderlingste sprongen maakt, maar ook met den stok der spelers. Want de verbodsbepaling, dat deze niet boven den schouder gebracht mag worden, is lang niet voldoende om ongelukken te voorkomen.

En hockeyspelen met dames, staat gelijk met zelfmoord plegen.

F 8.50 | ZEER BIJZONDERE AANBIEDING | F 8.50

Gegarandeerd sterke en kleurhoudende TWILL
PYAMA'S NAAR MAAT
Bij afname van minstens 6 stel

Indien U geen gelegenheid hebt tot maatnemen gelieve een goed passende pyama of costuum te zenden.

F 8.50 | Tel. 619 TOKO KESAWAN MEDAN KLEEDERMAKERIJ | F 8.50

„Highland-Queen" Whisky
MET
„Framroz"-Sodawater
(van Singapore)
geeft een
Splitje Zonder Weerga
VRAAGT UWEN LEVERANCIER.

IMPORTEURS:
Handelsvereeniging B. H. KERKHOFF
KESAWAN 11 MEDAN TELEFOON 581

AU BON MARCHÉ
GROOTST EN MEEST UITGEBREID DAMES-MODEMAGAZIJN.
Eigen Inkoophuizen — Directe Import

Ontvangen een prachtzending
PARIJSCHE EN WEENSCHE HOEDEN
Zeer chique Avondtoiletten
en
Volle costuums, in uitgebreide keuze.
DAMESKLEEDING NAAR MAAT.

KESAWAN 27 MEDAN TELEFOON 5
Geopend tot 7.30 uur n.m.

Vraagt stalen van

CREPE SASCHA

ONTPAKT:

Lampekappen- en Japonnenfranje
Reuzencollectie WASCHBARE TAFELKLEEDJES
Reformstof en Flanellen voor alle doeleinden
Heeren Tennishemden „VICTOIRE" van zeer lichte en sterke reformstof.

SPEELGOED

Schoencreme voor alle soorten leder- brocate- en lakschoenen

WARENHUIS „TOKRA"

Onze stock wordt regelmatig aangevuld uit onze zeilende voorraden.
U krijgt altijd het nieuwste en tegen de laagste prijzen.

Kesawan 116 - 118 Telefoon 593

Fijne gerechten

In vele gezinnen eet men thans zeker éénmaal per week één der verrukkelijke chocoladegerechten, klaargemaakt met of van Droste's Verpleegster Cacao. Men had er zich nimmer rekenschap van gegeven, dat van

DROSTE'S VERPLEEGSTER CACAO

zoovele heerlijke chocoladespijzen bereid konden worden. Ons gratis receptenboek, samengesteld door de bekende deskundige, Mevrouw M. Wittop Koning, was voor velen een openbaring.

Bij inzending van deze advertentie als drukwerk, met duidelijke adresvermelding op het couvert, zenden wij U alsnog per omgaande post gratis het receptenboek toe.

Receptenboekjes verkrijgbaar bij de importeurs M. GOLDENBERG 1 Do.

CHEMICALIËN
MEDICIJNEN
VERBANDSTOFFEN
GUMMI-ARTIKELEN

TOUBER MEDAN

Huttenbachstr. 27 Tel. 1026

Tel. 436

Tel. 436

Hoe beschermd men IJzer?
Wij leveren U chem. Z. Loodmenie en verder de volgende speciale IJZERVERVEN GEHEEL gereed voor het gebruik in de kleuren
ROOD, ZWART, ZINKGRIJS
(licht en donker)

N. V. Verf- en Vernisfabriek „HECLA"
voorheen G. M. BOKS & Co.
Magazijn — Kesawan 11

LILIPUT WOORDENBOEKJES
Holl. — Fransch-, Duitsch-, Engelsch-, Maleisch
Fransch-, Duitsch-, Engelsch-, Maleisch — Holl.
PER DEELTJE in linnen f 0.60, leder f1.—
BOEKHANDEL DELI COURANT

Vermouth Cinzano

de beste

APOTHEEK RATHKAMP

Groothandel in Geneesmiddelen, enz

OPTICIËNS

Soekamoelia 2 - MEDAN - Tel. 212 en 1211

Ontvangen:

Gummi Badmutsen

met versterkingsband

Scheuren niet in.

EXPOSITIE

VAN EEN KLEINE
COLLECTIE
SCHILDERIJEN
VAN DEN KUNSTSCHILDER
H.J. WESSELING
HAARLEM

'T WOONHUYS

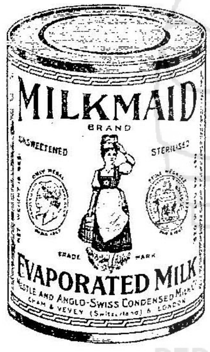

Te gebruiken in Koffie, Thee en Cacao. Een theelepel van deze Melk, onverdund, per kop, waardoor men de smaak van deze dranken verhoogt.

Door aanlenging met TWEE deelen water verkrijgt men de gewone dunne melk.

5

ESTATES BENOODIGDHEDEN

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

AZIJNZUUR 99 %
MIERENZUUR 85% - 90%
NATRIUM BISULFIET 62 %

SPOUTS (Mc GEE'S)
DRAADNAGELS 1-6 INCH.
GEGOLFD DAKIJZER en RABONGS
LATEX KANNEN
CUPS en KARREN
RUBBERKISTEN MERK „KRIS"
LATEX PANS
TAPMESSEN en VIJLEN
WEEGSCHALEN MERK „POOLEY'S"
BRANDKASTEN MERK MILNER'S
„NOXO" HOUTBESCHERMER
CEMENT, MUSKIETENGAAS
„IZAL" ONTSMETTINGSMIDDEL, ENZ. ENZ.

GUTHRIE & Co. LTD.

EANMD

STRAITS STEAM SHIP COMPANY Ltd.

Passagiersdiensten van Belawan

s.s. „KEDAH"
naar Penang en Singapore
elken Zondag 5 uur n.m.

s. s. „KUALA"
naar Penang elken Woensdag 5 uur n.m

HARRISONS & CROSFIELD
Scheepvaart-afdeeling Tel. 200 Medan.

LUXE DOOZEN POSTPAPIER
EN CORRESPONDENTIE KAARTEN
HOOGST MODERNE VERPAKKINGEN
BOEKHAND. DELI COURANT

E. EPPERLEIN - Medan

EERSTE ELECTRISCHE MACHINALE BROOD-, KOEK- EN BANKETBAKKERIJ
Wilhelminastraat 150-152 — Telefoon 744
De eenige Bakkerij ter plaatse, waar U dagelijks versch kunt verkrijgen ons overheerlijk Europeesch
ROGGE-FIJN BROOD en ROGGE-GROF BROOD
tevens prima bruinbrood, witbrood, cadetjes, kretenbrood enz. enz.
Elke maand versche aanvoer uit Europa van prima Tarwebloem, Roggebloem en Roggemeel

GRAPJES EN SNAPJES

Betoewsche Olympiade.

„De boere' worre' teugeswoordig ök mins" heurde in de stad nog al 's zegge'. Da's nou 's 'n komplement veur ons, ziede, da' 'k m'n eige gèère aontrek. Of ze daor aon gekomme' zain, davve afstaand gaon doen van onze kleerdrach', van knipmuts en boeffsont, van de zaie' pet en den zwarten bef: of ze in ons heere' gaon zien, azve mit „wit" veur naor de stad gaon en de vraolie' gin hoei ophamme' mit kèèlbaande', mar mit 'n hoejespeid d'r deur, da' wee' 'k nie'. 't Kan ök zain, dasse onz' jong kèls veul mèr bai allerlei gelegendigheden in de stad gaon zien, bai meziek en daans; bai zwem- en voetbalwedstraie'; op de kermis en de mart. En dan schaine' onz' jonges d'r eige' nog al betaomelijk te gedraoge' ök: jao, jao, de boere, worre' ök mins!

Of ze mins worre! Wittet nog, da' 'k oe 'n keer verteld he', dat 'r bai ons in Averzaath 'n voetbalclub opgerich' is? Ers' schupte, ze den bal mit de toen d'r te veul koppe' van de klompe' overstuur gonke' liepe' de speulers op kousèvuute' en toen da' om twee redens' afgeloope was (d'r kwamme te veul gaoter in de kouse' en de teeje' deeje' te veul zeer) toen had de al gaauw 'n handeitje in soldaotesehoen op 't daarp verteit G.J.P in het *Hóld*.

Ers' spülde' ze op 'n oud. dor huuske laand en om 'n punt te maoke' ('n kooltje te zette' zeeje de jonges) wier as doel gebrük' 't gras tussche' twee jasse', die 'n eind van mekaor af op de grond laoge'.

En nou! 'n Groot veld: paole', vlagge' alles krek as in de stad! Gif oew zoon permissie om te gaon voetballe', alle Zondaoge is ie van huis. In Inge', dat 'n paor uur hier vandaon leet aon de Rain, schuins teganover Rhene', daor hedde 'n club „Vitesse", die 'n Olympiade ûtschreef. Ach' clubs zouwe meedoen: D.A.W. (da' betèèkent: De zonhaauwer wint) van Azaath; O N A. die vroeger „De blaauwe kaomer" hiette, ût Waogeninge; Voorwaarts ût Tiel; 'n club ût Rhene' „Onder ons", „Ochten" en „Vitesse" eiges mit twee elftalle'.

In Inge' is 't groote volk al gek op voetballe', waant alle Zondaog was de groote wai, waor op gespüld wier, vol bezuukers en veul kwartjes en dubbeltjes zain d'r in 't laotje van „Vitesse" gerold. Da' moch' ök wel, waant die club ha' zulvere medallies en twee groote bekers ûtgeloof'.

Den eene is wel zoo groot as 'n opgevouwe' Handelsblad, de twidde 'n tikkie kleender. De groote bèt D.A.W. mee naor huis gebroch'; kèl, zu'n mooi ding! Witte, wat ie kos'? Zeuventien en 'n halve gulde'. 't Bèt onze jonges veul mèr gekos' om op 'm te drinke', mar da's juusstement de lol, die d'r aon zit, agge 'n beker verdiend he'.

Nou motte wete', da' D.A.W: (de judasse' in den omtrek, die de zon nie' in 't waoter kunne' zien schaine', zegge: de Avezaotsche Wuustelinge'), zóór staark is. 'k Zal z'oe allemaol nie' op nuumme', mar d'r zitte' twee daikgraofzoontjes in: één van Tielerwèrd en één van Neder Bètoewe. As D.A.W. ûttrek', gaon Aorie en Hans, zoo hiete' ze, altai' per auto mit z'n baie'.

Ik was al mit de aandere jonges meegegaon mit de vrachtauto en wai waore' diejen twidden Zondag van de Olympiade al op 't veld, aongegâp' deur honderde' minse' en tientalle koeien, die op 'n wai daornevenaon stonte', toen ik ût 'n groepje volk opfong:

„Die groote govverd is t'r diz' keer gelukkig nie' bai!" „Nuumde gai da' gelukkig? 't Spèt main veur 'n kwartje," zeet 'n aander. „Kèk", wees 'n derde' mit de vinger naor onze linksbuite', „kèk, dao hedde dieje gaauwen bliksie ök wèr. Die is zoo glad as 'n aol; hai hèt 'r verduld heele nije schoen' op aongetrokke' om den grooten beker hier weg te komme' haole'." Nog had deuze nie' ûtgesproke', of op de groote weg vlak bai 't waihekke' stont den auto mit Hans en Aorie d'r in, stil. Aorie, groote, staarke kèl boog t'r z'n eige', opgevouwe', èrs' ût. Op de weg rok ie z'n eige', ût mekaor en liet ie de Ingensche' zien, hoe lang 2 m zoo wat is. Hans volgde 'm als 'n edelknaop.

„'t Is verlore', heur!" mompelde 't pebliek van de thuisclub. „Dieje groote wint de heele boel alléén!" Deur iedereen mit waid-opegetrokke' ooge' aongestaord, zel's deur de koeie', die mit belangstelling op 'n rai naor 't drukke gedoe keke', trooie Aorie en Hans, in d'r gèèl-zwarte streep-truie' naor d'r kammeraoie' toe.

De leste straid zou beginne'. D.A.W. teuge' de Blaauwe Kaomer, ût Waogeninge'. 't Wier hard plentere', waant die blauwe jonges waore' nie' van sins om alles blauw blauw te laote'. Ze bieke nie' veul minder te zain as D.A.W., jao in 't veld waore' ze vas' mekaors gelaike'. Ze ondernome' aonval op aonval en, vremp, 'n heele rai koeie' liep alle keere' mee naor de kool, wäor Aorie, onwrikbaor as 'n rots, alles wat 'r in wou komme' d'r ût sloeg, ranselde, schupte of kopte. As 't wèr mis was, schudde' de beeste' d'r loome kop, liete' de start hauge', asof ze 't spul kende'. Toen D.A.W. aon den aanderen kaant den bal tussche' de paole' deurjoeg, begonne' ze zel's te loeie', maor toen effe laoter 't folk de Blaauwe Kaomer aanhitste, runde' ze wèr, mit begeesterd oog mee op Aorie op aon.

Hech, kèl, daor loope' drie blauwe' rech' op 'm aon. Eén gift den bal 'n schup en mit duvelsgang gaot ie... d'r in? Neeje, Aorie klemt 'm stevig in z'n groote haande'. Mit d'r drieë' douwe' ze teuge' 'm aon om 'm mit bal en al in 't net te waarke'. Mar mit 'n aarmdraoi achter z'n rug om hèt ie den bal lang 'n eind weg gekeild en de blauwe weten 't nie'. Ze douwe' mar en vechte' mit den reus. En in 't midde' van 't veld vechte' ze ök, tot onze man „mit de nije schoen" den bal te pakke' kraigt, d'r van deurgaot en heel alleen 'n kool mäkt aon den aanderen kaant. „Kool! 2—0", wordt 'r geroepe' en half bedruusd staon de drie blauwe in de kool van Aorie te kaike'. Ze wieste' nie', dat die groote waoter-polo doet ök. Ze stonte' te stampvuute' en te kopschudde'. Aan hun linkerkaant deeje de koeie' hun alles nao en traone' als oliebolle' rolde' van d'r natte snuit in de sloot. Mar D.A.W. jubelde, en ieder die in Averzaat den beker niet jubelt mee.

Indien U zoudt twijfelen aan de waarheid, wat wij beweren, vraagt dan stalen.

Blauw Serge Costuum
naar maat, model 1928 f 65,-
Fantasie Schotsche Stof vanaf 60,-
Witte pakken Dril A I per dozijn 160,-
MODEL NAAR KEUZE

De Burberry Regenjas voor Dames en Heeren
KAN WEL TEGEN REGEN
Gabardine Jassen ACQUROCK en GAUNTIC
beproefde ENGELSCHE JASSEN

Heeren mode artikelen

MEDAN's WARENHUIS

Alleen gevestigd Huttenbachstraat. Telefoon 20. na 7 uur 684.

Elegant **Zuinig**

FIAT

Automobielen vereenigen alle goede eigenschappen in zich:

Laat U daarvan overtuigen door een bezoek aan onze showroom en een proefrit.

Wij hebben in stock wagens vanaf f 2650.- tot f 6100.- dus voor iedere beurs en voor elk doel.

FIAT IMPORT COMPANY

Medan Soekamoelia 3

Klimkracht **Snelheid**

Crosse & Blackwell's

LEMON CUP
ORANGE CUP

uitsluitend uit Europeesche citroenen en sinaasappelen vervaardigd.

Ma.-Do. **Overal verkrijgbaar**

Nieuw ontvangen:

VERSCHE APPELEN

=BAN SIN=

FEUILLETON.

MARTIN's VERJONGINGSKUUR.

88] Door

RAFAEL SABATINI.

Uit het Engelsch door C. M. G. d. W.

Hoofdstuk XX.

Florimond de Condillac.

Een van die twee was mijnheer de Garnache en de andere zijn bediende Rabecque. Maar het was niet langer de verkleede Garnache die de laatste dagen op Condillac bekend had gestaan als Battista, het was de gentleman zooals hij zich het eerst gepresenteerd had op het kasteel. Rabecque had hem geschoren en met behulp van zekere zalfjes, huid en haar gereinigd van de verf die hij er op gesmeerd had.

Die gedaanteverwisseling zou reeds voldoende geweest zijn om Garnache in een goed humeur te brengen; hij voelde zich zelf weer, en dat gevoel gaf hem vertrouwen. Zijn knevel krulde weer even als te voren en zijn donker bruin haar was een weinig grijs aan de slapen, hij zag er flink en gezond uit. Hij was netjes gekleed in een donker bruin pak met kleine gouden knoopjes dicht bij elkaar langs de wijde mouwen; een iedereen, nauwsluitend buis bedekte veel van die schoonheden en zijn hooge laarzen pasten goed om zijn beenen. Hij had een bruinen hoed op met een roode veer en Rabecque droeg zijn jas voor hem, want de warme najaarsdagen voor en na St. Maarten zouden eerder doen denken dat het September was dan November.

Een heerlijke zonneschijn straalde uit den wolkenloozen hemel op het landschap dat zich aan hun voeten uitstrekte en de groep boomen hadden slechts weinig bruine bladeren.

Een oogenblik bleef hij stilstaan op den heuvel; toen raakte hij zijn paard even aan met de sporen en zij daalden den kronkelenden weg af die naar La Rochette voerde. Een half uur later reden zij onder de koetspoort door van de herberg, De Zwarte Beer'. Bij den stalknecht, die haastig aankwam om hun leidsels aan te nemen, informeerde mijnheer de Garnache of de Markies de Condillac daar logeerde. Hij kreeg een bevestigend antwoord en steeg dadelijk af. Hij had zich zelf die vraag kunnen besparen, als de vorm dat niet wenschte, want wel twintig stevige kerels, aan wier uiterlijk en kleederen hij soldaten herkende, liepen op de binnenplaats heen en weer. Er was weinig schranderheid voor noodig om te begrijpen, dat dit de persoonlijke volgelingen waren van den Markies, die overblijfsel van den troep die den jongelingen s-igneur naar den oorlog gevolgd was, toen hij drie jaar geleden van Condillac was vertrokken.

Garnache beval voor de paarden te zorgen en verzocht Rabecque te gaan eten in de gelagkamer. En hij zelf werd door den herbergier voorgegaan, de trap op, naar de appartementen van mijnheer de Condillac. In de kamer hoorde men g luiden, een kleine schermutseling, het zachte lachen van een man, en de nog zachtere stem van een meisje.

„Laat mij los, mijnheer. In 's hemelsnaam laat mij los; daar komt iemand aan.

„Wat kan het mij schelen wie er aan komt?", antwoordde een stem, proestend van 't lachen.

Garnache kwam de kamer binnen — een ruime kamer, mooi gemeubileerd, zooals het behoorde in de „Auberge de Sanglier noir", — de maaltijd stond op tafel, de reuk beloofde allerlei lekkere dingen, maar de gast scheen meer oog te hebben voor de bekoorlijkheden van het dienstmeisje, dat hij met den arm om haar middel vasthield. Toen de zware gestalte van Garnache voor hem stond, liet hij het meisje los en zag den indringer aan met een lachend maar een weinig verschrikt gezicht.

„Voor den duivel, wie mag dat wezen?", vroeg hij, en hij zag den Parijzenaar aan met zijn bruine oogen, die wel wat losbandig en wispelturig schenen, terwijl Garnache den blik beantwoordde en daarna kalm dezen blozenden mijnheer aanzag, een man van middelbare lengte met blond haar en regelmatige trekken. Het meisje was beschaamd en ging ijlings de kamer uit, en ontweek de hand die de waard ophief, toen zij hem haastig voorbij liep. Garnache voelde walging bij zich opkomen. Was dat nu de koorts die mijnheer den Markies de La Rochette had opgehouden, terwijl Mademoiselle hem met spanning verwachtte te Condillac? Zijn jaloersche overdenkingen omtrent een man dien hij niet kende, waren dan toch niet overdreven geweest. Het was juist een man zooals hij zich had voorgesteld — een lichtzinnig man die voor zijn plezier leefde, en nooit verder dacht dan wat het tegenwoordige hem verschafte.

Garnache maakte een stijve buiging en met een koude, officieele stem noemde hij zijn naam.

„Mijn naam is Martin, Marie, Desobert de Garnache. Ik ben een gezant uit Parijs, afgezonden door Haar Majesteit de Koningin-moeder, om de bevrijding te bewerkstelligen van Mademoiselle de la Vauvrage, uit de gevangenschap waarin zij gehouden wordt door mevrouw uw stiefmoeder."

De vroolijke heer trok zijn wenkbrauwen omhoog; een bijna brutale glimlach vertoonde zich op zijn gelaat.

„Als dat zoo is, mijnheer, wat duivel komt u dan hier doen?"

„Ik ben hier, mijnheer", antwoordde Garnache en hij wierp het hoofd in den nek en zijn neusvleugels trilden, „omdat u niet op Condillac is".

Zijn toon was woest, bijna uitdagend, want niettegenstaande het vaste besluit, dat hij dien nacht had genomen, zich nooit meer door zijn drift te laten beheerschen, al het zelfbedwang van Garnache ontglipte hem reeds.

(Wordt vervolgd).

DE DELI - COURANT.

DONDERDAG 16 AUGUSTUS 1928

NO. 189 44 STE JAARGANG

VIERDE BLAD

ALS DE SOCIAAL DEMOCRATEN AAN DE REGEERING KOMEN.

door

Leon Blum.

Leider der sociaal-democratische partij in Frankrijk.

De uitoefening van de Regeeringsmacht door de sociaal-democratische partijen binnen het raam van het regime en de inrichtingen van het kapitalisme kan voor hen onder bepaalde omstandigheden een onvermijdelijke verplichting vormen. Er kan niet de minste twijfel aan bestaan of de sociaal-democratie tegenover zulke omstandigheden zal komen te staan. Zij wordt langzamerhand de machtigste partij. Practisch zou er geen Regeering mogelijk wezen, wanneer zij de leiding niet zou overnemen. Haar is inderdaad deze leiding al aangeboden. Het was haar onmogelijk om „neen" te zeggen. In zulke gevallen komt de noodzakelijkheid, waarin de socialistische partijen zich bevinden, om de Regeeringsmacht ter hand te nemen, voort uit het feit zelf, dat zij de parlementaire werkzaamheid uitoefenen. Het feit dat de sociaal-democraten het Parlement bezigen als een terrein voor het voeren van den klasse-strijd legt op hen reeds de verplichting om eventueel de Regeeringsmacht uit te oefenen.

Vóór vier jaren heeft de Labour-party zich in een gelijke positie bevonden als nu de sociaal-democratie, en zij heeft, voor zich alleen, een Minderheids-regeering gevormd, omdat de traditie in Engeland zich verzet tegen het coalitie-stelsel, en wel op grond, dat men daar te lande eeuwen lang en met zeer weinige uitzonderingen alleen volkomen tegenover elkaar staande partijen en homogen Regeeringen kende. In Duitschland daarentegen was de coalitie steeds gebruikelijk en ik geloof niet, dat men daar voor of na den oorlog ook maar ééne eensgezinde, homogene Partijregeering gekend heeft. Ramsay Mac Donald, die de sterkste fractie van een minderheid aanvoerde, kon zich onmogelijk onttrekken aan den roep van den Koning, die, gehoorzame de aan de constitutioneele wetten, hem uitnoodigde een Ministerie te vormen. Hermann Müller, als de vertegenwoordiger van de sterkste fractie van elke mogelijke meerderheid, vermocht dat evenmin. Noch de een, noch de ander mocht zich afvragen of hij gelijk had of ongelijk. Zij moesten zich onderwerpen aan parlementaire gebruiken. Zij waren verplicht „ja" te zeggen; zij waren gedwongen, de leiding te nemen.

Wanneer wij in Frankrijk ons bevonden hadden in de positie van onze kameraden van de Labourparty en van de Duitsche sociaal-democratie, hadden wij letterlijk evenzoo gehandeld en wij zouden ook nu net zoo doen als zij, omdat het ons onmogelijk zou geweest zijn, anders te handelen. Maar wanneer hebben wij opit in hun positie verkeerd?

Wanneer waren wij dan de sterkste tractie van een meerderheid of van een oppositie? Wanneer heeft men ons dan de vorming eener Regeering toevertrouwd? Wanneer heeft men ons de Regeering opgedragen, hetzij om die alleen uit te oefenen, hetzij om andere politieke partijen daaraan te laten deelnemen? Nooit hebben wij ons bevonden in een positie, welke te vergelijken was met die der Labour Party of der sociaal-democratie. Had men ons, evenals hen, aan het roer geroepen, ook wij zouden het aanbod hebben aanvaard. Riep men ons morgen daartoe, wij zouden ons wagen aan het avontuur, dat dergelijke omstandigheden bij den parlementairen toestand meebrengt.

De besluiten welke wij genomen hebben op de socialistische congressen staan buiten deze stelling, want zij hebben alleen betrekking op de deelname aan de Regeering in engeren zin, d.w.z. op het optreden van socialisten in Ministeries, welke door andere partijen gevormd en geleid worden.

Evenwel noch in Engeland bij Ramsay Mac Donald, noch in Duitschland bij Hermann Müller ging of gaat het om een deelname aan de Regeering in den zin, welken wij in Frankrijk daaraan hechten. Ramsay Mac Donald werd door den Koning, en Hermann Müller door den president der Republiek met de Regeerings-vorming belast.

De eene vormde die Regeering homogeen alleen uit leden der Labour Party; de andere stelde een coalitie samen, terwijl hij met andere partijen onderhandelde, die de ministerieele macht met de sociaal-democratie zouden deelen. De eene regeerde in naam van een minderheid; de andere beproeft, met een meerderheid te regeeren. Maar in de beide gevallen is het de sociaal-democratie, die aan het roer werd geroepen, die de verantwoordelijkheid draagt en de richting aangeeft. De Labour Party oefende de Regeeringsmacht uitsluitend uit, de soc.-democratie doet dat met het recht, dat de overmacht haar geeft. Het is niet de sociaal-democratie, maar het zijn de andere partijen, centrum, democraten, wellicht de Duitsche volkspartij, die aan de Regeeringsmacht „deelnemen".

Gaan wij nu over tot bespreking der Regeeringsverklaring van het nieuwe Kabinet. Hermann Müller verzekert al dadelijk bij het begin, dat de Duitsche Regeering elke gedachte aan revanche afwijst en verwerpt. Hij verzekert met dezelfde beslistheid, dat Duitschland zal voortgaan, de verplichtingen te vervullen, welke het land zijn opgelegd krachtens het Dawes-plan en de verdragen van Londen; verder dat Duitschland van harte zal meewerken aan den arbeid van den Volkenbond en instemt met alle algemeene vredes- en ontwapeningsverdragen.

Het spreekt van zelf, dat de burgerlijke partijen zich daarover bijzonder verheugen, maar zij verwonderen zich er over, wat zeg ik: zij worden verontwaardigd, dat Hermann Müller de conclusie uit deze premissen trekt en het vraagstuk van het Saargebied aan de orde stelt, dat vroegere ontruiming van de tweede Rijnzone eischt, terwijl hij tevens constateert, dat heel Duitschland de beëindiging van die bezetting verlangt. Ziet ge nu wel, zoo schrijven zij, de Duitsche socialisten blijven altijd dezelfden. Een naïef zelfbedrog, om op den voorgrond te stellen dat, alleen doordat zij aan het roer gekomen zijn, in de buitenlandsche politiek van hun land iets veranderen zou. Wederom zijn de Fransche socialisten door hen teleurgesteld.

Neen, de Fransche socialisten zijn door hen niet teleurgesteld. Zij hebben het moment niet afgewacht, dat het Kabinet van Hermann Müller gevormd zou wezen, om te verlangen dat men aan de militaire bezetting een eind zou maken. Zij hebben het spontaan gedaan. Zij doen dat al sedert jaren, uit de eenige overweging, dat dit het werkelijke belang van Frankrijk is.

Anderzijds was evenwel ook niets natuurlijker dan de taal, die Hermann Müller sprak. Geheel Duitschland is doordrongen van de overtuiging, dat de handhaving van de militaire bezetting onvereenigbaar is met de aanvaarding en de uitvoering van het Dawesplan, met de verdragen van Locarno, met het opnemen van Duitschland in den Volkenbond.

Het verschil tusschen de Duitsche socialisten en de nationalisten bestaat hierin dat de eersten gepoogd hebben algemeene bevrediging te scheppen en toenadering tot Frankrijk te bevorderen door het vervullen der noodzakelijke voorwaarden door de handhaving der republikeinsche instellingen, door de uitvoering van het herstel, terwijl de anderen hoopten op het herstel van het Keizerrijk en mogelijk op een aan overwinningen rijken revanche-oorlog.

De Duitsche socialisten zijn dientengevolge volkomen getrouw aan hun eigen beginselen en de ware vraag is, op welke manier hun roep gehoor zal vinden bij Frankrijk. De Regeering van Hermann Müller is gevormd onder omstandigheden, welke haar dwongen zich te beperken tot binnenlandsche hervormingen. Zij kan slechts aan het bewind blijven en succes hebben naar mate zij in staat zal wezen de tusschen Duitschland en Frankrijk nog hangende moeilijkheden te verlichten. Is onze Regeering, op den grondslag der belangen van Frankrijk, bereid een politiek van Duitschland te ondersteunen niettegenstaande den tegenstand van de republikeinen en democraten? Dat is de beslissende vraag.

KUNST EN LETTEREN.

Vertrek van Jan Musch naar Indië.

Afscheid van familie en vrienden.

Onder de overkapping van het derde perron van het Centraal Station te Amsterdam begon op 25 Juli tegen twaalf uur de tweede Indische reis van Jan Musch — met het afscheid. Een stralende Jan Musch nam hier congé van zijn familieleden, van zijn vele vrienden en kennissen en er was in dit afscheid niets droevigs, want met verlangen naar de mooie zeereis en vol vertrouwen op de Indische toekomst stapte het echtpaar Musch-Smithuyzen aan boord van den trein die hen voorloopig naar Rotterdam zou brengen. Daar wacht alreeds de rest van het gezelschap aan boord van de „Indrapoera" en enkelen voegen zich te Marseille bij het geheel.

De laatste tien minuten brachten de zorg van bagage en zitplaatsen en bovendien reclameerde de publiciteit de verschijning van het kunstenaarspaar buiten de overkapping, omdat het daar beter fotografeerde, zoo schrijft de Tel. Maar Jan Munsch vond het beter de laatste minuten niet te riskeeren en stak zijn lachenden bruinen kop door het portier. Waarop alle fotoapparaten in werking traden.

— Gaat u even naar het portier, meneer Van der Horst! vroeg een der fotografen, die het afscheid van de beide directeuren van het Schouwtooneel vereeuwigen wilde.

De heer Van der Horst was echter verhinderd geweest zijn collega uitgeleide te doen en onder groote vreugde kwam men tot de ontdekking dat Jan Grader eenige gelijkenis met v.d. Horst scheen te vertoonen.

En in eens gleed de trein weg en daarmede ook onze Amsterdamsche tooneelspeler Jan Musch.

BORRELT MET HULSTKAMP
Neemt een proef met Hulstkamp, zeer oude genever in steenen kruiken
Importeurs: JACOBSON VAN DEN BERG & Co.
21

GENERAL MOTORS TRUCKS
GMC
MODERNE TRUCKS
Snelheid, Kracht, Gemakkelijke Besturing, Betrouwbaarheid en Zuinigheid.
Hoogere snelheid, waardoor gij Uw leveringsgebied kunt uitbreiden; overvloed van kracht om Uwe vrachten bij elke weggesteldheid hunne bestemming te doen bereiken; even gemakkelijk bestuurbaar als Uw eigen auto — betrouwbaarheid, zuinige exploitatie en langzame afschrijving garandeeren hoogere winsten.
Deze zijn enkele der kenmerken van General Motors trucks, welke thans ook op de Indische markt geïntroduceerd zijn.
Bezoekt den General Motors truck handelaar ten Uwent en laat hem demonstreeren hoe gij Uw [illegible] kunt uitbreiden en Uw transportvraagstuk kunt oplossen door het aanschaffen van een General Motors Truck.

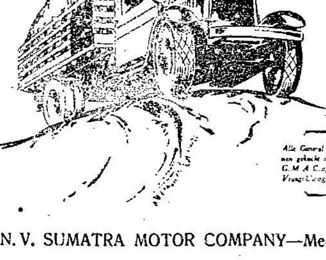

Alle General Motors auto's kunnen gekocht worden volgens het G.M.A.C.-afbetalings systeem. Vraagt Uw agent om inlichtingen.
N.V. SUMATRA MOTOR COMPANY—Medan

WARE BEZUINIGING
wordt bereikt door gebruik van
Gewapend Beton
Onverwoestbaar door VOCHT, ROT, BRAND, WITTE MIEREN, AARDBEVING
Goedkoop in aanleg; geen onderhoudskosten
HET IDEAAL CONSTRUCTIEMATERIAAL
Vraagt inlichtingen, ontwerp en offerte aan
Ir. NIELS THIELE
Tel. 2 Medan 2169
Nillmy-Gebouw Kamer 12

CITROËN CITROËN CITROËN CITROËN
Telef. No. 1338
Calcuttastr. 85
GAN & Co.
Goedkoopste Autoverhuurderij

Vermouth
Cinzano
de beste

AUTOMOBIEL-KAARTEN
Medan-Padang,
Medan-Koeta Radja
met afstandstafel f 1-. p.ex.
BOEKHANDEL DELI COURANT

De over de heele wereld meest vermaarde ECHTE
Portwijnen en Sherry's
zijn
SANDEMAN's

Ter nagedachtenis van Schubert.

In de kerk te Weenen, waar Franz Schubert in 1797 werd geëoopt, werd op feestelijke wijze een gedenksteen geplaatst. Nadat de plichtige mis met medewerking van den Weenschen Schubertbond was opgedragen, werd het monument onthuld. De steen draagt het volgende opschrift: „Franz Schubert wurde in dieser Kirche 1797 getauft und wirkte hier als ausübender und schaffender Künstler. Errichtet im Jahre 1928 vom Wiener Schubert-Bund und vom Kirchenmusikverein an der Pfarrkirche in Lichtental"

Tevens bestaat het plan, meldt het *Hbl.*, om deze kerk met een klokkenspel te verrijken, aan de nagedachtenis van Schubert gewijd, dat motieven uit zijn composities ten gehoore brengen zou.

De „Wien-Neubauer Männergesangverein" huldigde den meester door het plaatsen van een Schubert-linde in tegenwoordigheid van het Stadsbestuur. In China en Japan gaat men het „Dreimäderlhaus" opvoeren.

Prijsvraag voor kamermuziek.

Het *Hbl.* meldt:

Blijkens uit Washington ontvangen mededeeling looft de „Division of Music" van de „Library of Congress" aldaar, daartoe in staat gesteld door de „Elizabeth Sprague Coolidge „Foundation", den „Elizabeth Sprague Coolidge"-prijs uit, groot 1000 dollars, voor een kamermuziekwerk, geschreven voor 5 blaasinstrumenten (fluit, hobo, clarinet, fagot, hoorn) of voor piano en 4 of 5 blaasinstrumenten.

De mededinging staat open voor componisten van alle nationaliteiten.

De jury zal bestaan uit Georges Barrère, Philip Hale, Ernest Schelling, Leopold Stokowski en Carl Engel.

De prijsvraag zal 15 April 1929 gesloten worden.

Het monument voor Willette.

In *Comoedia* protesteert Clement Vautel tegen het standbeeldplan, een veel te pompeus idee. En bovendien, staan er al niet veel te veel leelijke standbeelden in Parijs?

Bij wil een bank, een genoeglijke bank van zacht-rood marmer, waarop Willette's vriendinnetjes, de midinettes, komen babbelen. Men zou zich ook kunnen bepalen tot het planten van een boom; Alfred de Musset vroeg aan zijn vrienden slechts een wilg en die wilg ontroert ons dieper dan alle standbeelden zonder schoonheid.

Mes chers amis, quand je mourrai,
Ne me prodiquez pas le marbre.
En mon honneur, plantez un arbre:
A son ombre, je dormirai.

WETENSCHAP

Lorentz te Genève gehuldigd.

De berichtgever van het *Hdbl.* te Genève schrijft aan zijn blad:

In de Commissie voor intellectueele Samenwerking van den Volkenbond is de nagedachtenis van haar overleden voorzitter, prof. A. H. Lorentz, gehuldigd door den nieuwgekozen voorzitter, prof. Gilbert Murray, die in 'n boeiende rede 'n overzicht gaf van Lorentz' arbeid. Hij deed daarbij uitkomen dat Lorentz een van de meest belangrijke revolluties in het menschelijk denken had geleid. In de reeks van elkaar opvolgende onderzoekingen en ontdekkingen, waarvan een van de beroemdste en verstrekkendste te danken zijn aan het lid der commissie, prof. Einstein, was van begin tot eind het schitterend vernuft van Lorentz steeds de bron van nieuwe denkbeelden en voortdurende aanmoediging voor iedereen. Als voorzitter van de commissie dwong Lorentz vooral bewondering af door zijn onfeilbaar beheerschen van minstens viertalen. Met zijn snelheid van begrip, hoffelijkheid, geduld en humor en zijn de aandacht trekkende eenvoud en eerlijkheid van natuur won hij terstond de liefde en verbied zijner collega's.

Prof Murray wees nog op de onvermoeide pogingen van Lorentz om de geleerden uit alle deelen der wereld nader tot elkaar te brengen, vooral in de periode na den wereldoorlog. Lorentz geloofde in de zuivering der geesten door de wetenschap en hij geloofde dat het gezamenlijk vorschen naar geheimen der natuur en de toewijding tot de oppersoonlijke ding-n van het intellect de macht hadden het menschdom naar een zekere geestelijke broederschap heen te voeren, waarin het geschreeuw der elkander bestrijdende partijen en de nationalistische stroomingen zouden verstommen. Op voorstel van prof. Murray verhieven de leden en het talrijke publiek zich van hun zetels om aan de nagedachtenis van den grooten geleerde een stille hulde te brengen. Besloten werd telegrammen van deelneming te zenden aan mevrouw Lorentz en aan de Nederlandsche Regeering.

GEESTELIJKE STROOMINGEN

Dr. J. A. Beyerman.

Dr. J. A. Beyerman, em. pred. der Remonstr. Gem. van Amsterdam, heeft in den middag van 25 Juli druk bezoek en verdere blijken van belangstelling en sympathie ontvangen ter gelegenheid van zijn tachtigsten verjaardag meldt het *Algem. Hbl.* Te zijnen huize aan de Hobbemakade te Amsterdam kwam om drie uur een deputatie van de Zondagsschoolvereeniging „Zelfstandig Godsdienstig leven" te Amsterdam, waarvan dr. B. sinds zeer vele jaren voorzitter is; dr. K.F. Sparnaay, Remonstr. predikant aldaar, voerde voor deze vereeniging het woord. Daarna verschenen voor het bestuur der Remonstr. Gem. te Amsterdam als afgevaardigden dr. K. F. Sparnaay, dr. B. H. L. Vos en mevr. Van Rijgteren Altena—v. d. Hoeven; voorts waren er vertegenwoordigers van de afd. Amsterdam van den Ned. Protestantenbond — dr. Beyerman is secretaris van het bestuur — en van verscheidde andere kringen en corporaties: ook waren er vele particulieren om hun gelukwenschen aan te bieden. Een feestelijke maaltijd in intiemen kring, ten huize van den zoon van den jubilaris, dr. Th. Beyerman, te Amsterdam, besloot den jubeldag.

GEMENGD NIEUWS

De gebeurtenissen in het Kremlin.

Te Moskou gebeuren nu vreemde dingen en de wijze, waarop de bolsjewiki er op reageeren, toont aan, dat zij min of meer in een paniekstemming verkeeren. Kortgeleden hebben de buitenlandsche correspondenten te Moskou gemeld over de ontploffing in één der gebouwen van de G. P. OE. aan de Loebjanka. De censuur heeft deze telegrammen doorgelaten, zoodat het bericht als juist moet worden beschouwd. De TASS, het officieele Sovjet-agentschap, heeft dit bericht bevestigd. Ook de *Pravda* en de *Isvestia*, de twee belangrijkste dagbladen van de Sovjet-Unie, hebben het geval beschreven. De bladen deelden zelfs de namen van de terroristen mede. Wel was het geheele geval zonderling, zoodat velen, zoowel in Rusland als in buitenland, overtuigd zijn, dat de aanslag een der vele daden van de agentsprovocateurs der G. P. OE. was. De aanslag vond plaats vlak voor de terechtstelling van de vijf slachtoffers van het Sjachty-proces en algemeen wordt aangenomen, dat de G. P. OE. door een dergelijken aanslag te ensceneeren, de aandacht van het publiek wilde afleiden en den moord wilde rechtvaardigen. De G. P. OE. hoopte, dat de West-Europeanen [om de meening van de Russen bekommeren de bolsjewiki zich weinig] na het bericht over den aanslag minder verontwaardiging zullen toonen over den moord op de ingenieurs. In elk geval werd de juistheid van het geval door de bolsjewiki niet alleen ontkend, maar zelfs op verdachte wijze onderstreept.

Intusschen schijnt er iets te Moskou gebeurd te zijn waardoor de bolsjewiki het verspreiden van het bericht over den aanslag ongewenscht achten. Zij trokken het bericht, dat zij zelf gelanceerd hadden, eenvoudig terug. De Sovjet-radiodienst seinde daarom „aan allen" het volgende: „Den laatsten tijd wordt in de buitenlandsche pers veel geschreven over een vermeenden aanslag in een der gebouwen van de G. P. OE. Het agentschap TASS is nu gemachtigd te verklaren, dat al deze berichten geheel uit de lucht gegrepen zijn." En dezelfde TASS, die nog kortgeleden officieele berichten over de ontploffing had gezonden, seint nu aan iedereen, dat zijn vorige mededeeling onwaar was!

Mag men een idioot kind dooden?

Heeft een vader, wien het ongeluk een zwakzinnig of idioot kind heeft toebedeeld, het recht dat kind te dooden, wanneer alle uitzicht op genezing verdwenen is, of wordt hij door zulk een daad een misdadiger? Deze vaak besproken, in bepaalde gevallen maar nog geenszins in het algemeen uitgemaakte kwestie is kortelings te Leningrad weer aan den dag getreden in een proces, dat een werkelijk hartverscheurende geschiedenis ontbuilde.

De Russische vlieger Wladimir Orlofski had drie jaar lang voor de gezondheid van zijn kind gevochten, dat als idioot geboren was; een strijd, die op hooger tragische wijze eindigde. De ouders gaven hun laatste spaarpenningen uit voor medische consulten, zij wendden zich tot alle Leningradsche ziekenhuizen, zonder dat men ten slotte hun eenige hoop koo geven, dat het kind ooit iets anders dan een idioot zou zijn, schrijft de *Tel.*

Maandenlang streden de ouders tegen het denkbeeld, hun kind van het leven op deze aarde te berijden. Toen zij ten slotte tot de fatale daad hadden besloten, draalden zij weer. Eindelijk namen zij op een keer aan een discussie deel, waarin zulk een, doch dan hypothetisch geval door een aantal ouders werd behandeld. Zeventig procent der ouders waren het er over eens, dat het voor zulk een kind beter was, dat het niet bleef leven. Deze discussie, zei Orlofski voor de Rechtbank, had ten slotte hem en zijn vrouw den moed gegeven, noodig om aan het leven van hun kind een einde te maken.

Nadat de vreeselijke daad was volbracht, meldde de ongelukkige vader zich bij de politie aan. De Rechtbank achtte Orlofski naar de letter der wet schuldig, veroordeelde hem ook tot zes maanden gevangenisstraf, doch liet het vonnis niet ten uitvoer leggen en bepaalde zich tot een krachtige terechtwijzing.

ORANJE BIOSCOOP

De UNITED ARTISTS CORPORATION offreert

WOENSDAG 15 t. m. VRIJDAG 17 AUGUSTUS

RONALD COLMAN

en

VILMA BANKY

in

DE TOOVERFAKKEL

(THE MAGIC FLAME)

De eerste 1928-super-productie van UNITED ARTISTS naar het tooneelstuk „KONING HARLEKIJN" van Rudolf Lothar.

Negen Deelen. Gewone Prijzen. — **Geen Voorfilm. Gewone Prijzen.**

SPEELDATA:

Galang	20—21	Augustus	Siantar	31 Aug.—1 Sept.	
Tandjong Balei	22—23	„	Bindjei	3—4	September
Kisaran	25—26	„	Tandjong Poera	5—6	„
Tebing Tinggi	28—29	„	Langsa	8—9	„

DELI BIOSCOOP

DONDERDAG 16 AUG.

DE ZEER MOOIE PARAMOUNT

BETTY COMPSON

in

NEW LIVES FOR OLD

in Holland met reuzensucces vertoond onder den titel van Verzegelde Lippen

Vanaf Vrijdag 17 Augustus

Een reuzensucces film De PARAMOUNT SPECIAL

Het Roulette-Weeuwtje

MET

ADOLPHE MENJOU en GRETA NISSEN

de bekende Noorsche Schoonheid

Uit het mondaine huwelijksleven. Een geestige film van spel en liefde, Ziet hoe een charmant vrouwtje haar twee echtgenooten in haar slaapkamer verborgen had en de onmogelijke situaties, die daaruit voortsproten. Deze film is één van de beste, dien wij den laatsten tijd vertoond hebben.

TJONG KOENG TAT BIOSCOOP

Hedenavond voor het laatst — **Het groote lachsucces**

WATT EN ½ WATT

IN

HIJ, ZIJ EN HAMLET

ENGLISH NOVELS — BOEKHANDEL DELI COURANT —

Thans

worden CHEVROLET TRUCKS uitgerust met door General Motors gebouwde kappen en carrosserieën!

Teneinde maximum profijt van Uw Chevrolet truck te trekken, moet gij erop staan, dat deze voorzien wordt van een General Motors carrosserie.
Overtuigt U, dat zich hierop het naamplaatje van „General Motors Java" bevindt; dit beteekent een jaar garantie op constructie en materialen; het beteekent dat alle onnoodig gewicht voorkomen is; het voorkomt tijdverlies, onvermijdelijk bij het laten bouwen van een carrosserie volgens bestelling.
Vraagt Uw handelaar nog heden naar alle bijzonderheden betreffende General Motors truck-carrosserieën.

Alle General Motors auto's kunnen gebocht worden volgens het G. M. A. C. afbetalings-systeem. Vraagt Uw agent om inlichtingen.

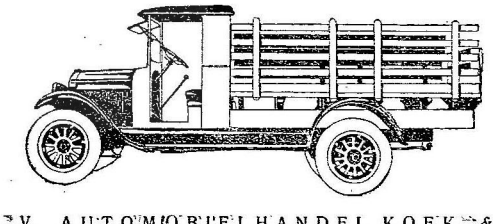

N. V. AUTOMOBIELHANDEL KOEK & Co.

Medan — Padang — Langsa — Sibolga — Tebing Tinggi — Pematang Siantar — Kota Radja — Tandjong Balei — Fort de Kock

CHEVROLET

N. V. ELECTRISCHE KOFFIE BRANDERIJ

HOCK SENG LIE & Co.

TEL. 533 EN 642 — MEDAN — DEPOTWEG 17

TJAP ROEMAH

Vergeet in geen geval een proef te nemen van de in onze fabriek gebrande LIBERIA, ROBUSTA, ARABICA en EXCELCA koffiebooten. Deze boonen zijn van eerste kwaliteit, doch niet fijn gemalen en verkrijgbaar bij de N. V. Handel Mij. BAN SIN Telefoon No. 9 Medan, SIN SENG HAP en andere retchs.
Op verzoek zal eerstgenoemde firma de boonen voor U fijnmalen.

Deze koffie heeft een verrukkelijke aroma en een heerlijken smaak en is onvervalscht. Een proeforder zal U dit bewijzen.